

Remissammanställning för
Tryckerier och trycksaker

Till kriterieversion 5

Behandlet på Nordisk Miljømærkenævn 15. december 2011

Nordisk Miljømerking

Tryckerier och trycksaker - Høringssammenstilling til 041/Versjon 5

Innhold

1. Sammandrag.....	3
2. Om remissen.....	3
3. Oppsummering av innkomne svar	3
4. Kommentarer til kriteriene fra høringsinstansene	3
4.1. Generelle kommentarer	3
4.2. Produktgruppeavgrensing	3
4.2.1. Vad är ett Svanenmärkt tryckeri/trycksak?.....	3
4.2.2. Varför välja svanmärket?	3
4.2.3. Hva kan Svanemerkes?.....	3
4.2.4. Vem kan ansöka om licens?	3
4.2.5. Hurdan ansöker man?.....	3
4.2.6. Hva kreves for å bli svanemerket?	3
4.3. Kommentarer til de enkelte kravene	3
4.3.1. Generella krav (kap. 1).....	3
O1 Typ tryckeri	3
4.3.2. Leverantörer (kap.2).....	3
O2 Tryckerileverantörer.....	34
O3 Efterbehandling	36
4.3.3. Miljökrav (kap. 3).....	39
4.3.4. Tryckmaterial(kap.3.1)	44
O4 Godkät/miljömärkt papper XXXHarri.....	44
P1 Godkät/miljömärkt papper	52
P2 Makulatur	58
4.3.5. Kemikalier och material (kap.3.2).....	61
O5 Kemikalier och material.....	62
O6 Självhäftande lim.....	71
O7 Parfymer	73
O8 Plastemballage och lamineringsfolier.....	75
P3 Tryckfärgar, Lacker, toner och bläck.....	78
P4 Lim.....	87
P5 Vaskmedel	87
Hewlet Packard, Sverige	87
P6 Fuktvattentillsatser.....	87
4.3.6. Film- och tryckformframställning -- repro (kap. 3.3)	87
P7 Film och tryckformframställning på tryckeriet.....	87
4.3.7. Lösningsmedel (VOC) (kap.3.4).....	89
O9 Utsug	89
P8 Flyktiga organiska föreningar -VOC.....	91
4.3.8. Energiförbrukning och koldioxidutsläpp (kap.3.5).....	94
O10 Energiförbrukning	94
P10 Energieffektivisering och koldioxidutsläpp	108

Nordisk Miljømerking
Tryckerier och trycksaker 041/versjon 5
Høringssammenstilling

4.3.9.	Avfall (kap.3.6)	112
O11	Avfallsplan.....	112
P11	Avfallsminimering	113
P12	Fast avfall.....	113
4.3.10.	Miljömärkta produkter (kap.3.7)	114
P13	Miljömärkta varor och tjänster.....	114
4.3.11.	Arbetsmiljötenologier (kap.3.8)	116
P14	Arbetsmiljöteknologier	116
4.3.12.	Vatten (kap.3.9).....	122
P15	Vattenförbrukning.....	122
4.3.13.	Tryckkvalitet (kap.4).....	123
P16	Tryckkvalitet	123
4.3.14.	Sammanställning av poäng (kap.5)	127
4.3.15.	Övriga krav (kap.6)	133
M1	Lagstiftning och myndighetskrav	133
M2	Organisation och ansvar	133
M3	Dokumentation av ansökan.....	133
M4	Journalföring och årsredovisning.....	133
M5	Utbildning	133
M6	Marknadsföring.....	134
4.3.16.	Extra krav när svanloggan placeras på trycksaker (kap.6.1)	134
M7	Papper	134
M8	PVC.....	135
M9	Tryckerileverantörer och efterbehandlare	135
M10	Spårbarhet.....	135
4.3.17.	Efterkontroll	135
4.3.18.	Miljömärkets utformning.....	136
4.3.19.	Hvor længe gælder licensen	136
4.3.20.	Ordförklaringar och definitioner	136
4.3.21.	Bilagor	136
	Bilaga 1 Kemikalier och material.....	136
	Bilaga 2 Avfallsplan för företaget.....	146
	Bilaga 3 Rutiner och instruktioner.....	146
	Bilaga 4 Intyg från efterbehandlare.....	146
	Bilaga 5 Godkänt papper.....	146
	Bilaga 6 Intyg tryckeriet.....	146
	Bilaga 7 Beräkningar och exempel.....	146
4.3.22.	Excelfiler til beregninger	147
5.	Kommentarer t bakgrunnen fra instansene.....	148
6.	Diskusjon og konklusjoner.....	149

1. Sammandrag

Det inkom många remissvar og de fleste med udførlige og lange kommentarer till föreslagna reviderade kriterier för Tryckerier och trycksaker som varit på remiss under april-maj 2011. Detta är vi tacksamma för och glädjer oss åt intresset för miljömärkning av Tryckerier och trycksaker.

Totalt 55 remissvar som kommenterede eller tog stilling til forslaget, varav 17 remissvar stödde förslaget med kommentarer och 1 förkastade förslaget. 37 instanser sendte kommentarer uden at tage stilling til forslaget. Ca. 30 personer deltog i høringsmøder som blev afholdt i alle de nordiske lande. Nordisk Miljömärkning har justerat kriterierna efter att tagit del af remissvaren.

Remissvaren kommenterede flera kravområden og overordnet set blev forslaget godt modtaget. Många remissvaren omfattar en opfattelse af et de nye krav vil medføre en øget administration. Nordisk Miljömärkning har gjort kravene tydeligere så de forenklinger der allerede var indført i høringsforslaget fremgår bedre og mere konsekvent. Den/de mest centrale ændringerne er en række yderligere forenklinger for at mindske administrationen uden at slække på kravene og en håndful mindre ændringer.

2. Om remissen

Nordisk Miljömärkning har giltiga kriterier för Tryckerier och trycksaker, version 4.4 som gäller till den 31 mars 2013.

Nordisk Miljömärkning har tagit fram ett förslag på reviderade kriterier för Svanenmärkning av tryckerier och trycksaker. Förslagna kriterier sändes ut på remiss under april-maj 2011 og blev oversat fra dansk til engelsk, finsk og svensk. Baggrundsdokumentet blev oversat til engelsk.

Som hjælp til beregninger var der en excel-fil for energiforbrug, en for forbrug af organiske opløsningsmidler i heatset og en for organiske opløsningsmidler i dybtryk. Disse filer var både på svensk og engelsk.

Förslag på nya kriterier för tryckerier och trycksaker har utarbetats av en projektgrupp från Nordisk Miljömärkning under ledning af en nordisk områdekoordinator. Kriterierna har reviderats under 2010 - 2011. Förslag på krav diskuterades med intressenter genom olika kontakter och möten.

Huvudfokus för revisionen låg på att:

- ta fram krav på energiförbruk och CO₂-utsläpp, samt värdera möjligheten att här inkludera transporter
- ta fram strängare krav på total poängsumma samt värdera möjligheten att skärpa andra krav så som bagatellgränsen på kemikalier, krav på VOC-förbruk mm.
- uppdatera tidigare miljövinstdräkningar och göra prognosar på framtida miljövinster

Livscykleanalyser (se bakgrundsdokumentet) visar att trycksakernas miljöpåverkan är störst i produktionsfasen, dels i papirproduktionen og ved trykningen. Energiforbrug og kuldioxidudledning samt andre udledninger fra disse faser af forurenninger til luft og vand er betydende i livscyklussen. Derudover har skovbruget en stor miljøpåvirkning.

Kriterierna gäller även begränsningar för de kemikalier som används i produktionen. Kraven har införts för att hindra onödig spridning av miljögifter. Miljöbelastningen vid tillverkningen av trycksaker varierar beroende på val av papper, trykfärger och processutrustning.

I denne høringssammenstillingen er alle kommentarene samlet og besvart fra Nordisk Miljømerking. Hensikten er, foruten å samle alle kommentarene, å vise hvordan eksterne kommenterer har påvirket kravene som blir stilt. Nordisk Miljømerking er taknemlig for alle svar som hjelper oss i vår kriterieutvikling og hjelper oss i å ivareta at arbeidet med kriteriene følger standarden ISO 14024.

Samtidig med høringen blev der afholdt høringsseminarer i Danmark, Finland, Island og Sverige. Diskussionerne på disse seminarer er refereret i denne sammenstilling. Derudover har Nordisk Miljømærkning i nogle tilfælde været i kontakt med interesserenter for at få yddybende eller suplerende informationer og kommentarer. Dette er også inddarbejdet i denne sammenstilling.

Nordisk Miljømærknings svar på høringskommentarerne afspejler det endelige udkast til kriterier, som blev sendt til behandling i de nationale miljømærkenævn og Nordisk Miljømærkenævn. Eventuelle ændringer vedtaget af Nordisk Miljømærkenævn er gjort rede for i baggrundsdokumentet.

3. Oppsummering av innkomne svar

Totalt inkom 55 remissvar som forholder sig til høringsforslaget. 17 remissinstanser stöder förslagna kriterier och 1 remissinstans förkastade förslaget. 37 instanser sendte kommentarer og tog ikke stilling for eller imod forslaget. Ca. 30 personer deltog i høringsmøder som blev afholdt i alle de nordiske lande. För detaljer se tabell 1-5 nedan.

Tabell 1: Sammenstilling av alle høringssvarene. Kolonnene angir; A. Bare kommentarer, B. Stötter forslaget, C. Stötter forslaget med kommentarer, D. Avstår fra høringsuttalelse og E. Forkaster forslaget med begrunnelse.

Land	A. Bare kom.	B. Stötter forslaget	C. Stötter forslaget med kom.	D. Avstår fra hørings-uttalelse	E. Forkaster forslaget med begrunnelse	Totalt
Danmark	13			1		14
Sverige	13		8	2		23
Finland			6		1	7
Norge	9		3	2		14
Island	2					2
Totalt	37		17	5	1	60

Tabell 2: Danske høringssvar.

Hørings-instans	A. Bare kom.	B. Stötter forslaget	C. Stötter forslaget med kom.	D. Avstår fra hørings-uttalelse	E. Forkaster forslaget med begrunnelse
Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling				X	
Forbrugerombudsmanden	X				
A.C. Schmidt	X				
Mediearbejdsgiverne	X				
INGEDE	X				
Miljøstyrelsen	X				
Stibo Graphic	X				
PrinfoDenmark	X				
Kailow	X				
Hewlet-Packard	X				
Grafisk Arbejdsgiverforening	X				
Rosendahls A/S	X				
Vestjysk Rotation A/S	X				
Emballageindustrien	X				
Totalt	13				1

Tabell 3: Svenske höringssvar.

Hörings-instans	A. Bare kom.	B. Stötter forslaget	C. Stötter forslaget med invändn.	D. Avstår fra hörings- uttalelse	E. Forkaster forslaget med begrunnelse
Arkitektkopia	X				
Grafiska Företagens Förbund (GFF)			X		
Schmid Rhyner AG		X			
Posten Meddelande			X		
Skogsindustrierna	X				
Miljöförbundet Jordens Vänner	X				
Canon Svenska AB			X		
Karolinska Institutet			X		
Kemikalieinspektionen			X		
Sachsendruck Plauen GmbH			X		
Åtta.45			X		
Elanders	X				
Energimyndigheten	X				
Lidbergs Grafiska	X				
Océ Printing Systems GmbH	X				
OP-Kuvert	X				
Strålfors	X				
Sustainable Cards Europe AB	X				
V-TAB AB	X				
Ågrenshuset	X				
Sveriges Kommuner och Landsting				X	
Boverket				X	
Eastman Kodak Company					
	13		8	2	

Tabell 4: Finske höringssvar.

Hörings-instans	A. Bare kom.	B. Stötter forslaget	C. Stötter forslaget med kom.	D. Avstår fra hörings- uttalelse	E. Forkaster forslaget med begrunnelse

Bong Suomi Oy				X	
Edita Prima Oy			X		
Eukalin, Germany			X		
Grafiska Industrin			X		
Helprint Oy			X		
Suomen Lehtiyhtymä, SLY-lehtipainot			X		
UPM			X		
			6		1

Tabell 5: Norske høringssvar.

Hørings-instans	A. Bare kom.	B. Støtter forslaget	C. Støtter forslaget med kom.	D. Avstår fra høringsut.	E. Forkaster forslaget med begrunnelse
Aller Trykk	x				
Antalis	x				
Arbeidstilsynet				x	
Barne,-likestillings- og inkluderingsdepartementet				x	
Bryn Trykkservice	x				
Grønt Punkt	x				
Klima og forurensningsdirektoratet (KLIF)			x		
Kodak	x				
Media Norge Trykk	x				
Merkur Trykk			x		
NHO Grafisk	x				
Nr1Trykk	x				
Polaris Trykk			x		
Spectra Offset	x				
	9		3	2	

abell 6: Islandske høringssvar.

Hørings-instans	A. Bare kom.	B. Støtter forslaget	C. Støtter forslaget med kom.	D. Avstår fra høringsut.	E. Forkaster forslaget med begrunnelse
Federation of Icelandic Industries	x				
ODDI Printing Company	x				
Total	2				

Høringsseminarer:

Danmark, Charlottenlund, d. 18. maj, 4 deltagere
 Sverige, Stockholm, d. 17. maj, ca. 10 deltagere
 Sverige, Malmö, d. 19. maj, ca. 4 deltagere

Sverige, Göteborg, d. 27. maj, ca. 4 deltagere
Finland, Helsinki, d. 19. maj, 5 deltagere
Island, Reykjavik, 5th May, 4 participants (meeting held by Federation of Icelandic Industries)

4. Kommentarer til kriteriene fra høringsinstansene

De enkelte kommentarene fra høringsinstansene er samlet og gruppert i dette kapittelet, og følger numrene på kravene i høringsutkastet til kriteriene. Noen av høringsinstansene har kommentert flere områder i høringsutkastet og kommentarene er da delt opp etter tema. Nordisk Miljømerking har gitt svar til høringskommentarene og det har i nogle tilfælde vært gjort samlet hvis det er flere høringsinstanser som har kommentert samme tema.

4.1. Generelle kommentarer

Aller Trykk, Norge

Først; det at miljømerket svanen kommer med reviderte krav vil forhåpentligvis favorisere de trykkeriene som har gjort en god jobb i forkant.

Svar: Det er også Nordisk Miljømærknings forhåbning og Nordisk Miljømærkning vurderer at med denne revision af trykkerikriterierne vil det være tilfældet i endnu højere grad en tidligere.

Bryn Trykkservice, Norge

Vi har bare ett krav. Pass på slik at dette ikke blir for komplisert.
Det er allerede veldig tidkrevende og følge opp kravene så nå må dere prøve å forenkle hele prosessen.

Svar: Se samlet svar vedr. minimering af administrationen i slutningen af dette afsnit.

Grønt Punkt, Norge

Takk for invitasjonen til å uttale oss. Vi i Grønt Punkt Norge ønsker at en variant med krav om deltagelse i et retursystem for emballasjen tas med i kriteriene for Trykkeri og trykksaker.

Retursystem

Relevante nationale regler, lovgivning og/eller brancheaftaler vedrørende genbrugs-systemer for produkter og emballage skal overholdes i de nordiske lande, hvor de Svanemærkede produkter markedsføres. I Finland

kan dette dokumenteres ved medlemskab af PYR, i Sverige ved medlemskab af REPA og i Norge ved medlemskab af Grønt Punkt. I Danmark er der ingen tilsvarende forpligtelser på tidspunktet for vedtagelse af kriterierne.

Alternativt:
Retursystem

Relevante nasjonale regler, lover og/eller bransjeavtaler vedrørende retursystem for produkter og emballasje skal oppfylles i de nordiske land der de Svanemerkede trykksaker markedsføres.

Svar: Nordisk Miljømærkning har vurderet at det ikke er aktuelt med et sådant krav, da den største del af alle tryksager leveres uden emballage.

Media Norge Trykk, Norge

Vi viser til Deres utsendelse datert 1. april i år.

Denne uttalelsen er felles for alle trykkeriene i Media Norge Trykk-konsernet, dvs. Media Norge Trykk Oslo, BT Trykk, Medietrykk, Aftenbladet Trykk og FV Trykk.

Generelt

Forslaget til endringer inneholder flere justeringer som avspeiler den utvikling som har funnet sted i trykkeribransjen de senere år. Nye miljøparametre blir tatt inn i kravene, mens andre får justert sin betydning i form av endrede poengtall. Dette er i utgangspunktet positivt.

Mer betenklig er at det settes fokus på områder som til dels ligger utenfor det enkelte trykkeris muligheter for påvirkning. Valg av papirprodusent for avistrykkeriene skjer i de fleste tilfeller ut fra økonomiske kriterier i sentrale forhandlinger. Likeledes at en tøff økonomisk hverdag i bransjen gir de færreste trykkerier muligheter til å foreta større investeringer i bygningenes infrastruktur. Dermed er det vanskelig å endre de grunnleggende forhold som påvirker energiforbruk, et område som er tillagt større vekt i de nye kravene.

Sammen med skjerpede krav til poengsum som skal oppnås for å få lisens, kan man nå risikere at trykkerier ikke vil kunne få eller opprettholde denne lisensen, til tross for en modernisert og effektivisert produksjon. Det kan ikke være hensikten med de endrede miljøkravene.

Svar: Nordisk Miljømærkning er glad for at Media Norge Trykk ser positivt på valg af parametre og vægtningen af point.

Vedr. papir til svanemærkede trykkerier og herunder aviser har Nordisk Miljømærknings valgt at holde kravniveauet på et niveau som gør det muligt, at der findes tilstrækkeligt papir på markedet indenfor hver papirtype. Nordisk Miljømærknings evaluering af trykkerikriterierne i 2010 rapporterede at der samlet set var over 600 papirkvaliteter at vælge mellem, herunder mange kvaliteter til aviser. Nordisk Miljømærknings vurdering er derfor, at der er gode muligheder for konkurrence på prisen også indenfor gruppen af papirkvaliteter man kan bruge i svanemærkede aviser. Derudover burde der være mulighed for at lægge større pres på papirleverandørerne om at levere miljøvenligt papir, netop når man arbejder med centrale forhandlinger.

Meningen med krav til energiforbrug er at få større vægt på bedre ressourceudnyttelse og at imødekommme klimarelaterede miljøproblemer. Kravniveuaet for avistrykkerier er sat på samme måde som for andre trykmetoder, dvs. at dem der ligger i forkant skal kunne klare kravene uden at ændre på sine processer. Nordisk Miljømærkning regner med at disse har energieffektive trykmaskiner, energibesparende udstyr eller har rutiner i planlægningen af arbejdet og i selve arbejdsgangen som gør at energiforbruget ligger lavt. Netop fordi det kan være tale om store investeringer og det derfor er grænser for hvilke ændringer kravene kan lægge op til - i hvert fald når det gælder trykmaskiner til avisproduktion - så har Nordisk Miljømærkning valgt at lade energiforbruget indgå i et fleksibelt pointsystem og har ikke stillet et såkaldt obligatorisk krav med henblik på at udskille de bedste. Det obligatoriske krav Nordisk Miljømærkning sætter til energiforbrug har udelukkende til formål at udelukke de værste energislugere.

Samlet set vil Nordisk Miljømærknings krav til trykkerier sikre at moderne og effektive trykkerier, som også har fokus på miljø, kan få licens og trykkerier som ikke har haft fokus på miljøforhold enten ville omlægge sin produktion eller undlade at svanemærke den. Nordisk Miljømærkning modtager gerne tilforlidelige data for f.eks. energiforbrug, hvis det viser sig at de data kravniveauerne er baseret på ikke er representative. Alle data fra markedet som er brugt fremgår af bilag 1 i baggrunds dokumentet.

Merkur Trykk, Norge

Det må være viktig at moderne bedrifter med stor produktion også kan opprettholde svanemerking. Kriteriene må ikke bli så kompliserte at bedrifter avstår fra merkingen i fremtiden

Svar: Se samlet svar vedr. minimering af administrationen i slutningen af dette afsnit.

NHO Grafisk, Norge

Vi har informert våre medlemmer om at Miljømerking har sendt ut forslag til nye kriterier på svanemerking af trykkerier på høring. Vi orienterte om at de som ikke

svarer Miljømerking direkte, kan formidle sine synspunkter via oss. Det bemerkes at vi har fått relativt få tilbakemeldinger fra våre medlemsbedrifter.

På grunnlag av innkomne synspunkter fra medlemsbedriftene og administrasjonens egne synspunkter, har vi følgende kommentarer til de nye kriteriene: (spesifikke kommentarer er også satt inn under hvert enkelt punkt senere i dokumentet).

- 1) I utgangspunktet er vi positiv innstilt til forslaget til energikrav og grenseverdi. Men vi synes at den foreslalte grenseverdien virker veldig høy. Vi vil også påpeke at forslaget synes ikke å ta hensyn til ulike energiforbruk ved forskjellige trykkmetoder, bedriftens størrelse og stedets gjennomsnittstemperatur. Hvorvidt kravet er oppfylt kan bli tidkrevende å beregne.
- 2) Vi er i utgangspunktet positivt innstilt til forslaget om å innføre obligatoriske krav til andel miljømerket/godkjent papir. Men ser et problem i at det er en innblanding i produksjonsforholdene. Svært ofte foretar kunden papirvalget.
- 3) Når det gjelder innføring av krav til godkjent papir, samt den vektingen som er foreslått, synes vi vekting av svanemerket, blomstmerekten og godkjent papir skal være lik.
- 4) Vi har ingen innvendinger til innføring av krav til vannforbruk. Vi er imidlertid usikre på om det bare er vannforbruket i forbindelse med produksjonen som skal tas med.
- 5) Det er gjort skjerpelser både i de obligatoriske kravene og i poengsum som må oppnås for å få lisens. Grense for andel svanemerket trykking synes altfor for høy (90 %), tidligere var det 50 %.
- 6) Vi er bekymret over at enhver ny revisjon medfører økt administrativt arbeid. For eksempel det å adskille papirinnkjøp og makulatur for hvert enkelt trykkmetode.
- 7) Etter forslaget skal svanemerket omfatte alle trykkeriets produksjonsprosesser av trykksaker (unntatt sikkerhetstrykksaker). Foreslår at den mulighet en hadde i versjon 4 om å unnta trykkmetoder som utgjør bare en liten del av bedriftens produksjon, opprettholdes.

Svar: Se Nordisk Miljømærknings svar under hver af de spesifikke punkter.

Polaris trykk, Norge

Støtter forslaget, men har følgende innvendinger
Kommentarer:

Jeg er usikker på om dere kan behandle coldset og heatsettrykken likt ved miljømerking, men jeg er klinkende klar på at miljø er viktig og det må fokuseres på dette temaet.

Bagatellgrenser som er ordet dere bruker bør settes etter en standard som er gjennomførbar for bransjen.

Dere må også følge med på utviklingen slik at trykkerier kan leve med et fornuftig miljøarbeid.

Svar: *Coldset og heatsettryk havde forskellige pointgrænser i høringsforslaget: coldset avistryk: 93 point, coldset blankettryk: 74, øvrig coldset 84 og heatset 74. Denne forskel har sin baggrund i forskellige produktionsforhold for de forskellige metoder og typer tryksager. At coldset blankettryk og heatset har samme point bygger på forskellige forudsætninger som tilfældgvis giver den totale pointsum. Princippet med forskellige pointgrænser for de forskellige metoder er beholdt og medfører at Nordisk Miljømærkning tager højde for de forskelle der er.*

Vedrørende bagatelgrænser har Nordisk Miljømærkning vurderet hvad der er muligt på baggrund af det store antal licenser der er.

Nordisk Miljømærkning vurderer at de reviderede kriterier følger med udviklingen ved først og fremmest at de er skærpet en hel del. Derudover er der indført større vægt på energiforbrug ved at indføre en energiparameter. Nordisk Miljømærkning modtager gerne forslag til forbedringer af kriterierne, så de fortsat kan være up to date med udviklingen.

Spectra Offset, Norge

Uansett er papir et mindre miljøbelastende produkt. Livssyklusen til papir er meget miljøvennlig. Så mitt budskap er at det er bedre å fokusere på kjemikalier andre tilsetningsstoffer som er og vil være mer miljøbelastende i selve trykkprosessen.

Mister man muligheten til å være Svanemerket, kan miljøriktige produkter bli dessverre valgt bort for et billigere alternativ. Så jeg håper at mitt innspill blir tatt til betragting når evalueringen av kriteriene for svanemerking av trykkerier og trykksaker skal gjennomgås.

Svar: *Nordisk Miljømærkning har meget stor vægt på kemikalier i trykkeriet, dels gennem obligatoriske krav og dels gennem pointkrav. Papir er også en vigtig del af pointsystemet. Ifølge de livscyklusvurderinger Nordisk Miljømærkning har studeret og som er omtalt i baggrundsdokumentet har både papir og kemikalier betydning i trykningens livscyklus. Papirproduktionen omfatter også brug af en lang række kemikalier og dette er også reguleret i kravene til trykpapir. Det betyder at når trykkerierne vælger et miljøvenligt papir, så bidrager de også til*

mindre miljøbelastning fra kemikalier i papirproduktionen. Derfor vurder Nordisk Miljømærkning at vægten mellem krav til papir og krav til kemikalier er rigtig.

Remissmötet (hos Grafiska Industrin), Finland:

- Kraven i kriteriet borde gälla de stora miljöfrågorna, inte gå in och peta i detaljer. Det är motiverat att ha detaljkrav endast då det är fråga om ett speciellt känslig område.
- Det skulle vara viktigt att relatera stora miljöfrågor till hela tryckeriet: energi, makulatur och avfall. Att dela upp dokumentation per tryckmetod orsakar onödig byråkrati, att man måste utföra mycket skrivbordsjobb för att dokumentera kraven, det ger en tveksam miljönytta.
- Det är inte bra att man måste dokumentera alla tryckmaskiner, det kan finnas någon enstaka pressar som används väldigt sällan eller till endast specialtryck (t.ex. i en färg eller för ett omslag), det motsvarar inte miljönyttan att dokumentera dessa maskiner utan leder till onödiga beräkningar och byråkrati. Undantaget borde ges för tryckmaskiner med liten speciell tryckning.
- Översättningen till finska måste granskas.

Svar: Nordisk Miljømærkning vurderer på baggrund af de livscykelstudier som er brugt i forbindelse med opstilling af kravene at kriteriene har fokus på de vigtige miljøparametre. Nordisk miljømærknings krav benytter forskellige point for parametrene i pointsystemet for at indikere et der er forskelle i betydningen. Nordisk Miljømærkning stiller også krav som måske ikke har en stor vægt i livscykussen, men som har baggrund i en stor bevågenhed blandt forbrugere og indkøbere.

I kravene som gjaldt fra 2005 var det tilladt at undtage en «marginal» trykmetode efter aftale med Nordisk Miljømærkning. Det drejede sig typisk om særlige metoder til prøvetryk. Da de teknologier som man tænkte på denne gang ikke længere anvendes, men man i stedet bruger f.eks. digitaltryk, er det ikke længere relevant at have en undtagelse. Ved at stille krav til hele trykkeriet undgår man, at der skal oprettes procedurer internt på trykkeriet for at adskille godkendt og ikke godkendt produktion. Sådanne procedurer er administrativt tunge både at udforme og at efterleve.

Vedrørende unødvendig byreaukrati se samlet svar vedr. minimering af administrationen i slutningen af dette afsnit. Se også samlet svar vedrørende opfyldelse af kravene for hver trykmetode for sig under punktet Miljøkrav.

Nordisk Miljømærkning vil granske oversættelsen af kriterierne til finsk.

Helprint Oy, Finland

We do not approve the proposal of revised criteria for eco-labelling for Gravure printers as suggested. We may support the proposal only with the following objections.

Svar: See Nordic Ecolabel's answer regarding each objection under the specific requirement elsewhere in this document.

Grafiska Industrin, Finland

Svanmärkning har haft styrande inverkan på miljöarbete hos företag. Denna påverkan kan förstärkas om kriterier ställs huvudsakligen på viktiga miljöpåverkningar. Då kriterierna ger en tydlig meddelande, med vilka förbättringar kan medföra den största miljöförbärringen. Det motiverar företag för att minska ustdräpp, som har en verklig betydelse.

I kriterieförslaget omfattas för mycket små detaljer och arbete som kräver olika beräkningar och beräknade allokeringsvärden vilket inte motiverar företag till miljöarbetet.

Kriterieförslaget föreslår att tryckpapper, makulatur och energi allokeras per varje tryckmetod. Det är ofta omöjligt i praktiken. En beräknad allokeringsvärde för resurser är inte motiverat på grund av miljön.

Vi föreslår att man beaktar tryckpapper, makulatur och energi för hela tryckeriet (inte per varje tryckmetod).

Vi föreslår att produktionslinjer/tryckmaskiner vars andel i produktionen är liten och som används till särskilda ändamål, kan uteslutas från kriteriet.

Svar: Se svar til remissmøtet i Finland herover vedrørende at stille krav på vigtige miljøpåvirkninger.

Vedrørende opfyldelse af krav for hver trykmetode for sig se samlet svar til sidst i dette afsnit.

Ved at stille krav til hele trykkeriet undgår man, at der skal oprettes procedurer internt på trykkeriet for at adskille godkendt og ikke godkendt produktion. Sådanne procedurer er administrativt tunge både at lave og at efterleve.

Suomen Lehtiyhtymä, SLY-Lehtipainot, Finland

Vi accepterar kriterieförslaget om ändringar som vi föreslår genomförs i kriterierna.

Svar: See Nordic Ecolabel's answer under the specific requirement.

Stibo Graphic A/S, Danmark

Indledningsvis vil vi gerne slå fast, at det er positivt, at Nordisk Miljømærkning forsøger at skærpe kriteriedokumentet, således at det ikke som nu er alle trykkerier, der kan opnå licens. Når det er sagt, må vi samtidig understrege, at vi finder det beklageligt, at man fra Nordisk Miljømærknings side har valgt ikke blot

at fastholde det eksisterende kriteriedokument som et tjenestekriterie frem for et produktkriterie, men tilmed har valgt at skærpe tjenestekravene. Det er i særdeleshed et problem for en virksomhed som Stibo Graphic A/S, der opererer på det europæiske og globale marked. Det er og bliver kunden, der bestemmer designet af tryksagen og herunder vælger blandt andet papir, format og færdiggørelsesmetoder. Samtidig har kunder, papirleverandører og underleverandører uden for de nordiske lande ikke det store incitament til at bruge ressourcer på at efterleve kravene til svanemærkning, når det konkrete produkt ikke er omfattet af mærkning. Som følge af dette kommer kriteriedokumentet i højere grad til at afspejle trykkeriernes marked og samhandelsrelationer frem for den reelle miljømæssige præstation, hvilket er ærgerligt.

Svar: *Nordisk Miljømærkning er glad for at Stibo er positiv til stramning af kravene. Erfaringen med at have produktgruppen som en tjeneste har vist sig at fungere godt. Nordisk Miljømærkning vurderer, at det er værdifuldt for tryksagskøbere at de får sikkerhed for et godt miljøvalg i det øjeblik de vælger et svanemærket trykkeri til sin opgave. Og denne sikkerhed giver kriterierne som de er konstruerede idag og i sær efter at kravene er blevet strammet. Selvfølgelig har design af tryksagen indflydelse på dens miljøbelastning og det er derfor relevant at trykkeriet kan tilbyde flere forskellige miljøvenlige løsninger f.eks. ved valg af miljøvenligt papir. Også dette forhold tager kriterierne højde for ved at fremme brug af miljøvenligt papir. Mange trykkerier har huskvaliteter, som naturligvis skal være miljøvenlige.*

Store trykkerier med store kunder, som i højere grad selv bestemmer hvilket papir trykkeriet skal trykke på, kan have en større udfordring at sikre sig at papiret som går i gennem deres trykmaskiner er miljøvenligt end mindre trykkerier hvor kunderne er tilfredse med huskvaliteterne. Til gengæld kan de store trykkerier med store ordre have lettere ved at optimere produktionen og derved få bedre score på makulatur, VOC-udledning, energiforbrug osv. Store trykkerier har også bedre mulighed at have en dialog med deres kunder med henblik på valg af papir. Det fleksible pointsystem gør, at der bliver fokus på helheden i stedet for enkelte parametre.

Nordisk Miljømærkning har valgt at holde kravniveauet for miljøvenligt papir på et niveau som gør det muligt, at der findes tilstrækkeligt papir på markedet indenfor hver papirtyp. Nordisk Miljømærknings evaluering af trykkerikriterierne i 2010 rapporterede at der samlet set var over 600 papirkvaliteter at vælge mellem fra en lang række nordiske, europæiske og en del amerikanske papirfabrikker. Nordisk Miljømærknings vurdering er derfor, at der er gode muligheder for at det papir som der skal trykkes på er miljøvenligt. Desuden er det Nordisk Miljømærknings vurdering at store dele af papirbranchen er langt fremme på at dokumentere sine miljøforhold og derfor ikke har store problemer at søge om at få en godkendelse eller en miljømærkelicens for sine papirkvaliteter.

Nordisk Miljømærkning mener det er godt at kravene udover at være stramme og fokusere på relevante miljøforhold også afspejler trykkeriernes marked og samhandelsrelationer. Nordisk Miljømærkning ønsker nemlig at en tryksagskøber skal kunne henvende sig til et svanemærket trykkeri og være rimelig sikker på at netop hans/hends tryksag kan blive svanemærket. For at sikre dette er det relevant at også stille krav til trykkeriets trykkeri- og efterbehandlingsleverandører som benyttes til at producere trykkeriets tryksager.

Høringsseminar, Danmark

Det første emne, der blev diskuteret var det overordnede kravniveau.

- En af deltagerne, som er tryksagskøber pointerede, at det for dem er vigtigt, at tryksager fra et svanemærket trykkeri skiller sig positivt ud. Så hun var tilfreds med forslaget.
- En anden fra den grafisk branche mente, at forslaget – specielt i forhold til arkoffset – er for skrapt.
- Dette støttede en tredje, idet han pointerede, at det jo tager lang tid for et trykkeri at lave ændringer samtidig med at det oftest er kunden der bestemmer papirvalget, hvilket gør det svært at være fleksibel.

Svar: *Nordisk Miljømærkning er glad for at en af deltagerne på høringsmødet udtrykker tilfredshed med stramningen af kravene. Kravene er strammet en hel del, men er stadig på et niveau som gør at de bedste trykkerier kan opfylde kravene uden at skulle ændre i sin produktion. For at have tid til at opfylde de nye krav er der et overlap på godt et år. Vedrørende papirvalg se Nordisk Miljømærknings svar til Stibo Graphics kommentar herover.*

Hewlet Packard, Sweden

Thank you for the opportunity to present comments on the referenced proposal.

HP is a leader in digital printing. We make a wide array of digital technologies that are used by printing companies in the Nordic countries and around the world. HP's Indigo Digital Press Division's product lines include commercial and industrial printing presses based on liquid electro-photography.

A major advantage of digital printing is the elimination of the use of chemistry for film and plate processing and startup substrate waste in comparison to analog printing technologies. Another major advantage of digital printing technology is its print-on-demand capability. Print-on-demand allows the industry to print what it needs, when needed. In comparison to analog printing technologies, this has the potential to reduce finished output waste that results from long run length and stocking requirements and obsolescence.

We therefore urge Nordic Eco labeling to adapt impact assessment criteria that give equal weighting to all printing technologies, including digital printing technologies, and afford equal opportunities for printing companies that use digital only, analogue only and mixed analogue-digital, for award of the Nordic Swan Ecolabel.

Our in depth assessment of these proposed criteria indicates that a printing company using digital technology only, will most likely not be able to seek the Nordic Swan eco label. As an example, by focusing only on the energy consumption of the printing processes, other significant sources of energy use, like for media production are not taken into account. A printing technology that has a high energy for printing but also high media use efficiency may overall be more energy efficient and have a lower carbon footprint than a printing technology that uses less energy but has a high percentage of paper waste.

NS stated at the May 17th meeting that they want their criteria to be technology neutral, neither punish nor favor any specific print technologies. However, most of the industry representatives disagreed that this is the case. Via the NS point system, where the underlying rationales for points awarded are not always known/visible, the industry view is that NS has impact regarding print technology selection for the print shops. NS response was they have limited resources to objectively assess the environmental impacts of the different print technologies. HP welcomes NS readiness to accept good, reliable, reports (especially from independent sources) for NS to make criteria adjustments.

Answer: *Nordic Ecolabelling has set different minimum point requirements for different printing methods (and in some cases for different types of printed matter) because the different methods have different functions such as for example number of printed copies. There is no meaning comparing for example rotogravure printing with digital printing as the two methods serve different*

purposes. However when that is said digital technologies are increasing their productivity these years and therefore the digital market is growing fast at the expense of sheet fed offset. This trend is reported in the background document section 4. This is a good reason for having stringent criteria for digital printing itself which is the philosophy behind having different pointscore for different printing methods.

Nordic Ecolabelling have introduced more fair criteria than before so the requirements are equally strict whether a printing companyer have digital printing only, have both digital and analog printing or have only analog printing. This is done by requiring that all print methods have to be fullfilled separately. In earlier criteria a printer could "hide" for example a bad performing digital printing operation if the printer had sheet fed offset printing also. This change leads to equal opportunities for all kind of printing companies.

Because a minimum point score is set for each printing method a digital printing operation is only compared to other digital printing operations. This provide equal conditions for print methods where for example average energy use/carbon footprint or waste paper amount can be different when comparing different methods. Media (paper) production is taken into consideration in giving points for paper choice and in the waste paper parameter.

Even if there are different techniques within digital printing (electrophotographic with dry toner or wet toner as well as non-impact printing also called inkjet) Nordic Ecolabelling have chosen to keep them together in the point system because their functions regarding printing on paper, like for instance possiblty of printing a small number of prints and do it on demand, are very similar.

In the background report the motivation for the weight of points between different parameters is reported. It is also possible to find the background data for each print method that lead to the number of points required for each method. These data are reported in Appendix 1 and represent an objective assessment of the environmental impact of the different methods. Nordic Ecolabelling is of course interested in reliable supplementary data that can improve the background for the requirements even more.

In order get full understanding of the rationale for the points awarded Nordic Ecolabelling has made it clearer in each section that all the data behind the point-levels is to be seen in Appendix 1.

In order to adjust to a market situation where digital printing with wet toner has increased Nordic Ecolabelling have decided to adjust the figure for average VOC-use in digital printing from 0,28 kg per ton product to 2 kg VOC per ton product and adjusted the total point score accordingly. The new average is based on that digital printing companies have in average approximately 20 % printing with wet toner, where the VOC consumption is approximetaly 9-10 kg/ton product from

printing on machines with inbuilt recirculation system (data observed by Nordic Ecolabelling).

Already in the proposal for public review Nordic Ecolabelling considered an increase in use of inkjet technology on the market in the calculation of point for type of chemicals (P3) so that average point which is contributing to the total point-score for toner and ink is 4 instead of 7. This change in market also comprise the increased use of wet toner and is reflected in the background document appendix 1.

Federation of Icelandic industries, Island

Federation of Icelandic Industries would like to make few comments on the proposal for criteria for Swanlabelling of printing companies and printed matter, which has been made available on the Nordic Ecolabelling website in Iceland. The criteria have been in use in Iceland for many years now and the interest is increasing. Several printing companies have chosen to apply for Swan certification to document their environmental performance. They find it a good way to control the environmental work in-house as well as being a good way to get a documentation by a third party to demonstrate to customers the work done. The federation finds it important that the Swan criteria are suitable for industries of different sizes and in all the Nordic countries.

Answer: *Nordic Ecolabelling is glad to hear that the criteria for printing companies have been used successfully in the Icelandic market. There are approximately 450 printing companies covering a range of different sizes in the Nordic countries that are labelled with the Nordic Swan indicating that the criteria are suitable for industries of different sizes. See also answer to Oddi Printing Company below and joint answer regarding minimizing the administration last in this section.*

Oddi Printing Company, Island

Our comments of the new criteria touch items that we find relevant for our production. We also truly believe that the criteria needs to take special consideration to companies like Oddi Printing i.e. small companies with complicated processes and production, serving a small diversified market.

Answer: *Nordic Ecolabelling is glad that Oddi find the criteria relevant for your production. It has been important for Nordic Ecolabelling to assure that the criteria are suitable for all sizes of printing companies and can work with a diversified production such as is printing. The flexible pointsystem is one tool to achieve those goals. The electronic application help has been an appreciated tool to show compliance with criteria that deal with complex processes. Both the point system and the electronic application tool will be part of the new generation of printing company criteria.*

Arkitektkopia, Sverige

Av praktiska skäl skulle en fortsatt beräkningsgrund utifrån inköpt vikt vara att föredra före en övergång till vikt trycksaker.

Expoproduktion nämns inte, men jag gissar att det faller in under "Affischer"?

Svar: Nordisk Miljømærkning vurderer at det ikke får de store praktiske konsekvenser at beregningsgrundet er ændret til ton produkt. Anledningen er at man skal beregne antal ton produkt ved at trække makulaturen fra den indkøbte mængde papir. Dette vil blive gjort automatisk i den elektroniske ansøgningshjælp lige så snart man har tastet mængde indkøbt papir og makulatur ind.

Produktion til tryksager til udstillinger, herunder brochurer, plakter osv. falder ind under "Reklamer og salgsfremmende materiale".

GFF, Sverige

Den grafiska branschen är en hårt pressad bransch som kämpar med låga marginaler och ökade kostnader för insatsvaror. Det är därför viktigt att inte kostnaden för att vara Svanen-licensierad ökar i och med att de nya kriterierna införs.

Vi anser att något krav på transporter bör finnas med i kriterierna. I dagsläget ingår transporter enbart genom beräkning av koldioxidutsläpp enligt Intergrafs rekommendation vilket inte tillämpas av många tryckerier. Om det inte finns något krav på transporter riskeras produkter att skickas långa sträckor för att till exempel få till perforerad plast eller doftlack.

Det kan dock vara svårt för tryckerier att samla information om alla transporter. I vissa fall är det kunden som betalar transporter och samma kund kan köpa fler produkter från andra tryckerier som skickas med samma transportör. Det skulle därför bli mycket svårt att jämföra ett tryckeri mot ett annat när det gäller transporter och kg CO₂/ton produkt. Vi anser trots denna svårighet att det vore bra om tryckerierna ser över sina transporter med syfte att förbättra de transporter tryckeriet själv har möjlighet att påverka. Vi anser generellt att det borde ställas högre krav i kriterierna på minskning av resurser, energianvändning och koldioxidbelastning.

Svar: Nordisk Miljømærkning er enig i at det ikke må være for store omkostninger forbundet med at have licens. Det gælder både f.eks. papir og trykkemikalier men også administrationen omkring licensen. Se om minimering af administrationen i et samlet svar sidst i dette afsnit. Se om bl.a. omkostninger ved papir i svaret til Stibo Graphic i dette afsnit.

Nordisk Miljømærkning er enig i at transporter også kunne være relevant at kigge nærmere på, da der i nogle tilfælde kan være tale om forholdsvis store bidrag fra transporter i tryksagens livscyklus når det gælder kuldioxidudledningen. Dog udgør transport normalt en mindre del af miljøbelastningen. Nordisk Miljømærkning diskuterede også transporter i revisionen, men valgte at ikke

indføre særlige krav til transport udover det eksempel som GFF nævner. Se om Nordisk Miljømærknings diskussioner omkring transporter i baggrundsdokumentet i afsnittet om "Andre områder der har været diskuteret".

Problemet med transporter er, som GFF selv er inde på, at det er svært at samle information om transporterne og at det derfor ville kræve en hel del ressourcer af trykkerierne, hvis man skulle samle data ind om dette. Hvis det skal være muligt at sammenligne transporter mellem trykkerier bliver man desuden nød til at se på alle indblandede transporter og ikke kun dem som trykkeriet selv står for. Som GFF er inde på er det nogle gange kunden som står for transporterne. Behandling af transporter i miljømærkekriterierne ville også kræve, at man har en robust og ensartet måde at opgøre transportmængden og CO2-belastningen fra transporter på og det har vist sig være svært.

Nordisk Miljømærkning konstaterer at GFF ønsker skrappere krav til på mindskning af ressourcer, energiforbrug og koldioxidudledning. Disse parametre er allerede centrale dele af pointsystemet og man vil derfor kunne skærpe den totale pointsum for at få skrappere krav til omtalte parametre. Nordisk Miljømærkning vurderer dog, delvis på baggrund af andre høringsvar, som siger at kravet til den totale point-score ligger på et tilstrækkeligt skrapt niveau.

OP-Kuvert, Sverige

- Vi tycker att Svanenlicensen är bra och hoppas att den kan få ökad betydelse. Idag möts vi av många olika frågor kring vårt miljöarbete och det skulle underlätta för oss om vi skulle kunna hänvisa till vår svanenlicens i ännu högre grad, d.v.s. svanenlicensen ska garantera att vi uppfyller relevanta krav gällande de viktigaste miljöfrågorna. Licensen är kraftfull idag men det finns pengar att tjäna i miljöfrågor och många aktörer marknadsför sina egna lösningar.
- Vi vill ha en ”rättvis” storlek på avgiften. Vårt bidrag till systemet är inte rimligt i jämförelse med större branscher och organisationer. Vi förväntar oss en rejäl sänkning av avgiften.
- Glöm inte bort att sätta er in i kuverttillverkarens roll när ni slår ihop kriterierna med tryckerikriterierna. Det är inte samma förutsättningar för de olika branscherna.
- Kom gärna överens med återvinningsföretagen i Sverige vad som krävs för att kunna återvinna kuvert på bästa möjliga sätt. Vilka krav ställs på ingående material, t.ex. papper, lim och fönstermaterial för att kuvert ska kunna kastas i pappersinsamlingen?

Svar: *Nordisk Miljømærkning er glad for at svane-licensen er gavnlig for OP-kuverter og kan være med til en troværdig kommunikation omkring virksomhedens miljøforhold med kunderne. Nordisk Miljømærkning vurderer at der er stillet krav til de vigtigste miljøspørgsmål, bl.a. på baggrund af de livscyklusvurderinger der er studeret og som fremgår af baggrundsdokumentet.*

Vedrørende afgifter så bliver disse behandlet separat fra kriterieudviklingsprocessen og derfor henvises til Nordisk Miljømærknings ledere for svar på kommentarer hertil.

Nordisk Miljømærkning har oprettet en egen produktkategori: kuvert-offset netop med henblik på de særlige forhold der gør sig gældende når man trykker på kuverter.

For at gøre kriterierne endnu mere egnet til kuvertproduktion har Nordisk Miljømærkning også indført en egen kategori for kuvertproduktion. F.eks. opstår der typisk mere makulatur i kuvertproduktion. Tidligere var det tænkt at flexo-trykmetoden skulle dække dette.

Nordisk Miljømærkning vil gerne arbejde sammen med andre aktører i branchen for at nedbringe miljøbelastningen af tryksager. Nordisk Miljømærknings krav lægger op til at selklæbende lim skal testses for at vise at kuverter med disse lime ikke skader genanvendelsesprocessen. Selvom det ville være en god idé ligger det udenfor Nordisk Miljømærknings arbejdsmråde at lave aftaler med genbrugsvirksomhederne om hvilke krav de skal stille til kuverter for at de skal være egnede til genanvendelse.

Elanders, Sverige

- Transporter väger tungt i beräkning av en trycksaks miljöpåverkan under hela livscykeln. Men inte någonstans i kriterierna vägs detta in.
- Svanen-portalen:
*Flera parametrar måste kunna ändras på en gång.
För företag som har mer än en anläggning måste man kunna vara inloggad i mer än en journal samtidigt.
Det måste vara enklare att se vad en åtgärd får för konsekvenser poängmässigt.
Man måste alltid ha tillgång till en journal för beräkning, om du tittar på förbättringar i processen är det bra att se vad det får för konsekvenser poängmässigt.*
*När man börjar på en ny journal skall man om man vill kunna tömma hela den gamla. Det är omöjligt att ha alla uppgifter framme innan man börjar mata in och det går inte att markera vilka uppgifter som är ändrade.
Om var tryckmetod skall räknas för sig måste portalen också göras tydlig så att det är klart vad som skall matas in för resp. metod och vad som ev. är gemensamt.*

Svar: Hvis man laver en kortlægning af kuldioxidemissionerne så skal man også vurdere CO₂-udledningerne fra transporter. Desuden indgår der transportkrav i Nordisk Miljømærknings kriterier for papir, og dermed er der indirekte taget hensyn til transport også i trykkerikriterierne. Se i øvrigt svar til GFF herover.

Nordisk Miljømærkning er glad for kommentarer til forbedring af den elektroniske ansøgningshjælp i Nordisk Tryksagsportal. I forbindelse med en ny udgave til de reviderede kriterier vil Nordisk Miljømærkning arbejde på at få den så funktionel som overhovedet mulig bl.a. på baggrund af kommentarer fra høringen. Se i øvrigt samlet svar vedrørende minimering af administrationen sidst i dette afsnit.

Remissmöten, Sverige

- Tryckerierna kommer få problem att redovisa exakt vikt för tryckmetod och makulatur. Accepteras uppskattningar? / Remissmöte
- Det bör renodlas generellt i kriterierna så att man antingen alltid räknar per tryckmetod eller vikning. / Remissmöte
- Det bör även renodlas så att vi alltid ställer krav på ton produkt eller inköpt papper. Det är lite blandat. / Remissmöte
- Ta bort alla "glada gubbar" som markerar kontroll på plats. Allt kontrolleras på plats! / Remissmöte
- Anmärkning på den engelska versionen av remissen, där man använder sig av ord som har olika betydelser i olika sammanhang, t.ex. Printers, man bör hålla isär betydelserna på ett solklart vis. / Remissmöte (kommentar från HP)
- Har man från Svanens sida gjort en övergripande jämförelse mellan de olika tryckmetoder som omfattas av kriterierna och som där visar vad som är bäst för miljön? / Remissmöte (kommentar från HP)
- Förtärliga att det är olika poängkrav för olika tryckmetoder, få in nån sorts jämförelsetal i tex tabell P3. / Remissmöte
- Bra att man höjer kraven, viktigast att få med fler tryckerier. Göra enkelt för kunden att hoppa på fågel / Remissmöte (Wallin och Dalholm).
- Personifierad inloggning i ansökningshjälpen, visa bara sånt som berör kunden. Portalen bör förbättras i sin helhet med sökfunktioner etc./ Remissmöte (Wallin och Dalholm).
- Tryckerierna kan få problem med att särskilja de olika tryckmetoderna. / Remissmöte Göteborg.
- Varför loggas man ut så ofta när man är inne och jobbar i tryckeriportalen? Remissmöte Göteborg.

Svar: Da der ikke er ændret i måden at opgøre papirmængde og makulatur vurderer Nordisk Miljømærkning ikke at der bliver problemer med at opgøre disse ting. Nordisk Miljømærknings erfaring er f.eks, at der er meget få trykkerier som ikke har opgjort sin makulaturmængde i de tidlige kriterier. Som et andet eksempel kan nævnes at man ikke bruger kopipapir i en arkoffset-maskine. I arkoffsetmaskinen har man papir med et særligt format. Det er vigtigt at alt papir som anvendes i en trykmetode tages med i beregningen af mængde papir til en trykmetode. Når det gælder mængde papir accepterer Nordisk Miljømærkning som i tidlige kriterier som udgangspunkt ikke estimater, men regner med at trykkeriet kan holde styr på mængden papir som går i gennem hver trykmetode. Dog har Nordisk Miljømærkning på baggrund af en dialog med de svenske og

finske brancheorganisationer efter høringens slut indført en mulighed at estimere forbrug af en papirkvalitet i det tilfælde et trykkeri køber en arkoffsetkvalitet og skærer det op med henblik på brug i en digitaltrykmaskine. Dette sker på trykkerierne, men de store mængder er papir som er særligt købt til enten arkoffset eller digitaltryk. Når det gælder beregningen af eksternt opstået makulatur kan man bruge en vurdering af mængden til ektsern efterbehandling som er baseret på økonomiske nøgletal med de specifikationer der er angivet i kriterierne. Makulaturen som opstår på trykkeriet skal opgøres på baggrund af faktura eller konkrete vejninger, hvilket også gjaldt i tidligere kriterier.

Det er mest naturligt at regne makulaturen som makulatur i forhold til indkøbt mængde papir. Derfor er det ikke relevant at regne alle parametre i ton produkt.

Vedrørende layout af kriterier og symboler, så følger trykkerikriterierne de skabeloner, som er fælles for hele Nordisk Miljømærkning.

Den engelske udgave bliver kontrolleret for brug af terminologi som ikke er misvisende.

Nordisk Miljømærkning har ikke vurderet hvilken trykmetode som skulle være bedst for miljøet. Det kræver at man tager hensyn til de forskellige funktioner der er forbundet med valg af forskellige trykmetoder (f.eks. størrelsen på oplaget).

Nordisk Miljømærkning har ikke indført sammenligningstal (jämförelsetal) i f.eks. P3. Sådanne tabeller kan være relevante at lave også for andre point-muligheder som bygger på tal (energi) men også for andre pointmuligheder, som ikke bygger på tal. Dette arbejde med at synliggøre såkalte retningsværdier har der dog ikke været plads til indenfor rammerne af kriterieudviklingen, men kan eventuelt ske i en anden sammenhæng.

Nordisk Miljømærkning er glad for at høringsmøderne i Sverige ser positivt på de skærpelser, der er lavet.

Nordisk Miljømærkning er glad for kommentarer til forbedring af den elektroniske ansøgningshjælp i Nordisk Tryksagsportal. I forbindelse med en ny udgave til de reviderede kriterier vil Nordisk Miljømærkning arbejde på at få den så funktionel som overhovedet mulig bl.a. på baggrund af kommentarer fra høringen. Se i øvrigt samlet svar vedrørende minimering af administrationen sidst i dette afsnit.

Samlet svar vedr. minimering af administrationen/joint answer regarding minimizing the administration: Flere høringsinstanser har udtrykt bekymring om af kravene er komplicerede og at de derfor kan medføre for meget administration at dokumentere. Nordisk Miljømærkning er enig i at der ikke må være for meget administration. Derfor blev den elektroniske ansøgningshjælp udviklet for den generation af kriterierne som har været gyldig siden 2005. Ansøgningshjælpen håndterer kemikalie- og papirlister samt laver alle

beregninger, der er brug for. Nordisk Miljømærknings vurdering er at så godt som alle trykkerier er tilfredse med denne forbedring.

Nordisk Miljømærkning er glad for de forslag til forbedringer som er modtaget i høringen og modtager generelt gerne forslag til forbedringer af den elektroniske ansøgningshjælp, som kan gøre håndteringen af Svane-licensen endnu nemmere. Nordisk Miljømærkning regner med at en ny udgave af den elektroniske ansøgningshjælp fortsat vil kunne sikre en overkommelig administration også med de nye kriterier. Den nye udgave vil kunne håndtere de nye krav om, at man skal opfylde kravene for hver trykmetode for sig.

Nordisk Miljømærkning er glad for at der er flere instanser som deler Nordisk Miljømærknings holdning om at kriterierne ikke må være så komplicerede, at man aftstår fra svanemærkningen. Hvis man afstår skal det være fordi man ikke kan klare kravene. Det kan se kompliceret ud, hvis man læser kriterierne, fordi de er nød til at omfatte en fyldestgørende entydig beskrivning af kravet og hvordan man skal foretage eventuelle beregninger. En sådan beskrivning er ikke relevant i den elektroniske ansøgningshjælp. Her skal man blot følge anvisningerne hvorefter den gör de nødvendige beregninger.

Flere høringsinstanser har påpeget at det skaber ekstra administration at energiforbrug og makulatur ifølge deres opfattelse skulle dokumenteres adskilt for hver trykmetode. Nordisk Miljømærkning er enig i at det ville være meget krævende at registrere disse ting, hvis der er mere end en trykmetode. Dette har heller ikke været et krav i høringsforslaget. Nordisk Miljømærkning har i et opdateret kriterieforslag gennemgået formuleringerne i kravene og gjort det tydeligere at man ikke behøver at registrere energiforbrug og makulatur for hver trykmetode separat, men blot indtaste den totale værdi for hele trykkeriet i Nordisk Tryksagsportal. Tryksagsportalen vil automatisk fordele makulatur og energi på de trykmetoder ansøger har angivet på baggrund af de gennemsnitsværdier for markedet som Nordisk Miljømærkning vil sørge for er lagret i Nordisk Tryksagsportal.

Hvis man ønsker at dokumentere disse parametre for hele trykkeriet bliver der lavet en teoretisk beregning som fordeler energiforbrug og makulatur på de forskellige trykmetoder på baggrund af det gennemsnit Nordisk Miljømærkning har observeret på markedet (se afsnit 3 og bilag 7 i kriterierne). Så hvis man har både arkoffset og digitaltryk vil den totale makulatur bliver fordelt mellem disse metoder på baggrund af hvordan fordelingen er i gennemsnit i markedet. Hvis man ønsker og kan dokumentere det, vil det selvfølgelig være muligt at benytte trykkeriets egen faktiske fordeling. Denne tilgang medfører ikke mere administration end i de tidligere kriterier og giver et stort incitament at nedbringe den totale makulatur på trykkeriet. Hvis et trykkeri har en høj total makulatur, vil trykkeriet måske få svært at overholde pointkravene for alle de trykmetoder trykkeriet har.

Et par instanser har kommenteret at det også er svært at dokumentere hvilke trykpapir og hvilke mængder der er brugt i hver trykmetode. Nordisk Miljømærkning vurderer at det er muligt at adskille trykpapir mellem metoderne, da papir der går igennem den ene trykmetode er fysisk adskilt i forhold til en anden trykmetode. F.eks. vil man ikke bruge kopi-papir i en arkoffset-maskine, da man for ark-offsetmaskinen benytter papir med et særligt format.

Dog har Nordisk Miljømærkning på baggrund af en dialog med de svenske og finske brancheorganisationer efter høringens slut indført en mulighed at estimere forbrug af en papirkvalitet i det tilfælde et trykkeri køber en arkoffsetkvalitet og skærer det op med henblik på brug i en digitaltrykmaskine. Dette sker på trykkerierne, men de store mængder er papir som er særligt købt til enten arkoffset eller digitaltryk.

For at lette administrationen yderligere er kravet om at der maksimalt må være 5% gamle kemikalier hos eksterne efterbehandlere også fjernet. Desuden er kravet om, at man skal beregne et gennemsnit af point for lime eller lakker hos de efterbehandlere som har forskellige lime eller lakker, fjernet – i stedet skal man bruge de lime eller lakker med lavest point.

4.2. Produktgruppeavgrensning

4.2.1. Vad är ett Svanenmärkt tryckeri/trycksak?

Ingen kommentarer.

4.2.2. Varför välja svanmärket?

Ingen kommentarer.

4.2.3. Hva kan Svanemerkes?

Grafisk Arbejdsgiverforening, Danmark

Man kan kun undtage produktion af sikkerhedstryksager (pengesedler, pas, lotterisedler). Ellers omfatter svanemærket alle trykkeriets produktionsprocesser af tryksager. I version 4 kunne man undtage trykmetoder, hvis de udgjorde en lille del af produktionen.

Svar: Se svar til det finske høringsmøde under Generelle kommentarer.

NHO Grafisk

Etter forslaget skal svanemerket omfatte alle trykkeriets produksjonsprosesser av tryksaker (unntatt sikkerhetstryksaker). Foreslår at den mulighet en hadde i versjon 4 om å unnta trykmetoder som utgjør bare en liten del av bedriftens produksjon, opprettholdes.

Svar: Se svar til det finske høringsmøde under Generelle kommentarer.

4.2.4. Vem kan ansöka om licens?

Ingen kommentarer. Nordisk Miljømærkning har fjernet trykmetoden bølgepapflexo, da det har vist sig at materiale til bølgepap ikke er omfattet af hverken Blomstens eller Svanens kriterier for papir.

Nordisk Miljømærkning har også præciseret at forlag og reklamebureauer ikke kan søge om licens til trykkerier, da deres forretning ikke har som formål at udbyde trykning. Derimod kan de som tidligere søger om licens til enkelte navngivne tryksager.

4.2.5. Hurdan ansöker man?

Ingen kommentarer.

4.2.6. Hva kreves for å bli svanemerket?

Miljøstyrelsen, Danmark

Point: For en hel del af kriterierne er der tale om "tillægspoint" i form af pointkrav, f.eks. P8, VOC-forbindelser. Ved udviklingen af kriterier til offentlige indkøb - eller hvis disse anvender Svanens kriterier til opstilling af indkøbskriterier, gør disse point-krav det svært at stille absolutte og transparente krav til tryksager indkøbt af det offentlige. På den måde risikeres det, at enten er indkøbskriterierne ikke skrappe nok (hvis man vælger laveste niveau), eller også vælges en absolut værdi, som ikke alle svanemærkede trykkerier faktisk overholder.

På den baggrund bør Nordisk Miljømærkning melde ud, om de laveste værdier der fremgår (og som typisk svarer til 0 point) vil være rimelige kriterier som en offentlig indkøb stiller til et tryksagskøb.

Det vil typisk være sådan, at offentlige indkøbere hverken har tiden eller kompetencerne til at opstille kriterier og gennemgå tilbud med udgangspunkt i trykkerikriteriernes pointsystem.

Svar: Nordisk Miljømærkning mener at der er relevante begrundelser for at benytte sig af et pointsystem i miljømærkekriterierne. Et eksempel som er fremkommet i høringen er at store trykkerier kan have mindre mulighed at styre valg af miljøvenligt papir, da de ofte har store kunder som selv køber papir og leverer til trykkeriet for trykning. Til gengæld har de store trykkerier ofte nemmere ved at optimere sine processer, da det trykker store oplag. Et pointsystem gør at kravene bliver retfærdige for trykkerier selv hvis de har forskellige forudsætninger.

En anden vigtig begrundelse for at bruge et pointsystem er at forskellige parametre kan være koblede til hinanden eller udtrykt på en anden måde, at de er afhængige af hinanden. F.eks. vil et bedre indklima med befugtnings og temperaturregulering måske medføre et højere energi- og vandforbrug. På grund af en sådan kobling mellem parametrene giver det ikke mening, at kigge på parametrene hver for sig.

Ved at på forhånd fastlægge dels hvilke point man får for de forskellige parametre og dels den samlede pointsum opnår man både transparens og et absolut krav. Der ikke noget til hinder for at indkøbskriterierne stiller samme type krav som miljømærkekriterierne, dvs. at indkøbskriterierne vejer sammen resultatet af flere forksellige parametre ved hjælp af et pointsystem. Dette princip bliver i forvejen brugt i forbindelse med vægtning af bl.a. pris og miljøforhold.

Netop fordi en inkøber ikke altid har tid eller kompetence at lave en specificering af miljøkravene i indkøbskriterier er det oplagt at han/hun kopierer miljømærkekriterierne, herunder miljømærkekriteriernes absolute krav til en vis pointsum som er beskrevet på en transparent måde i et pointsystem.

Remissmöten, Sverige

Offentlig upphandling kom upp på agendan. Det fanns en representant från Miljöstyrningsrådet på plats och han ville ha samarbete med svanen för att kunna ta fram bra riktlinjer för offentlig upphandling av trycksaker. Det får ju inte ställas krav som miljömärkta produkter utan möjligtvis att de uppfyller motsvarande kriterier. Det finns också kriterier som inte anses vara ok. Man borde ena sig om ett antal krav i enlighet med godkända kriterier som skulle vara ok för offentlig upphandling. /Remissmöte

Svar: Se svar til Miljøstyrelsen herover.

4.3. Kommentarer til de enkelte kravene

4.3.1. Generella krav (kap. 1)

O1 Typ tryckeri

Edita Prima Oy, Finland:

Would it be easier to say that 75 % of the printing material consumption (in tons) is paper? If services (graphic design, logistics, etc.) form over 25 % of the turnover, then the printing company is not allowed to get swan label. I do not think this is the meaning of this requirement.

Answer: See joint answer below.

Remissmötet (hos Grafiska Industrin), Finland:

Typ tryckeri (O1); Det bör specifieras att vid beräkning av omsättningen ska räknas med bara omsättning som direkt är kopplad till tryckningen. Bör specifieras: "av tryckningens omsättning". Tryckerier bjuder ofta andra tjänster än tryckning, som inte ska omfattas i omsättningen. Alternativt borde tryckningens andel kunna ges i ton.

Svar: Se gemensamt svar nedan.

Grafiska Industrin, Finland

O1 Typ tryckeri

Kriterier begränsar affärsverksamhet av företag. I förslaget ges att 75 % av omsättning borde bestå av pappersprodukter.

Vi föreslår att kravet på omsättning baseras endast på omsättning av tryckverksamhet.

Svar: Se gemensamt svar nedan.

Grafisk Arbejdsgiverforening, Danmark

For hver kriterierevision bliver der indført mere administration. Det er fx administrativt tungt at skulle adskille hver enkelt trykmetode for både papirindkøb og makulatur. Hvorfor skal den samlede omsætning opgives?

Svar: Se fælles svar om administration sidst i afsnittet generelle kommentarer.

Kailow A/S, Danmark

For hver kriterierevision bliver der indført mere administration. Det er fx administrativt tungt at skulle adskille hver enkelt trykmetode for både papirindkøb og makulatur. Hvorfor skal den samlede omsætning opgives?

Svar: Se fælles svar om administration sidst i afsnittet generelle kommentarer.

Stibo Graphic A/S, Danmark

Vi kan ikke se, at det skulle være nødvendigt at oplyse omsætningstal, der må betragtes som værende virksomhedsfølsomme oplysninger, hvis man som virksomhed oplyser, at man kun trykker på papir.

Svar: Nordisk Miljømærkning har ændret formuleringen så det fremgår at man enten kan erklære at man trykker alt på papir eller oplyse den økonomiske omsætning. Se i øvrigt gemensamt svar nedan.

PrinfoDenmark, Danmark

Det vil betyde, at trykkerier, der både leverer fysiske tryksager og digitale løsninger i form af website og andre digitale kommunikationsløsninger, ikke vil få mulighed for at opnå licens til Svanemærket, hvis deres omsætning af websites m.m. overstiger 25 % af trykkeriets samlede omsætning.

Svar: Se gemensamt svar nedan.

Hewlet Packard, Sweden

Page 9	The printing material used by the practising company must primarily be paper, such that 75% of the turnover of the printing company derives from printed matter.	The practising company can apply if more than 75% of the turnover of the printing company derives from printed matter.	Why are label, packaging, signage and graphics companies that use a mix of paper and plastic excluded? By limiting the scope of Nordic Swan to printing of paper products, Nordic Swan is neglecting an opportunity to improve the environmental performance of this segment of the printing industry.
---------------	--	--	--

Products and services eligibility:

The Swan label applies to printed products generally comprised of paper. In fact, Section 1 general requirements state that 75% of the turnover of printing company derives from printed matter (implies paper). Graphics and Signage print companies typically use a host of print substrates that can include textiles, foam core, HDPE, polypropylene, and PVC, among others. It is HP's understanding that signage media largely contain PVC, which can have significant negative environmental effects throughout the product lifecycle, from media manufacture through disposal of printed product. Non-PVC alternatives can present 20% of the global warming potential (GWP) of PVC in the manufacturing process along (based on internal studies). Many non-PVC media alternatives for signage can be recycled. The negative environmental influence of PVC is well known, yet, due economics (cost) is still used extensively in the graphics and signage printing industry. By limiting the scope of Nordic Swan to printing of paper products, Nordic Swan is neglecting an opportunity to improve the environmental performance of this segment of the printing Industry.

Recommendations:

- Include graphics and signage printing category (on application form), eliminate the 75% paper requirement, or including a separate category that addresses other print media;
- Include a strong preference for non PVC media alternatives / exclude PVC as an acceptable media.
- Provide incentive and/or point preferences for use of recyclable media, and arrangements with manufacturers to provide take-back of printed media for recycling, or diversion of printed signage material from landfill.

Svar: Regarding 75% requirement for paper and question about other print media look at joint answer last in this section. Nordic Ecolabeling do not exclude PVC as a printing material because some printing companies need to use it in products exposed to special conditions like products that will be placed outside according to information on substitution difficulties Nordic Ecolabelling (see

background document on special requirement for Nordic ecolabelled printed matter and ban of PVC.

Arkitektkopia, Sverige

Vår andel av andra material än papper bör inte öka eftersom fokusering sker av expoproduktionen till verksamheten på expofabriken i Gbg. Expofabriken i Gbg kommer därmed sannolikt inte att kunna Svanenmärkas separat, men hjälper å andra sidan upp de orter som höjer sin andel av papper i råvaran.

Synpunkt: Önskvärt att basera siffran på vikt istället för omsättning: Exempelvis expoproduktion är dyr mot kund men materialinsatsen ofta låg sett till vikt vilket bör vara det som ger miljöpåverkna. Styr mot vikt inte omsättning alltså.

Svar: Se gemensamt svar nedan.

Elanders, Sverige

Rättvist att var tryckmetod räknas för sig. Men det blir ett merarbete och en omständigare journalföring för verksamheter som har mer än en tryckmetod. I detta läget är det viktigt att portalen blir mer lättanvänd.

Svar: Nordisk miljömärkning kommer att designa portalen inför nästa kriterieverion med utgångspunkten att det inte ska vara mera komplicerat än i dag.

Sustainable Cards Europe AB

Jag skulle med detta mail vilja framföra en förfrågan om att utöka formerna av tryckmaterial som idag bara är papper. Anledningen är att vårt företag gärna skulle vilja bli svanenmärkta men det går idag inte då vi till största delen trycker på trä. Hur långt i framtiden ligger möjligheterna att bli ett svanenmärkt tryckeri även om man inte trycker på papper?

Svar: Nordisk miljömärkning ser över möjligheten att tillåta fler tryckmaterial i nästa kriterieverversion.

Remissmöten, Sverige

- Bör se över olika möjligheter för framtida krav och efterfrågan på andra tryckbärare än papper./ Remissmöte
- Flera tryckerier som har licens idag kommer få problem eftersom de trycker på andra tryckmaterial. Tex Realtryck. V-Tab Norra Hammar Fler exempel efterlyses/Remissmöte
- Wellpapp bör stå med i ordlistan som exempel på "papper". /Remissmöte
- Om andra typer av tryckbärare, än papper, skulle omfattas av kriterierna, så skulle man ju samtidigt få bra kontroll på dessa material. / Remissmöte
- Ju fler tryckerier som nischar sig och i och med detta kör en annan produktion på trycksaker där tryckbäraren papper, ersätts av olika

"plastade" material och tyg etc., så måste vi hänga med i utvecklingen och börja undersöka alternativa material, så vi kan erbjuda våra kunder valmöjligheter i denna fråga. Denna utveckling har redan kommit en bra bit på väg i branschen och den kommer att fortsätta att ta för sig. Detta kommer att medföra konsekvenser om vi inte beaktar detta. / Remissmöte

Svar: Nordisk miljömärkning har i denna kriterieverversion valt att huvuddelen av tryckmaterialet ska vara papper. De allra flesta "vanliga" tryckerierna trycker på mer än 75% papper och av den anledningen är behovet inte så stort att det ännu är motiverat att lägga resurser på att ta fram krav för andra tryckmaterial. Detta kan dock bli aktuellt i förbindelse med nästa revision. Wellpapp-tryckmetoden har efter remissen tagits bort från kriterierna eftersom det visat sig att material till wellpapp inte är omfattat av varken Blommans eller Svanens papperskriterier.

Gemensamt svar angående andel tyckmateriel som ska vara papper/joint answer regarding share of print media to be paper:

Nordisk miljömärkning anser att det är mest korrekt att räkna omsättningen i ekonomiska tal och inte i ton. Ex. Det kan slå fel om en liten mängd plasttrycksaker rent viktmässigt kan fylla mycket plats i ett tryckeris profil och marknadsföring. Kraven i kriterierna gäller generellt för hela tryckseriets tryckverksamhet och så även i detta krav. Flere instanser foreslog at omsætningen skal beregnes af trykningen. Nordisk Miljømærkning har ændret formuleringen så det fremgår at de 75% skal regnes ud fra virksomhedens omsætning af trykning. Virksomhedens arbjede med f.eks. layout og webdesign tæller således ikke med.

I denna kriterieverversion har Nordisk Miljömärkning valt att endast tillåta produkter som är tryckta på papper. Av resursskäl har vi inte haft möjlighet att utveckla kriterierna till att omfatta andra tillåtna tryckmaterialmaterial. Ett sådant arbete är resurskrävande och mycket kompliserat. For eksempel må vi kunne si at HDPE fra en produsent er produsert på en miljømessig bedre måte enn HDPE fra en annen produsent – på liknende måte som vi vurderer papir opp mot papir. Detta kan dock bli aktuellt i förbindelse med nästa revision.

4.3.2. Leverantörer (kap.2)

Grafiska Industrin, Finland:

Det framstår inte i kriteriet om man kan tillägga lösa bilagor på svanmärkta produkter som är producerade utanför tryckeriet och om kravet på underleveranser avser dessa bilagor. Vi föreslår att denna ska specificeras.

Svar: Nordisk miljömärkning har förtysligat att en fikserad bilaga (eng: insert) är en del af tryksaken. Om den är lös är den inte en del af tryksaken. Dvs. det är en självständig trycksak och det är då valfritt om den ska vara svanenmärkt.

O2 Tryckerileverantörer

Grafiska Industrin, Finland

Vi föreslår att leveranskriterier av tryckeriet baseras endast på tillverkning av svanmärkta produkter.

Svar: Se samlat svar nedan.

A.C.Schmidt A/S, Danmark

Dette er urimeligt da mange kunder kræver en bestemt kvalitet som de evt. har anvendt i mange år og ikke vil ændre, eller de får tilsvarende fra udlandet som ikke er svanemærket som man skal konkurrere med.

For medicinindustrien kan man ikke ændre uden Change Controle da selve papiret er af vital karakter for produktet. Dette gælder alle former for levering til Pharma industrien indlægssedler, booklets, emballage. Et produktet ikke svanemærket eller godkendt i dag vil en change controle til dette formål tage op til 2 år, og det er der nok meget få der vil gøre p.gr.a. svanemærke.

Svar: Se samlat svar nedan.

Grafisk Arbejdsgiverforening, Danmark

Kravniveauet til hele trykkeriet er skærpet og bør lempes til de 50 %, der var i version 4. Der indføres mere tjenestekriterie.

Det kan ikke være rimeligt, at kriteriedokumentet stiller krav til produkter, der ikke skal svanemærkes. Ved at hæve kravniveauet bliver virksomhederne for fastlåst mht. samhandel og tryk med andre end svanemærkede trykkerier og lande, der ikke er med i svaneordningen. Trykkerierne er i forvejen hårdt ramt af den økonomiske krise, og virksomhederne har i den grad behov for at kunne vælge bredt blandt andre markedsspillere end svanemærkede trykkerier.

Dette er en meget alvorlig stramning i disse globaliseringstider, hvor meget tryk foregår i udlandet. De virksomheder, der har samhandel med udenlandske virksomheder uden for Norden, vil blive ramt her. Det kan ikke være Svanens formål at lave en teknisk handelshindring, hvor den frie handel mellem tjenesteydelser og lande rammes.

Svar: Se samlat svar nedan.

Kailow A/S, Danmark

Kravniveauet til hele trykkeriet er skærpet og bør lempes til de 50 %, der var i version 4. Der indføres mere tjenestekriterie.

Det kan ikke være rimeligt, at kriteriedokumentet stiller krav til produkter, der ikke skal svanemærkes. Ved at hæve kravniveauet bliver virksomhederne for fastlåst

mht. samhandel og tryk med andre end svanemærkede trykkerier og lande, der ikke er med i svaneordningen. Trykkerierne er i forvejen hårdt ramt af den økonomiske krise, og virksomhederne har i den grad behov for at kunne vælge bredt blandt andre markedsspillere end svanemærkede trykkerier.

Dette er en meget alvorlig stramning i disse globaliseringstider, hvor meget tryk foregår i udlandet. De virksomheder, der har samhandel med udenlandske virksomheder uden for Norden, vil blive ramt her. Det kan ikke være Svanens formål at lave en teknisk handelshindring, hvor den frie handel mellem tjenesteydelser og lande rammes.

Svar: Se samlet svar nedan.

Stibo Graphic A/S, Danmark

Kravet om, at mindst 90 % af trykningen skal foregå på svanemærkede trykkerier, er problematisk. Som det fremgår af indledningen til dette brev, er dette krav et særligt problem for virksomheder, der opererer på det europæiske og globale marked, hvor kunder og leverandører ikke finder Svanemærket interessant. På trods af dette belaster leverancerne til disse europæiske kunder Stibo Graphics muligheder for at opnå licens til svanemærkning.

Svar: Se samlet svar nedan

PrinfoDenmark, Danmark

Her stiller det nye kriteriedokument indirekte krav til produkter, der ikke skal svanemærkes. Trykkerierne bliver fastlåst i samhandlen med andre svanemærkede virksomheder, hvilket kan stride mod kundekrav m.v. Her kan kunder kræve, at underleverandør-arbejder foretages hos andre end svanemærkede trykkerier, hvilket vil betyde, at kravet ikke vil kunne overholdes.

Svar: Se samlet svar nedan.

NHO Grafisk, Norge

Grense for andel svanemerket trykking synes altfor for høy (90 %), tidligere var det 50 %.

Svar: Se samlet svar nedan,

Arkitektkopia, Sverige

Med tanke på utbudet, höj bara till 75%.

Svar: Se samlet svar nedan.

GFF, Sverige

De höjda kravgränserna kan få stora konsekvenser. Gränserna har höjts avsevärt vilket kan bli ett problem för t.ex lokaltryckerier som inte har så många

alternativ. Exempel: Ett större tryckeri använder ett mindre lokalt affärstryckeri som inte är Svanenlicensierade. Det större tryckeriets produktion hos affärstryckeriet utgör cirka 30-40 procent av dess omsättning. Om det större tryckeriet inte längre kan använda affärstryckeriet som underleverantör pga av att de inte är Svanenmärkta kan konsekvensen bli att de går i konkurs. Vidare kan kravgränserna medföra att företag gynnas beroende på bolagsform. Inom vissa större grafiska företag finns en stor andel verksamhet (byråverksamhet) som skapar trycksaker men som inte alltid trycks internt. Detta kan bli ett problem om gränsen är 95 procent. För grafiska företag där byråverksamheten ligger i ett eget bolag blir inte gränsen ett problem. Det kan knappast vara Svanens syfte att man måste anpassa sin organisation och bolagsstruktur för att kunna vara Svanenmärkt. Viss del av företaget bör kunna undantas eller på annat sätt möjliggöra Svanenmärkning av relevanta delar av bolaget.

Svar: *Nordisk Miljömärkning strategi är att märka de miljömässigt bästa tryckerierna. Kraven är inte satta så det är möjligt för alla att klara kraven. Tanken är inte att missgynna mindre företag utan krav en är satta så att små företag ska ha samma förutsättningar som de större. Se svar till Miljöstyrelsen i avsnittet "Hva kreves for å bli svanemerket" om att det finns olika saker som ger olika förutsättningar för stora och små tryckerier, men att det sammantaget är lika förutsättningar.*

Vedrørende minimumsgrænsen for svanemærket trykning se samlet svar herunder.

Samlet svar vedrørende minimumsgrænse for trykning: *Anledningen til at der er en minimumsgrænse for trykning er at en tryksagskøber skal kunne være rimelig sikker på at han kan få sin tryksag svanemærket, hvis han henvender sig til et svanemærket trykkeri.*

För att ytterligare underlätta för tryckerier med speciella behov och förutsättningar, som t.ex de som ligger utanför Norden där utbudet av svanmärkta leverantörer kan vara begränsat sänks gränsen till ändras kravet så att 75 vikt-% av tryckeriets tryckning inklusive underleverantörers tryckning måste vara Svanenmärkt. Det påpekes imidlertid också att trykkerier i utlandet också kan söke om Svanen.

O3 Efterbehandling

Remissmötet (hos Grafiska Industrin), Finland:

Borde specificeras tydligare vilken efterbearbetning kravet inte omfattar /mekanisk efterbehandling.

Krav på leverantörer; det är inte motiverat att kräva 90 % gräns för tryckerileverantörer men 95 % för efterbearbetning, det är mycket mindre miljökonsekvenser i efterbearbetning.

Svar: Nordisk Miljømærkning har gjort det tydligare at kravet O3 endast omfattar såkallad kemisk efterbehandling. Nordisk Miljømærkning har en højere grænse for kontrolleret efterbehandling, da disse oftere er involverede i produktionen af de tryksager som bliver trykt på trykkeriet. Det er ikke lige almindeligt at et trykkeri lægger mange opgaver ud som omfatter hele produktionen af en tryksag. Minimumsgrænserne skal sikre at en tryksagskøber som udgangspunkt kan regne med at få lavet en svanemærket tryksager, når han/hun henvender sig til et svanemærket trykkeri.

Helprint Oy, Finland:

External finishing (O3, O10)

Using other companies for “external finishing” should have more accurate definition, since external finishing can be saddle stitch binding, perfect binding or e.g. just plain post folding and/or packing.

Tilläget: External efterbearbetning:

Man bör öppna beteckning ”efterbearbetning” så sätt att det inte kvarstår oklarhet om det vad avser man med efterbearbetning i varje punkt i kriteriet. Det är annan sak att köpa limbindning (bokbindning) än mekanisk vikning vid postning. De båda omfattar till oss som efterbearbetning av trycksaken.

Svar: Se svar herover til Remissmøtet Finland. Nordisk Miljømærkning har i dokumentet gjort det tydeligere hvornår kravene dækker efterbehandling med og uden mekanisk efterbehandling.

Grafiska Industrin, Finland

Vi föreslår att det införs i leveranskriterier av efterbehandling att kravet anpassas inte på mekanisk efterbehandling av produkter.

Svar: Se svar herover til Helprint.

Kailow A/S, Danmark

Her skærper kriteriet kravene til hele trykkeriet.

Dette vurderes at være for alvorlig en stramning fra 85 % i kriteriedokument 4. De trykkerier, der bruger udenlandske efterbehandlere, som ikke har Svanen (fx tyske underleverandører), vil blive ramt her.

Frygter at beregningen bliver lidt for bureaukratisk og svær for virksomhederne at beregne, fordi man simpelthen ikke har systemer, der automatisk kan trække disse tal. Tallene vil være behæftet med stor usikkerhed, og derfor bør det kunne udregnes enklere.

Bilag 7 beskriver, hvordan en beregning kan foretages vha. økonomiske tal.
Synes også at være bureaukratisk og bør kunne gøres enklere.

Ellers kommentarer som til O2

Svar: Nordisk Miljømærkning modtager gerne forslag til forenklinger som kan være til gavn for trykkerierne og for sagsbehandlingen. Vedrørende minimumsgrænsen for kontrolleret efterbehandling se samlet svar sidst i afsnittet.

Grafisk Arbejdsgiverforening, Danmark

Her skærper kriteriet kravene til hele trykkeriet.

Dette vurderes at være for alvorlig en stramning fra 85 % i kriteriedokument 4. De trykkerier, der bruger udenlandske efterbehandlere, som ikke har Svanen (fx tyske underleverandører), vil blive ramt her.

Frygter at beregningen bliver lidt for bureaukratisk og svær for virksomhederne at beregne, fordi man simpelthen ikke har systemer, der automatisk kan trække disse tal. Tallene vil være behæftet med stor usikkerhed, og derfor bør det kunne udregnes enklere.

Bilag 7 beskriver, hvordan en beregning kan foretages vha. økonomiske tal. Synes også at være bureaukratisk og bør kunne gøres enklere.

Ellers kommentarer som til O2.

Svar: Se svar herover til Kailow og samlet svar herunder.

Stibo Graphic A/S, Danmark

Kravet om, at mindst 95 % af efterbehandlingen skal foregå hos godkendte underleverandører, er kritisk på sammen måde som beskrevet under O2.

Svar: Se samlat svar nedan.

PrinfoDenmark, Danmark

Her stiller det nye kriteriedokument indirekte krav til produkter, der ikke skal svanemærkes. Trykkerierne bliver fastlåst i samhandlen med andre svanemærkede virksomheder, hvilket kan stride mod kundekrav m.v. Her kan kunder kræve, at underleverandør-arbejder foretages hos andre end svanemærkede trykkerier, hvilket vil betyde, at kravet ikke vil kunne overholdes.

Svar: Se samlat svar nedan.

Arkitektkopia, Sverige

Kravet på 95% för hög.

Svar: Se samlat svar nedan.

GFF, Sverige

Det är oklart vilka processer som räknas till efterbehandling t ex finns inte plastning eller adressering med i kriterieförslaget. Många bokbinderier och distributionsföretag utför adressering, räknas de då som tryckerier? Det blir i så fall hårt att kräva att alla bokbinderier ska vara Svanenlicensierade.

Svar: Se svar herunder til Remissmøten Sverige. Det påpekes at en etterbehandler ikke blir Svanenlicensierad, men at etterbehandleren er kontrollert at de overholder kravene for at de kan bruges av Svanemerkete trykkerier.

Remissmøten, Sverige

- Hur ska underleverantörer av adressering hanteras? Det är ofta bokbinderier som sköter detta./Remissmøte
- Vad betyder Inspektera? Betyder det godkänna eller måste vi besöka efterbehandlare? /Remissmøte
- Utländska tryckerier kommer att få mycket svårt att klara 95 % -gränsen eftersom det inte finns samma utbud av godkända underleverantörer. Ska vi godkänna alla underleverantörer som våra utländska licensinnehavare anlitar så blir det mycket administrativt tungt./Remissmøte
- Pappersförbrukning eller ton produkt?/Remissmøte
- Förtynliga att mekanisk efterbearbetning är fri. /Remissmøte
- Hur hanterar vi underleverantörer som plastar trycksaker. De borde kanske uppfylla O8 men det blir kanske en skärpling. ./Remissmøte
- Se även kommentaren ang. adressering i O2 ovan.

Svar: Nordisk Miljömärkning har för avsikt att som utgångspunkt ställa samma krav på licensansökarens underleverantörer som på licensansökaren. Av den anledningen införs krav på att tryckfärgar, toner och bläck som används för adressering hos efterbehandlare också ska uppfylla kraven.

Nordisk Miljömärkning har förtynligat oklarheter omkring papperförbrukning och ton produkt, när kravet omfattar mekanisk efterbehandling och när dom inte gör det. Kravet på efterbehandlare omfattar också krav till inpackning/plastning av trycksaker avseende PVC-förbudet – detta är inte ändrat från tidigare kriterier.

Samlat svar om minimumsgränsen för kontrolleret efterbehandling: För att underlätta för tryckerier med speciella behov som t.ex de som ligger utanför norden där utbudet av kontrollerade underleverantörer är begränsat ändras kravet så att 90 vikt-% av tryckeriets externa efterbehandlare måste vara kontrollerade.

4.3.3. Miljökrav (kap. 3)

Edita Prima Oy, Finland:

Counting-up of points

In our case we have in one location sheet offset, reel printing with UV-inks, digital printing and envelope offset printing. We have to have four calculations with

complex allocation rules. In many products we combine these production methods. It will be difficult, laborious and disputable, how to allocate for example waste and electricity into these methods.

Answer: See joint answer regarding minimizing administration last in section General comments and joint answer regarding separate printing methods last in this section. Calculations are done by the Nordic Print Portal.

Helprint Oy, Finland:

Calculations per ton:

In different criterion points you must state clearly weather you refer to "paper usage" as used paper in the product (readymade delivered product) or "paper usage" as total consumed paper.

Tillägget: Beräkning per ton papper:

Man ska använda noggrannare beteckning i beräkningar än "per ton papper". Vi anser att man borde främst använda talet per "mängden använt papper/tn" i beräkningsformlen vilket är det totala mängden av papper som används för tryckning på tryckeriet (inköpt papper som har använts i tryckeriet under mätningsperiod). Producerad produkt (papper/ton) är inte den riktiga termen för att beskriva papperförbrukning i tryckeriet än speciellt på parametrar som beräknas per "levererad produktton". Det borde tydligt beskrivas i instruktioner om beräkning av parametrar.

Answer: Nordic Ecolabelling has corrected some errors that was causing confusion. Now it is consequent when it is per ton product and when it is per ton paper. Waste paper is indicated in per ton paper used and all other numeric parameters are in per ton product.

Grafisk Arbejdsgiverforening, Danmark

Man beregner trykkeriets produktion af tryksager ved at trække trykkeriets samlede makulatur fra trykkeriets samlede indkøb/brug af papir på årsbasis. Den valgte vægtbaserede funktionelle enhed kan teoretisk medføre, at trykkerier, som fortrinsvis trykker på papir med lavere gramvægt end andre trykkerier med samme trykmetode, og som fortrinsvis trykker på papir med højere gramvægt, får sværere ved at overholde kravene.

Svar: Det er korrekt at f.eks. VOC-forbruget per ton produkt stiger jo lavere gramvægt man trykker på. Et eksempel på et trykkeri, som fortrinsvis trykker på lavere gramvægte er avistrykkerier. Disse trykkerier har bl.a. derfor sin egen «trykmetode» i pointsystemet for at undgå en skævvridning. Tilsvarende hvis man sammenligner emballage-offset med almindelig offset vil almindelig offset typisk trykke på lavere gramvægte, selv hvis det er tale om samme tryktechnik.

Hvis man kun kigger på almindelig arkoffset vil denne type trykkerier typisk have mange ordrer og en stor variation i typer af tryksager. Derfor vil det udligne sig,

da man nogen gange trykker på højere gramvægte og andre gange på lavere. Nordisk Miljømærkning undersøgte i forbindelse med forrige revision forskelilige måder at relatere miljøparametrene på og fandt at vægt af trykmateriale er lige så god som andre (f.eks. antal plader) og at gramvægt af papir ikke har indflydelse da man opør tallene på årsbasis (se mere i det gamle baggrundsdokument). Hvis det viser sig at der er trykkerier indenfor f.eks. ark-offset, som trykker en type tryksager på særligt tyndt papir, kan Nordisk Miljømærkning vurdere at oprette denne type tryksager som en egen «trykmetode».

I næste generation af kriterierne vil Nordisk Miljømærkning vurdere om miljøparametrene kan relateres til trykt areal. En sådan funktionel enhed ville være uafhængig af trykmaterialets gramvægt. Se mere i gældende baggrundsdokument afsnit 7 under Funktionel enhed.

Kailow A/S, Danmark

Man beregner trykkeriets produktion af tryksager ved at trække trykkeriets samlede makulatur fra trykkeriets samlede indkøb/brug af papir på årsbasis. Den valgte vægtbaserede funktionelle enhed kan teoretisk medføre, at trykkerier, som fortrinsvis trykker på papir med lavere gramvægt end andre trykkerier med samme trykmetode, og som fortrinsvis trykker på papir med højere gramvægt, får sværere ved at overholde kravene.

Svar: Se svar til Grafisk Arbejdsgiver forening herover.

Federation of Icelandic industries, Island

In the proposal it is suggested to require the companies to split up the information given between printing methods and further on printing jobs. This requirement might be an obstacle for SME. Smaller printing companies that serve small customers who require small editions need to shift jobs in their machineries often. It can be difficult to keep track of all this as the material needed is not necessarily refilled or changed at the same time. The swan must be careful not to become a label for larger companies that have more monotone production. The swan needs to be attractive to small and flexible businesses in future as it has managed to be until now.

Answer: See joint answer regarding minimizing administration under General comments. One of the main principles in the design of the criteria is that there are a minimum of requirements that need to be verified on a order by order basis. Instead the verification is done on a yearly basis. Examples of the few requirements that do need to be verified on an order by order basis are if the printed matter shall have the Swan label on it, the printing company for instance need to know what paper to be used, as only Swanlabelled and controlled paper can be used. This is a requirement that has been working for both big and small companies the many last years. Therefore the criteria are suitable also for SME's that have job shifts often. Regarding advantages for small or bigger companies see answer to Stibo Grahic under General comments.

Oddi Printing Company, Island

Oddi printing company produces a range of products with diversified production methods. Our production of printed matter can be categorized in the following: Sheet Offset printing, Heat-set Rotation Offset printing, Digital printing and Flexographic printing.

The new criteria states that producers separate their environmental calculation for each printing method and have defined that Offset printing of Envelopes, Sheets and Packaging material are three different methods of printing. Oddi uses the same printing machines, printing inks and other consumables for these three categories of products during the production stage, the only thing that differs is the end product. It is therefore impossible for us to keep a separate account for the consumables for each product i.e. raw materials, printing inks, washing agents, fonts, etc..

To give an example; we can print a book cover, fish box and a business card on the same cardboard sheet in our Heidelberg Speedmaster CD102 – 6L printing machine if it was economically sound to do so.

We fail to see the environmental importance in splitting the environmental calculations from one into three for the same printing method as there is no difference between them in our production, only in the name of the end product.

Oddi has a bookbinding division/finishing department in the company and it receives printed material from different printing machines and different printing methods. A book that is bound in hardcover or softcover can be printed both on our Heat-set offset machine or on a sheet fed machine. The same applies to magazines, pamphlets, brochures and other common printed material. A magazine for example can have its cover produced in a sheet fed machine whilst its pages are printed on our digital- or heat set machine.

It is therefore impossible for us to separate the consumption of adhesives and other consumables in our finishing department for the different methods of printing.

Answer: See about the main reason for requiring compliance for each print method in the joint answer below.

Nordic Ecolabelling agree that it is unnecessary administration to divide adhesives in the finishing department into different printing methods. Therefore Nordic Ecolabelling has changed the requirement P4 adhesives so that it can be registered for the whole printing company regardless of the number of printing methods.

Nordic Ecolabelling also changed the requirement regarding other chemicals so that the printing company can register a category of chemicals for several printing methods collectively in case one same chemical is used for those methods (for instance sheet fed offset, envelope offset and packaging offset). This means that

as long the same chemical is in more than one printing methods they don't need to be registered separately for those methods.

For VOC Nordic Ecolabelling has changed the requirement so that it is possible to register amounts of chemicals used in more than one method by using the same ratio as the ratio of amount of paper used by the different methods in question.

Høringsmøde Island

Offset printing for envelopes. Why does this need to be a separate system of bookkeeping, when the printing method is the same as in regular offset printing-at least in most of the Icelandic companies?

Increased bookkeeping for the different printing methods will be difficult for the same reason as above, small companies, often involved in many different things.

Answer: See joint answer regarding separate printing methods below and answer to Oddi above.

GFF, Sverige

Många tryckerier trycker på betydligt fler material än papper (vinyl, plast, tyg, glas etc.). Det finns en efterfrågan hos tryckerier att kriterierna bör omfatta även andra tryckmaterial än enbart papper.

Det bör tydliggöras i kriterierna hur andra tryckmaterial ska hanteras. För de tryckerier där t.ex. 75 % av omsättningen kommer från papperstrycksaker råder oklarhet kring hur man ska hantera övriga material man trycker på. Produktionen i ton, avser den årliga pappersförbrukningen minus den årliga makulaturen. Hur ska andra material räknas? Kan dessa undantas i beräkningarna?

Vi förstår ambitionen med att dela upp beräkningarna på olika tryckmetoder men det är i många fall inte praktiskt genomförbart. Det är lätt i teorin att dela upp beräkningarna men väldigt svårt i praktiken då det är svårt att identifiera vad som tillhör ett enskilt tryckförfarande. Några tydliga exempel där det är svårt är energiförbrukning, pappersförbrukning, makulatur och fast avfall. Det finns risk för att tryckerier tvingas göra kvalificerade gissningar för att kunna redovisa en uppdelning på olika sätt. Frågan är om informationen då tappar sitt värde.

Det verkar som att de nya poängkraven är väldigt generösa för offsetteknik medan de i gengäld är betydligt svårare att uppnå för digitaltryck. Detta kan ifrågasättas då digitaltrycket, även om det ibland har stor kemikaliepåverkan, har många andra miljöfordelar som mindre makulatur, energi etc.

Svar: Tryckning på andra material än papper kan eventuellt bli aktuellt i framtiden men i denna generations kriterier finns inte möjlighet av resursskäl att införa det. Man kan inte undanta tryckning på andra material – tryckfärgar osv som används till andra material är omfattade av kemikalierkraven. Se gemensamt svar angående uppfyllandet av krav för varje tryckmetod för sig nedan.

Samlet svar vedrørende opfyldelse af krav for hver trykmetode for sig/joint answer regarding compliance of requirements for each separate print method:

Grunden til at Nordisk Miljømærkning har ændret kriterierne så man skal opfylde hver trykmetode for sig er at der i de gamle kriterier var muligt at skjule en dårlig trykmetode hvis man på trykkeriet også havde en anden trykmetode, som var bedre. Dette var ikke retfærdigt overfor trykkerier med kun en enkelt trykmetode. Med de gamle kriterier er det underordnet om man har flere trykmetoder eller kun en enkelt.

Nordisk Miljømærkning indførte i høringsforslaget at man kan benytte data for hele trykkeriet når det gælder makulatur og energiforbrug. Med hjælp af data for hele trykkeriet kan man fordele mængderne på baggrund af de gennemsnitlige mængder for forskellige trykmetoder for disse parametrer Nordisk Miljømærkning har angivet i bilag 7 i kriterierne.

Nordisk Miljømærkning har på baggrund af kommentarer i høringen indført lettelser i administrationen når det gælder registrering af kemikalier, hvor det samme kemikalie bruges i flere forskellige «trykmetoder» (se svar herover til Oddi).

Se også samlet svar om mindskning af administrationen sidst i afsnittet om Generelle kommentarer.

4.3.4. Tryckmaterial(kap.3.1)

O4 Godkänt/miljömärkt papper

Aller Trykk, Norge

Innføring av obligatorisk krav til andel miljømerket/godkjent papir, og innføring av krav til godkjent papir i trykkerikriteriene, samt vekten som er foreslått for svanemerket, blomstmerket og godkjent papir:

Her er vi jo egentlig prisgitt papirprodusentene, slik at det å skille mellom svane -, blomstermerket og godkjent papir vil favorisere andre enn heatsettrykkeriene.

Her er det vel slik at ingen av papirprodusentene leverer annet enn godkjent papir i våre kvaliteter, som gir færrest poeng.

Svar: Se gemensamt svar sist i detta kapitel. Se även gemensamt svar på viktning av papperskvaliteterna i slutet av nästa avsnitt P1.

Antalis, Norge

Å vekte papir på foreslått måte tror jeg ikke blir en god løsning for fremtiden. Best vektet blir Svanemerket papir, bedre enn godkjent papir. Dette får ingen konsekvens for papirleverandører eller produsenter. For innen grafisk papir, som

trykkerier benytter, så finnes det i dag ingen produkter. Dvs alle får litt lavere poeng, for man er nødt til å benytte godkjent papir, og det vil jo da skjerpe situasjonen på andre områder. Hvilket kanskje er urettferdig. Og hvorfor skal et godkjent papir vektes dårligere enn et merket? De skal vel oppfylle samme krav? Enten er man godkjent, eller så er man ikke. Virker lite fornuftig og vanskelig å forstå og forklare.

Å skjerpe svanekravene i forhold til Blomsten er jo for så vidt ok, og forklarer hvorfor man vekter svanen høyere enn blomsten. Men husk at svanen er et nordisk fenomen, og blomsten et europeisk fenomen. Og det kommer begrenset grafisk papirvolum fra nordiske land. Og alle papirkonsernene er europeiske eller verdensomspennende, og norden er et lite marked. Ved neste sertifisering, vil de sikkert vurdere å godkjenne seg som blomst og ikke som svanen. Dette igjen øker kravene for trykkeriene i andre områder enn papir.

Øket krav i makulatur% er i seg selv fornuftig. Men vær klar over at papirindustrien forsøker å standardisere produktspeskeret sitt, pga øket krav til levering og produktivitet. Det vil si at 43x61, 45x62, 45x64 og 46x64 vil alle bli 46x64. Det vil jo da bli vanskeligere for trykkeriene å redusere sin makulaturprosent.

Til sist, så ligger det i kriteriene til offentlige anbud, at det skal velges svanen "eller tilsvarende". Ved vekting som foreslått, vil "godkjent" ikke være tilsvarende "merket". Og i hvert fall ikke EU-blomsten, som vel må anses som å være "tilsvarende"?

Svar: Se gemensamt svar angående viktning sist i detta kapitel. Se även motivering av olika viktfaktorer på kap. 7.6 i bakgrundsdokumentet. Se även gemensamt svar på viktning av papperskvaliteterna i slutet av nästa avsnitt P1.

Mængden makulatur er afhængig af mange ting, bla. hvilke formater der er tilgængelige for trykkerierne, men også hvordan trykkeriet hjælper kunderne til at vælge formater på ordre de skal producere for kunderne så at de passer med de formater trykkeriet har tilgængeligt. Nordisk Miljømærkning lægger vægt på helheden og nogle gange vil en ændring gøre det sværere på et område og letter på et andet.

Media Norge Trykk, Norge

Trykkmateriale

Aller helst skulle vi kunne måle hele verdikjeden til papiret, men slike miljøkrav er umulig å formulere i dagens samfunn. Ved å fokusere kun på papirprodusenten, er mange elementer i denne kjeden utelatt, som eksempelvis metoden for tømmerhogst, omfanget av papirtransport, distribusjonsmåte av ferdig trykksak og avfallsbehandling hos sluttbruker. I et miljøperspektiv blir det således av liten betydning hvilken miljøsertifisering papirprodusenten innehar, såfremt den er allment anerkjent.

Vi er enige i at man skal stille krav til produsentene, men en differensiering av allment anerkjente sertifiseringer er etter vår mening uheldig. Derfor bør det tidligere kravet om bruk av godkjent/miljømerket papir opprettholdes som poenggivende kriterium.

Svar: *Se gemensamt svar sist i detta kapitel. Se även gemensamt svar på viktning av papperskvaliteterna i slutet av nästa avsnitt P1.*

Merkur Trykk, Norge

Svanemerket, godkjent papir og blomstmerket. Det er vanskelig for et trykkeri å forutse forbruk av de forskjellige variantene da det er kunden som selv dikterer hvilket papir som skal brukes.

Svar: *Se gemensamt svar sist i detta kapitel. Se även gemensamt svar på viktning av papperskvaliteterna i slutet av nästa avsnitt P1.*

NHO Grafisk, Norge

Vi er i utgangspunktet positivt innstilt til forslaget om å innføre obligatoriske krav til andel miljømerket/godkjent papir. Men ser et problem i at det er en innblanding i produksjonsforholdene. Svært ofte foretar kunden papirvalget. Når det gjelder innføring av krav til godkjent papir, samt den vektingen som er foreslått, synes vi vekting av svanemerket, blomstmerket og godkjent papir skal være lik.

Svar: *Se gemensamt svar sist i detta kapitel. Se även gemensamt svar på viktning av papperskvaliteterna i slutet av nästa avsnitt P1.*

Grafiska Industrin, Finland

Kravet på tryckpapper är besvärligt för tryckerier eftersom kunden väljer främst tryckpapper. Det kan vara omöjligt för tryckarieer att veta vilka tryckpapper kan användas i framtiden. Tryckerier som trycker produkter med årsavtal har en bättre koll på använt papper. Andra tryckerier som inte serverar förlag har ofta större sortiment av produkter och använda papper. Det är också utmanande tillgänglighet för svanmärkta papper, och speciellt på tidningspapper. Tryckeriet kan inte använda endast få papper.

Vi föreslår att om man behöver ens använda viktfaktorer ges faktor 0,9 för godkänt papper och 0,8 för eu-blommapapper.

Vi föreslår att man tillåter att använda EU-blommapapper i svanmärkta trycksaker.

Svar: *Se gemensamt svar sist i detta kapitel. Se även gemensamt svar på viktning av papperskvaliteterna i slutet av nästa avsnitt P1.*

Suomen Lehtiyhtymä, SLY-Lehtipainot, Finland

Papper (O4)

Det är fakta att tidningstryckeriet ska kunna använda papper från olika leverantörer. Varken svanmärkta tidningspapper eller Eu-blommamärkta tidningspapper är inte tillgängliga. Det betyder i praktiken att tidningstryckeriet kan använda godkända eller icke-godkända tidningspapper. Godkända papper finns bara som enskilda kvaliteter.

Kravet borde vara realistiskt för tidningstryckeriet, som behöver alternativa papper från olika leverantörer.

Kriterieförslaget har skärpts väldigt mycket i helheten. För att kunna uppnå totalpoäng ska tidningstryckeriet behöva även många poäng för papper. I beräkningen i den 3. tabellen i bilaga 1 av bakgrundsdokumentet beräknas det att man uppnår 87 totalpoäng då man använder nästan 100 % godkända tidningspapper (17 p, 95 %). Totalpoängkravet är dock ännu strängare som 93 p. Vi anser att kravet och poäng för papper är alldeles för strängt.

Viktningsfaktorer för papper är för låga för godkända papper (0,8) och för Eu-blommapapper (0,5),.

Vi föreslår faktorerna 0,9 för godkända papper och 0,8 för eu-blommapapper ifall man vill att faktorerna bör ens användas.

Svar: Se gemensamt svar sist i detta kapitel. Se även gemensamt svar på viktning av papperskvaliteterna i slutet av nästa avsnitt P1.

A.C.Schmidt A/S, Danmark

Er det iflg. EU-reglerne tilladt at forskelsbehandle de to pointangivelser med mindre det er motiveret?

Svar: Se gemensamt svar sist i detta kapitel. Se även gemensamt svar på viktning av papperskvaliteterna i slutet av nästa avsnitt P1.

Kailow A/S, Danmark

Her skærper kriteriet kravene til hele trykkeriet, idet der stilles krav til andel godkendt/miljømærket papir for hele trykkeriet.

Det er en for stor indblanding i produktionsforholdene. Det er ikke rimeligt at stille krav til, at trykkeriet skal bruge svanemærket eller godkendt papir på tryksager, der ikke ønskes svanemærket. Desuden er papirvalget ofte kundekrav og dermed forudbestemt af kunderne. Trykkerierne risikerer, at de må sige nej til en ordre pga. kundens ønske om ikke godkendt papir, eller trykkeriet siger ja til ordren og mister licensen til svanemærket, hvis kunden ønsker en papirtype, som ikke kan svanemærkes eller godkendes.

Foreslår i stedet at papirkravet ikke skal være obligatorisk, men kan indgå som en pointmulighed for valg af papir (se herunder).

Svar: Se gemensamt svar sist i detta kapitel. Se även gemensamt svar på viktning av papperskvaliteterna i slutet av nästa avsnitt P1.

Grafisk Arbejdsgiverforening, Danmark

Her skærper kriteriet kravene til hele trykkeriet, idet der stilles krav til andel godkendt/miljømærket papir for hele trykkeriet.

Det er en for stor indblanding i produktionsforholdene. Det er ikke rimeligt at stille krav til, at trykkeriet skal bruge svanemærket eller godkendt papir på tryksager, der ikke ønskes svanemærket. Desuden er papirvalget ofte kundekrav og dermed forudbestemt af kunderne. Trykkerierne risikerer, at de må sige nej til en ordre pga. kundens ønske om ikke godkendt papir, eller trykkeriet siger ja til ordren og mister licensen til svanemærket, hvis kunden ønsker en papirtype, som ikke kan svanemærkes eller godkendes.

Foreslår i stedet at papirkravet ikke skal være obligatorisk, men kan indgå som en pointmulighed for valg af papir (se herunder).

Svar: *Se gemensamt svar sist i detta kapitel. Se även gemensamt svar på viktning av papperskvaliteterna i slutet av nästa avsnitt P1.*

Stibo Graphic A/S, Danmark

Kravet om, at mindst 25 % af papirforbruget skal være miljømærket eller godkendt, er problematisk for en europæisk virksomhed som beskrevet i indledningen til dette brev. Vi risikerer enten at skulle sige nej til at trykke for store europæiske kunder, der ønsker at benytte specifikke papirkvaliteter eller at miste licensen til svanemærkning. Det forekommer desuden helt urimeligt, at Blomst-mærket papir kun tæller det halve af svanemærket papir. Der er muligvis forskelle i miljøpræstationen for de to miljømærker, men det forekommer ejendommeligt, at de officielle miljømærker i Danmark inddeltes i et A-mærke og et B-mærke. Denne opdeling ser man ikke i forbrugerombudsmandens vejledning.

Svar: *Se gemensamt svar sist i detta kapitel. Se även gemensamt svar på viktning av papperskvaliteterna i slutet av nästa avsnitt P1.*

PrinfoDenmark, Danmark

De nye krav er en for stor indblanding i produktionsforholdene hos de enkelte trykkerier. Det er urimeligt at stille krav til trykkeriets valg af papirkvalitet til tryksager, der ikke skal svanemærkes. Desuden er papirvalget ofte kundekrav og dermed forudbestemt af kunderne. Ved de nye papirkrav risikerer trykkerierne, at de må afslå en ordre pga. kundens ønske om ikke godkendt papir. Hvis trykkeriet siger ja til ordren, kan det miste licensen til Svanemærket, hvis kunden ønsker en papirtype, som ikke kan svanemærkes eller godkendes.

Svar: *Se gemensamt svar sist i detta kapitel. Se även gemensamt svar på viktning av papperskvaliteterna i slutet av nästa avsnitt P1.*

Emballageindustrien, Danmark

For emballageproduktion, er dette et urimeligt krav, da der ikke findes Svanemærket karton.

Ligeledes er der et problem i forhold til at mange kunder kræver en bestemt kvalitet, der eventuelt ikke er svanemærket. For medicinalindustrien kan man ikke ændre change kontrole da selve papiret er af vital karakter for produktet. Dette gælder alle former for levering til pharmaindustrien dvs. indlægssedler, booklets og emballage. Et produktet ikke svanemærket eller godkendt, vil en change kontrole for at opnå en godkendelse tager op til 2 år – en proces der sandsynligvis ikke vil blive gennemført af mange da den er omkostningstung.

Dette krav er således en indblanding i produktionsforholdene, der meget ofte sættes af kunderne og deres ønsker til emballagen og konsekvensen kan være at en emballageproducent må sige nej til en ordre, fordi kunden ikke vil have svanemærket eller at virksomheden mister licensen fordi de har sagt ja og ikke kan leve op til procentkravet efterfølgende.

På emballageområde bør der således ikke indføres et minimumskrav om mærket papir/karton eller andel af produktionen der skal være svanemærket.

Svar: *Nordisk Miljömärkning känner att det finns brist på svanmärkt kartong för emballageproduktion idag. Trots det önskar Miljömärkning att det kommer kartonger på marknaden som är kontrollerade. Det beror på att Nordisk Miljömärkning väntar en stigande intresse för emballagetryckerier och därför också en större press på att papperbranschen för att få dessa paperskvaliteter kontrollerade. Se også gemensamt svar sist i detta kapitel.*

Federation of Icelandic industries, Island

In the proposal, quite substantial changes are suggested on the paper requirements. EU-labelled paper and approved paper weigh less than in earlier version. There is concern that on a small market it will be difficult to get swan labelled paper of all types needed. It is expensive for wholesaler to hold stock of vast types of paper and it has shown difficult for those working on a small market to serve all niche requests that come up. One must be aware that there is a tradition in place and strong business relations that do take time to change and it will result in extra cost. Iceland is not always in line with Nordic countries, many of whom have their own paper industry. Therefore the opening of using EU-labelled and approved paper has made it possible for the industry to adapt to the swan criteria. Small printing companies cannot themselves affect decision in the paper business that chooses not to use the swan. The end user is also an important player here. The credibility of the Swan is questioned when eco-labelled paper a customer has been given for years suddenly is not good enough. The reasoning for lifting the swan paper can be read in the background documents. A comparison is made between EU-label criteria from last year and not already approved new swan criteria. This is quit strict and it might happen that the EU-label follows the swan and therefore they might become environmentally equal in some time.

Svar: *See the joint answer in the end of this section. See also the joint answer for weighting of paper qualities in the end of the next section P1.*

Oddi Printing Company, Island

It is a great concern of ours that The Swan-Eco label has not generally introduced approved cardboard material to be used for Packaging and common printing goods s.a. pocketbook and magazine covers etc.. Raw material used as Packaging for food product is seldom approved even though it is produced and sold by the largest and most renounced paper producers in the world like Stora-Enso and Korsnäs. If we use „Offset Printed Packaging“ as a separate printing method, we will not be able to reach the 25% minimum limit of approved raw materials, due to the lack of approved cardboard on the market. If, as mentioned above, all Offset sheet fed printing is considered as „One printing method“ this will not affect us.

Svar:

Nordic Ecolabelling knows that there is a lack of the swanlabelled cardboard for packaging production today. However Ecolabelling hopes that there will be cardboards on the market which are controlled. It depends on that Nordic Ecolabelling is waiting a higher intrest for packaging printing companies and because of that also the bigger press on the paper branch to have these paper qualities as controlled. See also the joint answer in the end of this section.

Høringsmøde Island

Great concerns for the increase in demand for the use of Swan labeled paper. Because of the size of the Icelandic market it might be difficult for many to reach these criteria. This is one of the biggest concerns.

Svar: See the joint answer in the end of this section.

GFF, Sverige

Det är kunden som i första hand väljer papper, inte tryckeriet. Det är därför angeläget att Svanen marknadsför Svanenmärkta papper gentemot kunder och reklambyråer.

Svar: Se gemensamt svar sist i detta kapitel.

Skogsindustrierna, Sverige

Europa är huvudmarknad för papper, som tillverkas i de nordiska länderna. Blomman är den miljömärkning som är tänkt att användas i EU-länderna.

Kopplingar finns till EUs kommande strategier och initiativ avseende resurseffektivitet. Med förslaget att Svanen får en dubbel så hög viktning, missgynnas Blomman och konkurrensen mellan de två märkningssystemen snedvrids.

Skogsindustrierna anser, att papper märkta med Blomman respektive Svanen ska värdas lika i kriterierna för Svanenmärkning av tryckerier och trycksaker.

Svar: Se gemensamt svar på viktning av papperskvaliteterna i slutet av nästa avsnitt P1.

Sachsendruck Plauen GmbH, Sverige

-the share of ecolabelled paper which has to be used is to high

Svar: See the joint answer in the end of this section.

Remissmöten, Sverige

- Poängen är omöjlig att räkna ut innan eftersom vi inte har en aning om vilka papper som kommer att klara de nya kraven för Svanenmärkning och godkännande eftersom revidering pågår. ./Remissmöte
- Det råder stor brist på kartongkvaliteter som uppfyller svanens krav. ./Remissmöte (Realtryck).
- Varför omfattas inte Blå Ängeln, papper, i våra kriterier. ./Remissmöte
- Blommans papper värderas lägre än Svanens papperskriterier. /Remissmöte
- Vad händer om Blomman ökar sina krav vid nästa revidering? /Remissmöte
- Papperstillverkningen är en global marknad, där EU har sin Blomma, Svanen övervärderar Svanens betydelse i detta förhållande i samband med föreslagen poängsättning./Remissmöte (skogsindustrierna)
- Pappersvalet är kundstyrt även om tryckerierna kan ha "godkända" huspapperssorter, som kan erbjudas. Tryckeriet kan dock vara med och påverka kunden i en viss utsträckning. /Remissmöte
- Ta bort godkända papper och Svanenmärk allt som klarar kraven (Wallin och Dalholm). Anpassa priset så de vill Svanenmärka sig. /Remissmöte
- När ska pappersbruken börja ansöka om godkännande? Bilaga 5 gäller ju inte förrän i december så pappersbruken kan inte börja ansöka om godkännande i god tid./Remissmöte
- Varför undrar Lena från Elanders? / Remissmöte Göteborg

Svar: Nordisk Miljömärkning har följande svar:

- Ansökan om kontrollerat papper ska göras enligt kriterier av kontrollerad papper enligt bilaga 5 efter tryckerikriterierna blir godkända i december. Kontrollerade papper kommer att finnas efter godkännande av Nordisk Miljömärkning i det nya Nordiska Trycksaksportalen.
- Nordisk Miljömärkning kommer att beakta det när papperskriterier revideras och uppdaterar en bedömning av paperskrav för olika papperskvaliteter. Det gäller t.ex. om kriterier för EU-miljömärkta papper revideras.
- Nordisk Miljömärkning beaktar miljömärkta papper enligt miljömärkningssystem som ser till helheten i papprets livscykel. Blå Engeln's krav till papper omfatter till exempel inte krav til energiförbrukning i produktionsprocessen.

- *Nordisk Miljömärkning känner att det finns brist på svanmärkt kartong för emballageproduktion idag. Trots det önskar Miljömärkning att det kommer kartonger på marknaden som är kontrollerade. Det beror på att Nordisk Miljömärkning väntar en stigande intresse för emballagetryckerier och därfor också en större press på att papperbranschen för att få dessa paperskvaliteter kontrollerade.*
- *Se även gemensamt svar på viktning av paperskvaliteterna i slutet av nästa avsnitt P1.*

Gemensamt svar angående minimumsgräns för paperskvaliteter/joint answer regarding minimum limit for environmental friendly paper:

Nordisk Miljömärkning har ændret betegnelser «godkendt papir» til «kontrolleret papir». Det absolute kravværdet behålls på 25 % for den viktade andelen svanmärkta, kontrollerade og eu-miljömärkta papper. Gränsen 25 % är låg i förhållande till de mängder kontrollerade papper tryckerier använder i dag. Se även svaren i P1.

The absolute requirement value is set to 25 % for the weightet share of Swanlabelled, controlled and Eu-ecolabelled papers. Limit 25 % is low related to the amounts of controlled papers printing companies use today.

P1 Godkänt/miljömärkt papper

Remissmötet (hos Grafiska Industrin), Finland:

- Papper får väldig liten poäng i P1. Tryckerier använder oftast godkända papper. T.ex. tryckeriet som använder 50 % godkända papper får endast 5 poäng. Det frågades varför papper får mycket mindre poäng än tidigare (i dagens kriterier ger 50 % godkända papper 17 p).
- Minimigränsen på miljömärkt/godkänt papper kan vara svår att uppfylla, vad om kunden kräver annat papper?

Svar: Se gemensamt svar sist i detta kapitel.

UPM, Finland:

EU Eco-labeled paper should get more points than proposed 50 % of Nordic Swan labeled papers. Criteria won't differ that much that the difference could be justified, especially as the paper criteria of EU-ecolabel is about to change in the near future.

Svar: See joint answer in the end of this section. As far as we know the criteria for EU-ecolabel is not changing in the near future, as new criteria just have been approved (june 2011) with a validity to 07.06.2015. See also the joint answer in the end of the next section P1.

Edita Prima Oy, Finland:

In this requirement there is too big difference to present requirement. If company uses 100 % EU-labelled paper, it gets 25 points now, but only 8 points with the new requirements. At least here must be some transition period, so that paper companies have time to approve their papers.

Svar: Se gemensamt svar sist i detta kapitel.

Suomen Lehtiyhtymä, SLY-Lehtipainot, Finland

Vi anser att kravförslaget i P1 är obalanserat, till exempel 50 % godkända papper ger 5 p och 75 % godkända papper ger 12 p samt 100 % ger 18 p. Tidigare 50 % godkända papper fick 17 p och 75 % fick maximum 25 p. För tillgänglighet av godkända papper utser man inte förbättring utan ekonomisk situation styr utveckling till motsatt riktning, eftersom i produktion av tidningspapper har skett och kommer att ske minskning.

Vi föreslår att beräkningsformlen av papper ändras till ca. att exempelvis 75 % godkända papper får 18 p och 50 % godkända papper får 13 p. Till obligatorisk gräns av godkända papper föreslår vi 25 %.

Svar: Se gemensamt svar sist i detta kapitel.

A.C.Schmidt A/S, Danmark

Vi henviser til, at der ikke kan skaffes svanemærkegodkendt karton, hvorfor punktet er urimeligt for emballageindustrien.

Svar: Se gemensamt svar sist i detta kapitel.

Grafisk Arbejdsgiverforening, Danmark

Kriteriet skærper nu pointkravene over for papirvalget, idet svanemærket papir favoriseres over for både godkendt papir og blomstmærket papir.

Udregningen af krav til godkendt/miljømærket papir i svanemærkede tryksager skal gøres enklere. Det vil være utrolig svært for virksomheden at vurdere den samlede pointsum i den årlige pointberegnning, idet papirændringerne nu vil kunne betyde store pointspring, alt efter hvilke mængder der bruges af miljømærket/godkendt eller blomstmærket papir.

Det synes også ulogisk, at der er en vægtet pointberegnning, hvor der skelnes mellem svanemærket papir og godkendte papirtyper. Begge typer kontrolleres af Nordisk Miljømærkning og opfylder kravene i bilag 5. Der synes ikke at være en miljømæssig gevinst for nogen af interesserne - hverken virksomhederne, papirleverandørerne eller kunderne - om der bruges svanemærket papir/godkendt papir eller blomstmærket papir.

Dertil kommer, at muligheden for at få point for brug af genbrugspapir er fjernet i det nye kriteriedokument. Men også her er der krav til både svanemærket papir,

godkendt papir og blomstmærket papir om at dække brugen af genbrugsfibre, som er vigtig i en livscyklusbetragtning.

Det skal også nævnes, at der ikke er mange papirtyper tilbage, som er svanemærket, idet papirproducenterne mener, at svanemærket dækker et for snævert område og derfor satser på Blomsten i stedet.

Blomstmærket papir, som er det andet af Danmarks officielle miljømærker, pointgives endnu mindre end de to andre nævnte papirtyper.

Vi mener, at Blomsten fremover bliver forbundet med "grøn profil", og det er derfor uheldigt, at blomstermærket papir vurderes halvt så miljøvenligt som svanemærket papir. Vi mener, at man bør se på helheden af papirets kravopfyldelse i stedet for blot at se på enkelte parametre.

En virksomhed, der bruger 100 % godkendt papir, får 18,3 point.

Beregningen bør udregnes som ved kriteriedokument version 4, hvor der blev tildelt point efter andelen i procent af godkendt/miljømærket papir/blomstmærket papir.

Svar: Se gemensamt svar sist i detta kapitel.

Kailow A/S, Danmark

Kriteriet skærper nu pointkravene over for papirvalget, idet svanemærket papir favoriseres over for både godkendt papir og blomstmærket papir.

Udregningen af krav til godkendt/miljømærket papir i svanemærkede tryksager skal gøres enklere. Det vil være utrolig svært for virksomheden at vurdere den samlede pointsum i den årlige pointberegnning, idet papirændringerne nu vil kunne betyde store pointspring, alt efter hvilke mængder der bruges af miljømærket/godkendt eller blomstmærket papir.

Det synes også ulogisk, at der er en vægtet pointberegnning, hvor der skelnes mellem svanemærket papir og godkendte papirtyper. Begge typer kontrolleres af Nordisk Miljømærkning og opfylder kravene i bilag 5. Der synes ikke at være en miljømæssig gevinst for nogen af interesserterne - hverken virksomhederne, papirleverandørerne eller kunderne - om der bruges svanemærket papir/godkendt papir eller blomstmærket papir.

Dertil kommer, at muligheden for at få point for brug af genbrugspapir er fjernet i det nye kriteriedokument. Men også her er der krav til både svanemærket papir, godkendt papir og blomstmærket papir om at dække brugen af genbrugsfibre, som er vigtig i en livscyklusbetragtning.

Det skal også nævnes, at der ikke er mange papirtyper tilbage, som er svanemærket, idet papirproducenterne mener, at svanemærket dækker et for snævert område og derfor satser på Blomsten i stedet.

Blomstmærket papir, som er det andet af Danmarks officielle miljømærker, pointgives endnu mindre end de to andre nævnte papirtyper.

Vi mener, at Blomsten fremover bliver forbundet med "grøn profil", og det er derfor uheldigt, at blomstermærket papir vurderes halvt så miljøvenligt som svanemærket papir. Vi mener, at man bør se på helheden af papirets kravopfyldelse i stedet for blot at se på enkelte parametre.

En virksomhed, der bruger 100 % godkendt papir, får 18,3 point.

Kailow kan ikke fremskaffe Svanemærket papir, da leverandørerne ikke tilbyder det.

Beregningen bør udregnes som ved kriteriedokument version 4, hvor der blev tildelt point efter andelen i procent af godkendt/miljømærket papir/blomstmærket papir.

Svar: Se gemensamt svar sist i detta kapitel.

Stibo Graphic A/S, Danmark

Kravet om, at mindst 25 % af papirforbruget skal være miljømærket eller godkendt, er problematisk for en europæisk virksomhed som beskrevet i indledningen til dette brev. Vi risikerer enten at skulle sige nej til at trykke for store europæiske kunder, der ønsker at benytte specifikke papirkvaliteter eller at miste licensen til svanemærkning. Det forekommer desuden helt urimeligt, at Blomst-mærket papir kun tæller det halve af svanemærket papir. Der er muligvis forskelle i miljøpræstationen for de to miljømærker, men det forekommer ejendommeligt, at de officielle miljømærker i Danmark inddeltes i et A-mærke og et B-mærke. Denne opdeling ser man ikke i forbrugerombudsmandens vejledning.

Svar: Se gemensamt svar sist i detta kapitel.

Miljøstyrelsen, Danmark

Miljøstyrelsen kan ikke godkende kritieret P1 for så vidt, at Blomstmærket papir vægter 50% af svanemærket papir. Det er for simpel en tilgang at anvende. De to miljømærkers kriterier er desværre ikke harmoniseret, men kriterierne er ikke så væsensforskellige, at de afstedkommer denne forskel. Blomst og Svanemærket papir skal vægtes ens.

Svar: Se gemensamt svar sist i detta kapitel.

PrinfoDenmark, Danmark

Det er ikke rimeligt, at Blomstenmærket papir vægtes med 0.5 i beregningen af mængden af miljøgodkendt papir. Samtidig opfylder Svane-godkendt papir samme krav som Svanemærket papir. Derfor bør Svanemærket papir og Svane-godkendt papir have samme vægt i beregningen.

Svar: Se gemensamt svar sist i detta kapitel.

Høringsmøde, Danmark

- En af deltagerne spurgte hvorfor Blomstmærket papir giver færre point. Det er et problem, når der nu ikke er noget svanemærket papir. Miljømærkning Danmark svarede, at Nordisk Miljømærkning er klar over denne problematik, og derfor vægter papirvalget mindre i det samlede billede end det egentlig burde i forhold til miljøbelastningen. Deltageren nævnte også, at det er svært for et trykkeri at sikre sig, at man kan opretholde licensen når man skifter mellem papirkvaliteterne. Miljømærkning Danmark svarede hertil, at denne problematik også findes for trykkery med de nuværende kriterier, så det er ikke noget nyt i forhold til revideringen.
- En anden spurte, hvorfor ikke alt FSC-mærket papir lever op til Svanens krav om bæredygtigt skovbrug. Miljømærkning Danmark forklarede, at Nordisk Miljømærkning vurderer hver enkelt FSC-standard individuelt i forhold til de krav der er sat op for standarder. Og det er ikke alle FSC-standarder der lever op til disse krav.

Hewlet Packard, Sverige

HP Indigo subscribes to the paper industry view that that NS eco labeled paper should not qualify for preferential points over other papers bearing respected official eco labels such as Blue Angel or the EU Flower.

Svar: See the joint answer in the end of this section. See also the joint answer in the end of the next section P1.

Oddi Printing Company, Island

Our current situation regarding Flexographic printing on corrugated paper is that the recycled paper we are using in our production has been approved by the Swan-Eco label. (According to P2 in the current criteria). Recycled paper is not presented in the new criteria, which comes as a great surprise to us and will jeopardize certification of our corrugated production if not included.

Svar: See the joint answer in the end of this section.

Høringsmøde Island

Envelopes – What about Swan labeled envelopes and how the use of them is calculated in the criteria?

Svar: *The papers for swanlabelled envelopes are given in the Nordic Print Portal and are scored as controlled or swanlabelled papers in P1. Alternatively Swanlabelled envelopes can chosen as a generic product in the paper list and then be part of the calculation (“Envelopes” in English or “Kuverter” in Danish).*

Skogsindustrierna, Sverige

Europa är huvudmarknad för papper, som tillverkas i de nordiska länderna. Blomman är den miljömärkning som är tänkt att användas i EU-länderna.

Kopplingar finns till EUs kommande strategier och initiativ avseende resurseffektivitet. Med förslaget att Svanen får en dubbel så hög viktning, missgynnas Blomman och konkurrensen mellan de två märkningssystemen snedvrids.

Skogsindustrierna anser, att papper märkta med Blomman respektive Svanen ska värderas lika i kriterierna för Svanemärkning av tryckerier och trycksaker.

Svar: *Se gemensamt svar sist i detta kapitel.*

Canon Svenska AB, Sverige

Vi föreslår att Svanen märkt papper och papper som uppfyller Svanens kriterier bör ha samma viktning då samma krav uppfylls.

Svar: *Se gemensamt svar sist i detta kapitel.*

Elanders, Sverige

LCA för trycksaker visar att papper står för största miljöpåverkan, då är det konstigt att det inte är papper som viktas högst i Svanen-kriterierna.

Svar: *Se gemensamt svar nedan.*

Gemensamt svar angående vægtning og tilgængelighed at miljøvenligt papir på markedet:

Papper är viktig i en trykksaks livscykel og Nordisk Miljømerking anser derfor at det er relevant og viktig å stille krav til papper som trykkeriet anvender.

Det är riktigt att det är idag okänt hur mycket det kommer att finnas svanmärkta, godkända eller eu-miljömärkta papper tillgängliga till tryckerier.

T.ex. finns det idag inga eller mycket få godkända kartongkvaliteter för emballageprodukter. Desuden er der færre papperskvaliteter at vælge imellem i Island. Nordisk Miljømærkning känner att det finns brist på svanmärkt kartong for emballageproduktion idag. Trots det ønskar Miljømærkning att det kommer kartonger på marknaden som är kontrollerade. Det beror på att Nordisk Miljømærkning väntar en stigande intresse for emballagetryckerier och därför

också en större press på att papperbranschen för att få dessa paperskvaliteter kontrollerade.

For trykkerier med meget stor kunder er det almindeligt at disse styrer hvilket papir som skal bruges. Mindre trykkerier har huskvaliteter, som de tilbyder mange af deres kunder som ikke har specifikke krav til hvilket papir, der bliver trykt på.

Många remissinstanser anser att viktningen bör strykas (bör vara 1,0) för kontrollerade/miljömärkta papper. Dom anser att viktfaktorerna bör minst vara högre då faktorerna är för dåliga för godkända (0,8) och Eu-miljömärkta papper (0,5). Nordisk Miljömärkning anser att viktningsfaktorerna är tänkt att beskriva den iboende miljöskillnad mellan paperskvaliteterna.

Flera remissgivare anser också att det ges för liten poäng för papper i P1. Efter höringen er Blomstens vektningsfaktor øket til 0,7 bland annet fordi svanemerket papir har fått lavere krav i forhold til remissforslaget. I svanmärkets nya krav för papper är kravvärdet av koldioxid för kemisk massa ändrats från 800 till 900 kg CO₂ per tonpapper efter remissen. I kemikaliekraven begränsar Eu-miljömärket SVHC-kemikalier (maximalt 0,1 vikt% av det färdiga pappret) medan Svanen har inte krav till dessa kemikalier på en generell nivå. Det är med till att motivera en justering av viktningen. Se motivering av olika viktfaktorer på kap. 7.6 i bakgrundsdokumentet.

Nordisk Miljømærkning har gjort det tydeligere hvordan vægtningsfaktorerne skal bruges i point-formlen.

Nordisk Miljømærkning vill beakta miljømærkningssystem som baserar sig på livscyklevärdering och som är officiella märkningar i Norden. Dessa är Nordisk Miljømærkning och EU-Miljømærkning. Miljømærkning vill inte likställa certifieringssystem för råvaror som FSC eller PEFC med livscykkelbaserade miljømærkningssystem.

P2 Makulatur

A.C.Schmidt A/S, Danmark

Vedrørende emballage er denne skalering urimelig da æskefremstillingen pr. definition ligger op mod 35% spild pr. trykark. Dette er der måske taget hensyn til i totalpointgivningen, men når det samtidig ikke er muligt at købe svanemærket karton, er dette nok et punkt der skal revurderes til emballage.

Svar: Se svar herunder til emballageindustrien.

Stibo Graphic A/S, Danmark

At opgøre mængden af makulatur på trykteknikker er en meget vanskelig opgave, der vil afstedkomme et betragteligt ressourceforbrug.

Svar: Se gemensamt svar sist i detta kapitel.

Kailow A/S, Danmark

Bilag 7 beskriver, hvordan en beregning kan foretages vha. økonomiske tal.
Synes at være bureaukratisk og bør kunne gøres enklere.
Der er for skrappe krav til pointene. Kailow vil ikke kunne opnå point.

Svar: Tryckeriet skal ge uppgifter om intern och extern efterbehandling.
Procentandelen beräknas ut från ton papperförbrukning på årsbasis eller ut från ekonomiska tal. Nordisk Miljömärkning mottar gärna förslag till enklare beräkningssätt. Den elektroniska ansökningshjälp gör stora delar av dessa beräkningar vilket gör beräkningen enkelt för tryckeriet.

Emballageindustrien, Danmark

På emballageområdet er denne skalering urimelig, da æskefremstilling pr. definition ligger op mod 35 % spild pr. trykark. Dette er der måske taget hensyn til i totalpointgivningen, men når det samtidigt ikke er muligt at købe svanemærket karton, er dette et punkt der bør revurderes for emballage.

Svar: Det är känt att mängden pappersspill är ofta stor för emballageproduktion.
Poäng i makulatur beaktas så att totalpoängen för emballagetryck är lägre än t.ex. för arkoffset.

Spectra Offset, Norge

Skal makulatur forbruket strammes inn og måles i antall prosent vil det bli veldig vanskelig for de mindre trykkeriene å bli / forbli Svanemerket. For makulatur er noe alle trykkeriene har (og selvfølgelig ønsker å redusere til det minimale grunnet det økonomiske aspektet), men det vil alltid være et "fast" antall innstillings- og makulaturark som må til for å stille inn riktig fargebalanse på en hver trykksak uansett opplaget på trykksaken. Derfor vil det slå veldig uheldig ut for de mindre trykkeriene som leverer trykksaker mindre volum (opplag).

Svar: Det är känt att %-andelen makulatur är generellt större för mindre upplaga än för större upplaga. Mindre tryckerier har ofta mindre antal olika pappersformat än stora tryckerier så att mindre tryckerier kan ha mer optimal pappersformat till sin produktion.

Merkur Trykk, Norge

Innkjøpt papir - makulatur.

Dette lar seg ikke holde orden på da vårt trykkeri bruker minst 4 underleverandører på feriggjøring av trykksakene.

Forøvrig er det på tide at vi slipper å betale avgift for makulatur (Merkur har ca 25% avskjær/makulatur).

Svar: Se gemensamt svar sist i detta kapitel.

Remissmötet (hos Grafiska Industrin), Finland:

- Varför rapportering av makulatur enligt tryckmetod? En trycksak kan tryckas på flera olika tryckpressar eller trycksaker efterbearbetas på en efterbehandlingsmaskinlinje - och ofta kommer mest makulatur från efterbearbetningen. Det blir väldigt mycket byråkrati att dokumentera kravet. Makulaturkravet borde kunna dokumenteras per tryckeri. Tryckeriet måste nu själv göra beräkningar, det borde skötas av Nordisk Miljömärknings ansökningshjälp.

Svar: Makulaturen kan dokumenteras för hele tryckeriet. Databasen gör indelningen av makulaturen för varje tryckmetod på basen av använda papper i tryckmetoder.

Helprint Oy, Finland:

You must present an unambiguous definition for paper waste in this criterion. What is considered as paper waste – printing waste? In the background document you have presented values 6-12% for paper waste of Gravure printing plants in Europe. The secretariat has set the reference value at the middle to 9%. Our total paper waste 12,13% of year 2010 includes ALL paper waste: wrapping, reel core, waste from printing, overrun, in-house trimming and finishing; as well as out-of-house finishing waste, trimming and overrun. Based on this knowledge we do not agree to this value of 9% total paper waste and we would really like to know what are the arguments or references for this criterion. ERA has a similar disagreement with EU Eco Label about the paper waste. In our experience a typical commercial rotogravure printer cannot reach these values of 6-9% for the total paper waste in their production. The real life good value for waste may be around 15% for any rotogravure printer.

Tillägget:

Man bör inte välja referenstryckerier som inte riktigt är typiska. Makulaturen bestäms av produktyp och marknadsegment, där den största faktoren påverkas av upplaga av trycksaken. Total makulaturen av varje produkt uppstår av kombination av olika faktorer.

Answer: Se joint answer here below.

GFF, Sverige

Det känns orimligt att tryckeriets makulatur ska multipliceras med en faktor 2 om extern efterbehandling används. Det kan inte vara möjligt att bokbinderiet har lika

mycket makulatur som tryckeriet, framför allt inte när det gäller ett tryckeri med rulloffset då man även räknar emballaget och kärnan på rullen som makulatur.

Svar: Se gemensamt svar sist i detta kapitel.

Remissmöten, Sverige

- Kravet på att multiplicera makulaturen hos underleverantörer är mycket hårt. Speciellt för företag som trycker rulloffset eftersom det ingår rullkärnor med mer eller mindre pappersrester kvar på etc. i deras makulatur.
/Remissmöte
- Är det okey att räkna ut hur mycket makulatur teoretiskt som uppstår hos underleverantör? /Remissmöte
- Makulaturen kan bli besvärande för en del tryckerier som har nischat sig, där man t.ex. trycker på kartong och trycksakerna består av olika former, runda, trianglar, olika profiler etc. I dessa lägen blir det mycket spill och dessutom av kartong som är tung i sig. /Remissmöte (Realtryck)
- Kuvert cirka 15-16% makulatur/Remissmöte

Svar: Se gemensamt svar nedan.

Gemensamt svar vedrørende makulatur:

Nordisk Miljømærkning har gjort det tydeligere at trykkeriet kan nøjes med at bruge makulaturen for hele trykkeriet. Makulatur som opstår eksternt skal stadig regnes med i den totale makulatumængde på samme måde som i tidligere kriterier. Den Nordiske Tryksagsportal vil fordele den totale makulatur mellem trykmetoderne på baggrund af den gennemsnitlige makulaturprocent for respektive trykmetode. De gennemsnitlige makulaturprocenter baseres på data Nordisk Miljømærkning har samlet ind og er lagret i Nordisk Tryksgasportal.

Det är tillåtet att ge den verkliga mängden makulatur som uppstår hos efterbehandlare. Det har det också været i de tidligere kriterier. Rullkärnor och emballaget kan räknas bort från makulaturen på samme måde som før.

Nordisk Miljømærkning har på baggrund af erfaringer høstet sideløbende med høringen ændret den gennemsnitlige markedsværdi for makulatur for dybtryk i bilag 1 fra 9% til 12%. Anledningen er at det tidligere tal var baseret på værdier regnet som makulatur på trykkeriet uden hensyn til eksternt opstået makulatur. Det nye tal er sikrere og baserer sig på data fra 19 europæiske dybtrykkerier.

Nordisk Miljømærkning har på baggrund af erfaringer efter høringen ændret så at det ikke længere er muligt at undtage makulatur som opstår på baggrund af ændringer i afgivne ordrer, da det miljømæssigt ikke er nogen forskel hvordan makulaturen opstår.

4.3.5. Kemikalier och material (kap.3.2)

05 Kemikalier och material

Aller Trykk, Norge

Forslag om skjerping av bagatellgrenser for blant annet kjemikalier og etterbehandling
Godt forslag. Krav om redusert kjemikaliebruk anses som et gode.

Svar: *Nordisk Miljømærkning er glad for at Aller Trykk ser positivt på skærpelsen af bagatelgrænserne og på kravene der har som formål at reducere farvespild ved hjælp af pumpeteknologier. En reduktion af farvespild giver også et lavere kemikalieforbrug. Se i øvrigt samlet svar om bagatelgrænser sidst i dette afsnit.*

KLIF, Norge

Dere ber i høringsbrevet om kommentarer på forslag om forbud mot stoffer som i henhold til REACH kategoriseres som Substances of Very High Concern (SVHC)

Vi ser det som en selvfølge at SVHC-stoffer ikke kan brukes.

Det forekommer trykksaker, særlig på glanset papir, med kraftig løsemiddellukt. Noen mener å kjenne igjen toluen. Konsentrasjonen i lufta er sannsynligvis langt under alle faregrenser. Men det er ubehagelig, og det gir et veldig dårlig inntrykk hvis en Svanemerket trykksak stinker av "kjemi". Oppfatning av lukt er svært individuelt, men det bør vurderes om det ved en fremtidig revisjon av kriteriene kan settes krav om bruk av luktsvake løsemidler.

Svar: *Nordisk Miljømærkning er glad for at KLIF ser positivt på kravene om at forbyde SVHC-stoffer. Nordisk Miljømærkning har refereret en dansk undersøgelse af afdampning fra tryksager i baggrundsdokumentet. "Kemikalielugten" kommer bl.a. fra aldehyder, toluen og terpener. Se baggrundsdokumentet i afsnittet om dybtryk under Point for VOC. Se også i baggrundsdokumentet om de forsøg der har været at substituere toluen i dybtryk i afsnittet om Kemikalier og materialer.*

Remissmötet (hos Grafiska Industrin), Finland:

- Det borde införas en bagatellgräns, 100 % är för strängt krav. I stora tryckerier är det ingen nytta av 10 kg bagatellgräns. Det ger för lite flexibilitet att kräva 100 % godkända kemikalier, orsakar problem i produktion t.ex. om kunden vill ha en ny färg. Denna måste då brådskande bli godkänd. Har kemikaleleverantörerna och miljömärkningen resurser att snabbt granska nya kemikalier? Förslag till bagatellgräns, t.ex. 98 %.
- Reprokemikalier borde specificeras, det är oprecis beteckning.
- Djuptryck: kemikaliekraven till djuptryck borde specificeras.
Processkemikalier i plåt tillverkning i djuptryck omfattas inte i kravet reprokemikalier. Det finns inte reproavdelning i djuptryckeriet.

Svar: Se samlet svar vedørende bagatelgrænser sidst i dette afsnit. Nordisk Miljømærkning har ændret begrebet til "kemikalier i film- og trykformfremstillingen" og indført en definition af hvilke kemikalier som er omfattet i ordlisten.

Helpint Oy, Finland:

The cylinder preparation at a gravure printer plant has electroplating, which needs to be excluded from this criterion since electroplating uses chemicals, which are classified with hazard statements in CLP.

Also chrome plating uses chromic trioxide, which is on the SVHC list. We ask this to be taken into consideration because there are no other feasible technologies to be used to replace the existing cylinder preparation processes, where the electroplating is a part of gravure printing "CtP". Also toluene has hazard statements in CLP. This is why toluene needs to have an exception of this criterion as well.

Of course it is then essential how a gravure printer has designed the technical safety systems and procedures at the working place to protect the employees and environment against these chemicals.

It is also important how safety is managed – in our case we have implemented and certified OHSAS 18001, ISO 14001 as well as ISO 9001 standards at Helpint Oy.

Det skrivs i bakgrundsdokumentet att cylinderframställning i djuptryckeriet omfattas i reprokemikalier. Det behövs undantag på grund av galvanokemikalier (stark svavelsyra, natriumhydroxid, kromtrioxid) eventuellt även kemikalier vid reparation av cylinder (m,m, saltsyra, reparationsvätska av nickel).

Svar: På baggrund af manglende substitutionsmuligheder hos dybtrykkerier undtager Nordisk Miljømærkning kromtrioxid fra kravet om forbud mod særlig problematiske stoffer. Fra forbud mod visse klassificeringer undtages kemikalier til fremstilling af dybtrykcylinde som indeholder kromtrioxid og kobbersulfat.

Hvis der er flere stoffer som skal undtages pga. manglende substitutionsmuligheder fra trykformfremstillingen i dybtryk modtager Nordisk Miljømærkning gerne information om dette. Toluen er allerede undtaget fra klassificeringkravet på samme baggrund i de gamle kriterier og denne undtagelse blev ført videre i høringsforslaget.

Da de undtagne kemikalier har meget problematiske egenskaber har Nordisk Miljømærknign indført krav til at dybtrykkerier skal dokumentere maksimal udledning af krom og kobber til vand, krom til luft og en minimum genvinding af toluen. Kravene til metaller baserer sig på myndighedernes regler og kravet til toluen på et minimumsniveau fra det europæiske BAT-dokument.

Som kompensation for disse undtagelser har Nordisk Miljømærkning indført krav til emissioner af krom og kobber til vand, af krom til luft og til recirkulering af toluen.

Grafiska Industrin, Finland:

Kemikalier och material som reprokemikalier ska uppfylla kraven i bilag 1 enligt kravet O5.

Det framgår inte på kriterierna eller bakgrundsdokumentet vilka processer avses med repro. Man ska specificera denna punkt. I gällande kriterierna (version 4) utesluter man kopparprocess och förkromning. Denna avgränsning bör inte ändras heller i de nya kriterierna (version 5).

I varje kategori ska inköpta/mottagana kemikalier över 10 kg uppfylla kemikaliekrav. Detta krav är orättvist för tryckerier med olika storlekar. Man borde tillåta att använda liten mängd av kemikaler för produktutveckling och provningar.

Vi föreslår att kravet ställs enligt procentbasis t.ex. på 95 %.

Svar: *Nordisk Miljømærkning har ændret begrebet til "kemikalier i film- og trykformfremstillingen" og indført en definition af hvilke kemikalier som er omfattet i ordlisten. Se svar herover til Helprint vedrørende indførelse af en undtagelse af kobber og krom-kemikalier. Se samlet svar vedrørende bagatelgrænser sidst i dette afsnit.*

Suomen Lehtiyhtymä, SLY-Lehtipainot, Finland

Vi föreslår att 98 % av kemiska produkter ska uppfylla kemikaliekravet (gammalt kriteriet 95 %).

Svar: *Se samlet svar vedrørende bagatelgrænser sidst i dette afsnit.*

Mediearbejdsgiverne, Danmark

Fint at repro og de indgående kemikalier også bliver omfattet fremadrettet, gør ordningen mere seriøs.

Svar: *Nordisk Miljømærkning er glad for at Mediearbejdsgiverne ser positivt på kravet om at kemikalier fra repro også er omfattet af kemikaliekravene.*

Grafisk Arbejdsgiverforening, Danmark

Nu er både toner og blæk, som bruges i reprodelen, og blæk, som bruges i forbindelse med adressering, omfattet. Det kan godt give problemer.

Desuden kan man ikke længere regne trykfarver, blæk og toner som en samlet kategori. Til forskel fra seneste generation af kriterierne gælder altså 10 kg bagatelgrænsen nu også for toner, blæk, folier til folietryk og kascheringfolier.

Nye krav om at:

- perfume/ duft må ikke tilsettes (fx duftlak)
- plast i primære emballage til slutbrugeren skal være perforeret
- der maksimalt må være 5 vægt % af gamle kemikalier/materialerne i udøverens lager, som ikke overholder kravene regnet i forhold til det årlige indkøb i hver kategori. Gamle kemikalier er indkøbt før perioden for den seneste årsopgørelse
- alt plastmateriale, som trykkeriet bruger til at emballere sine tryksager, skal være PVC-fri.

Det synes ikke at være en miljømæssig gevinst i at smide gamle indkøbte kemikalier væk.

Svar: Se samlet svar vedrørende bagatelgrænser sidst i dette afsnit.

Kailow A/S, Danmark

Nu er både toner og blæk, som bruges i reprodelen, og blæk, som bruges i forbindelse med adressering, omfattet. Det kan godt give problemer.
Desuden kan man ikke længere regne trykfarver, blæk og toner som en samlet kategori. Til forskel fra seneste generation af kriterierne gælder altså 10 kg bagatelgrænsen nu også for toner, blæk, folier til folietryk og kascheringfolier.

Nye krav om at:

- perfume/ duft må ikke tilsettes (fx duftlak)
- plast i primære emballage til slutbrugeren skal være perforeret
- der maksimalt må være 5 vægt % af gamle kemikalier/materialerne i udøverens lager, som ikke overholder kravene regnet i forhold til det årlige indkøb i hver kategori. Gamle kemikalier er indkøbt før perioden for den seneste årsopgørelse
- alt plastmateriale, som trykkeriet bruger til at emballere sine tryksager, skal være PVC-fri.

Det synes ikke at være en miljømæssig gevinst i at smide gamle indkøbte kemikalier væk.

Svar: Se samlet svar vedrørende bagatelgrænser sidst i dette afsnit.

Stibo Graphic A/S, Danmark

At indføre en bagatelgrænse på 10 kg pr. år uden at tage hensyn til forskellene i virksomhedernes størrelse og producerede mængder virker ikke rimeligt. At adresseringsblæk nu også er omfattet af kravene kan muligvis blive

udslagsgivende for en stor virksomheds mulighed for at opnå licens. Stibo Graphic A/S har i forbindelse med en risikovurdering af de benyttede kemikalier været i dialog med leverandørerne af adresseringsblæk. Vi fik oplyst af leverandørerne, at der ikke eksisterer teknologi, der kan erstatte de flygtige blæktyper, der anvendes i dag. Vi kan som virksomhed ikke vurdere, om adresseringsblæk opfylder kravene i bilag 1. Forbruget af adresseringsblæk er forsvindende lille i forhold til forbruget af trykfarve i almindelighed, men som stor virksomhed vil vi komme i konflikt med en bagatelgrænse på 10 kg, hvis adresseringsblæk ikke kan godkendes.

Grænsen på max 5 % gamle kemikalier og materialer er ikke miljømæssigt og økonomisk forsvarligt. Som ordreproducerende virksomhed har vi mange produkter på lager, der kun benyttes lejlighedsvis. At få alle disse godkendt vil kræve et betragteligt ressourceforbrug og vil i nogle tilfælde ikke være muligt, hvis leverandøren ikke laver produktet mere, eller hvis produktet har skiftet navn. Alternativet vil være at bortskaffe produkterne og købe nogle nye, hvilket ikke kan siges at være miljømæssigt korrekt.

Svar: Se samlet svar vedrørende bagatelgrænser sidst i dette afsnit. Vedrørende adresseringsblæk vurderer Nordisk Miljømærkning at det ikke er et hinder for overholdelse af kravene at blækken er opløsningsmiddelbaseret. Allerede med de gamle kriterier findes der godkendte blæk, der er opløsningsmiddelbaserede (til udendørstryk). Hvis der skulle forekomme f.eks. CMR-stoffer i adresseringsblækken vil selv en lille mængde kunne være skadelig for både medarbejdere på trykkeriet og for slutbrugere. Hvis det viser sig at adresseringsblækken ikke kan godkendes i henhold til kravene i bilag 1 og at substitution ikke er mulig modtager Nordisk Miljømærkning gerne information om dette.

PrinfoDenmark, Danmark

Ved at omfatte toner og blæk, som bruges i repro-delen til bl.a. prøvetryk, i licenskravene, kan licenshaveren være tvunget til at købe nyt prøvetryksudstyr, såfremt de pågældende toner- og blæk produkter ikke overholder kravene eller der ikke findes godkendte toner/blækprodukter til det eksisterende udstyr.

Bagatelgrænsen for afvaskningsmidler og fugtevandstilsætninger på 0,1 kg pr. ton produkt bør redigeres, så der regnes med 0,1 kg pr. ton papir i produktionen.

Krav om at plast i primæremballage til slutbrugeren skal være perforeret, vil være at forringe kvaliteten af den PVC-frie plastemballagen, der anvendes til emballering af de færdige tryksager.

Kravet om at maksimalt 5 % af lageret må bestå af ikke-godkendt kemi, vil betyde en kraftig stigning i kemikalieaffald fra den enkelte licenshaver, hvilket er lig øgede omkostninger til destruktion af kemikalieaffald. Mange kemiske produkter skifter navne pga. overtagelser og fusioner blandt leverandører til den grafiske branche.

Svar: *De teknologier man tidligere brugte til prøvetryk (f.eks. blåkopi) anvendes ifølge Nordisk Miljømærknings observationer ikke længere, men man bruger i stedet almindelig digitaltryk, hvor til der ikke er problemer med at få godkendt toner og blæk.*

Nordisk Miljømærkning bruger ton produkt som grundlag for alle parametre fordi det er tættere på den egentlige funktion af tryksagen. Undtaget er makulaturprocenten og andel godkendt ekstern efterbehandling og trykning, da det er mere naturligt at relatere disse til mængde indkøbt papir. I fremtiden vil Nordisk Miljømærkning overveje at relatere kravene til trykt areal, da dette ligger endnu tætter op af tryksagens funktion.

Se også samlet svar vedrørende bagatelgrænser sidst i dette afsnit.

Rosendahls A/S, Danmark

Mht. problematikken med %-beregningen, synes vi umiddelbart at det vil være mere retfærdigt at måle afvasker forbruget i relation til **antal tryk eller antal plader**, i stedet for i relation til **tonnage**.
Der er jo forskel på om der fortrinsvis trykkes på papir med en gramvægt på 115 eller 150.
Det er ikke papirtonnagen, der er bestemmende for, hvor meget afvasker der anvendes, men derimod antallet af ordreskift/pladeskift.

Svar: *Nordisk Miljømærkning bruger ton produkt som grundlag for alle parametre fordi det er tættere på den egentlige funktion af tryksagen. Erfaringerne fra den gamle udgave af kriterierne viste at det i praksis ikke giver problem at relatere til tonnage, da de fleste trykkerier har en blandning af mange typer order trykt på papir med forskellig gramvægt. I fremtiden vil Nordisk Miljømærkning overveje at relatere kravene til trykt areal, da dette ligger endnu tætter op af tryksagens funktion.*

Høringsmøde, Danmark

En af deltagerne sagde, at det efter hendes opfattelse er spild af ressourcer at man faktisk skal smide kemikalier ud, og det kan man blive nødt til hvis trykkeriet skal kunne komme under bagatelgrænsen på 5%. Kravet er derfor for skrapt i forhold til virkeligheden, hvor svanemærkede trykkerier køber andre trykkerier op o.l. Hun nævnte også, at der kan være problemer med at få garantier fra leverandører af maskiner med mindre man bruger bestemte kemikalier. Hun mente derfor, at der i det mindste er behov for en form for overgangsbestemmelse i sådanne situationer. Miljømærkning Danmark sagde, at der allerede er en form for overgangsbestemmelse, idet der er en tidsfrist for at rette op på situationen, hvis trykkeriet ikke lever op til kravene.

Svar: Se samlet svar vedrørende bagatelgrænser sidst i dette afsnit.

Federation of Icelandic industries, Island

Some concern is also on the suggestion to tighten the requirement for chemical products, e.g. to move the criteria for swan labelled toner from 95% to 100%. It is in line with the concern on the paper as there is always some small amount that is needed to serve some niche. This 5% flexibility has saved the companies great hassle on small issues.

Svar: Se samlet svar vedrørende bagatelgrænser sidst i dette afsnit.

Oddi Printing Company, Island

It is not clear in the new criteria if Repro-Chemicals need to be 100% approved or 95%.

Answer: Nordic Ecolabelling has changed the formulation of the requirements so it is clear that 95% of used “repro-chemicals” need to be approved.

Sachsendruck Plauen GmbH, Sverige

Restrictions for chemicals are to demanding.

Answer: See joint answers regarding triviality limits last in this section.

Åtta.45, Sverige

I redovisningen skall mängden ej godkända kemikalier ej överstiga 5% av totalen.

Exempel: Om vi tittar på våra siffror för 2009 så redovisar vi förbrukning 7584 kg godkända kemikalier och 262 kg ej godkända kemikalier (resultat 3% ej godkända) klart under gränsen och godkänt, 2010 års siffror är följande, förbrukning 3360 kg godkända kemikalier och 238 kg ej godkända kemikalier (resultat 6% ej godkända) över gränsen ej godkänt.

Tack vare våra nya pressar som rengör gummiduk och mottryck med rengörings/torkdukar mot tidigare där det användes borstvalsar, så har vi radikalt minskat förbrukning av tvättvätska.

Vi har satsat på ny teknik där vi vet att vi kan få ner förbrukningen av tättvätska, vi konstaterar att vi minskar förbrukningen av godkända kemikalier med **56%**, en väldigt stor skillnad mot föregående år, men vi behöver fortfarande använda ej godkända kemikalier för ordentlig rengöring av pressarna så där har vi inte minskat lika mycket, det är här det slår helt galet, i procenträkningen.

Vi har modern teknik men blir straffade.

Svar: På baggrund af den problemstilling som Åtta 45 fortæller havde høringsforslaget indført en bagatelgrænse for afvaskere på 0,1 kg per ton produkt. Dette medfører at et trykkeri som Åtta 45 ikke straffes når der bliver indført moderne teknik som nedbringer afvaskerforbruget. Bagatelgrænsen på 0,1 kg per ton produkt er fastholdt i den endelige udgave af kriterierne.

Remissmöten, Sverige

- Bör inte reprokemikalierna finnas med här? /Remissmöte
- Se över formulering dokumentationskraven. "ange ej godkända kemikalier" /Remissmöte
- Bör vi inte säga "verifieras" istället för "kontrolleras"/Remissmöte
- Om detta innebär att vi förbjuder film måste vi fundera på hur vi hanterar flexo samt partiell UV-lackering. Då måste vi även ställa detta krav på efterbehandlade eftersom den partiella UV-lackeringen se hos bokbinderier. /Remissmöte
- Eftersom filmkemikalier skall omfattas och då kanske inte klarar kraven så stjälper vi en del tryckerier som för övrigt vill ha licens, men genom sin nischning ännu så länge inte har något val. T.ex. blankettryck med lite äldre maskinpark, där många olika format på plåtarna förekommer och där det ännu ej finns dessa format på ctp. Dessutom kan tryckeriet ha flera andra tryckmetoder som är ok, men skulle då falla på filmen. Borde kanske vara så att man inte får några poäng istället beroende på hur stor del filmen utgör i förhållandet till övriga tryckmetoder. /Remissmöte
- Film förekommer också fortfarande vid flexo, klichetillverkning, partiell UV-lack etc. Effekten av användning av icke godkända kemikalier för filmframställning borde inte bli ett O-krav utan ett Poäng-krav som då ej slår ut tryckeriet på grund av detta. /Remissmöte
- Definition på - kemikalier och material – efterlystes. /Remissmöte
- Det finns idag tekniker som gör att man drastiskt kan minska vaskmedelsförbrukningen. Ett företag med flera 8-färgare inom arkoffset, halverade sin årsförbrukning från ca 7 ton till 3,5 ton, genom att maskinerna är utrustade med vaskdukar. Problemet som nu uppstår är att 5 %-marginalen blir lite snäv. De "vassa" icke godkända vaskmedlen minskar dessvärre inte med samma omfattning. Med den moderna vaskmedelstekniken idag så blir det alltid något kvar som då och då måste tas bort med något "vassare" än det som huvudvaskmedlet utgör. Samtidigt som man gör miljövinster på det ena hålet, så straffar det andra hårt och kan äventyra hela licensen. Det går naturligtvis att hitta ett "vassare" godkänt vaskmedel som man kanske kan göra en mellantvätt med, men till sist så står man ändå där då bara det "vassaste" hjälper. Här finns ett kommande problem. /Remissmöte (Åtta.45)
- Kemleverantörer borde få ange även densiteten så kunden kan välja kg eller liter i tryckeriportalen.så tryckerierna slipper räkna om /Remissmöte (Hylte Tryck)

Svar: Hvis Nordisk Miljømærkning får oplysninger om kemikalier i filmfremstillingen som ikke klarer kravene i bilag 1 og som ikke kan substitueres f.eks. i forbindelse med fremstilling af film ved partiell UV-lakering, flexo-klichéfremstilling eller i andre situationer modtager Nordisk Miljømærkning gerne information dette.

Nordisk Miljømærkning har ændret begrebet til "kemikalier i film- og trykformfremstillingen" og indført en definition af hvilke kemikalier som er omfattet i ordlisten.

Vedrørende bagatelgrænse for afvaskere se svar til Åtta 45 herover.

Nordisk Miljømærkning er glad for kommentarer til forbedring af den elektroniske ansøgningshjælp i Nordisk Tryksagsportal. I forbindelse med en ny udgave til de reviderede kriterier vil Nordisk Miljømærkning arbejde på at få den så funktionel som overhovedet mulig bl.a. på baggrund af kommentarer fra høringen.

Karolinska Institutet, Sverige

Ett allmänt krav är att kemikalier inte får vara klassificerade enligt bilaga 1, 1.1. Det står dock på sid 9 i bakgrundsdocumentet att "alternativt måste inköpta/mottagna mängder av dessa kemikalier/material överstigande 10 kg per år för respektive kategori". Detta kan tolkas som att t ex 10 kg carcinogena kemikalier får användas per år. Det bör inte vara tillåtet att använda dessa ämnen i miljömärkta tryckerier.

Svar: Se samlet svar vedrørende bagatelgrænsen herunder.

Joint answer regarding triviality limits/Samlet svar vedrørende bagatelgrænsen: Der var flere høringsinstanser som mente at en bagatelgrænse på kun 10 kg var for hård. Desuden tager den ikke højde for forskellige størrelse på trykkerierne. Den finske branche foreslog at 98% af kemikalierne skal være godkendte (tidligere 95%). Til gengæld mente Karolinska instituttet i Sverige at der ikke skulle være nogen bagatelgrænse i hvert fald ikke for kemikalier som er CMR-klassificerede.

Ifølge Nordisk Miljømærknings erfaringer er der mange trykkerier, hvor alle kemikalier er godkendte. Dog forekommer det hos en del trykkerier at der findes ikke godkendte afvaskere. Der er en del trykkerier, som desuden har ikke godkendt kemikalier indenfor andre kategorier. Anledningen er næsten udelukkende, at det ville kræve mange ressourcer at få alle kemikalierne godkendte, snarere end at kemikalierne ikke kan blive godkendte.

På baggrund af høringskommentarerne har Nordisk Miljømærkning derfor valgt at indføre en bagatelgrænse 99 vægt-% som mindst skal klare kravene, indenfor hver kategori af kemikalier og materialer som er en del af den færdige tryksag. Dette gør at kravet bliver strammet i forhold til de gamle kriterier, samtidig med at det tager højde for forskellige størrelser trykkerier. Bagatelgrænsen på 10 kg er brugbar særlig for små trykkerier og den er derfor beholdt. Til gengæld har Nordisk Miljømærkning ændret så den kun gælder for trykfarter, lim og lakk. Bagatelgrænsen på 95% som gjaldt i de gamle kriterier gælder stadig for afvaskere og fugtevandstilsætninger.

Bagatelgrænsen på 99% regnet i vægt svarer i gennemsnit til at maksimalt ca. 0,01 vægt-% af trykfarverne ikke overholder kravene regnet i forhold til produktionens størrelse på årsbasis. Trykfarve er typiske det kemikalie man bruger mest af og for andre kemikalier og materialer er grænsen udtrykt i vægtprocent af produktionens størrelse således endnu mindre. Dette er baseret på Fred Larsen et al 2009.

Et par trykkerier har fremført at de ikke mener at bagatelgrænsen på 5% for gamle kemikalier på lager er hensigtsmæssig. De fremfører at kemikalierne kan holde længe og at det ikke ville gavne miljøet at smide dem ud. Nordisk Miljømærkning vurderer på baggrund af de kontrolbesøg der foretages i forbindelse med licensieringen at de fleste trykkerier ikke har så store lager med gamle kemikalier, at det skulle være nødvendigt at smide noget ud. Nordisk Miljømærkning har heller ikke modtaget opgørelser fra trykkerier, som indikerer at kemikalielagerne er større end de omtalte 5%. Vurdingen er at 5% er meget. Et stort trykkeri kan f.eks. brug 500.000 kg trykfarve om året. 5% af det ville være 25 tons svarende til ca. 125 store fad à 200 liter.

Lidbergs grafiska, Sverige

Önskar att förbud och nya krav genomförs stevvis så att man på tryckeriet har tid på sig att utarbeta en annan fungerande metod eller nytt medel så att inte kvalitén blir lidande.

Vi som jobbar med filmframkallning bör få god tid på sig att trappa ner detta om det blir ett problem med de nya kraven då filmframkallningen måste finnas kvar ett tag innan vissa tekniska frågor har gått att lösa.

Svar: När ett reviderat kriteriedokument lanseras gäller det parallellt med det gamla i minst ett 1 år för att liceninnehavarna ska ha tid att ställa om sin produktion.

06 Självhäftande lim

EUKALIN, Spezial-Klebstoff Fabrik GmbH, Tyskland

We are supplier of adhesives for envelope production and have two comments:

-Recyclability of adhesives in paper recycling: pressure sensitive adhesive will have to be tested. What will happen, if the test results show bad influence on recyclability, but there is no technical alternative available. Will then and from what score on no Swan label available for these kinds of envelopes?

Svar: A pressure sensitive adhesives which do not fulfil the requirements for recyclability can not be used in a Swan labelled envelope. According to Putz et al 2004 there are examples of PSA that fulfill the INGEDE requirements. The background document has been updated with this information.

Eukalin, Spezial-Klebstoff Fabrik GmbH, Tyskland:

Pressure sensitive adhesives for the production of envelopes (with a silicone trip) will have to be tested regarding recyclability. If /what we fear) there are no pressure sensitive adhesives available, because all of them are too weak to make a film, which can be eliminated in the filter of the pulps in recycling process, will this type of envelope not be able to get the swan in the future?

Svar: *The requirement is obligatory, meaning that if the PSA do not fulfil the test, it cannot be used in a Swan labelled printing house or in a Swan labelled envelope. According to Putz et al 2004 there are examples of PSA that fulfill the INGEDE requirements.*

Miljøstyrelsen, Danmark

Miljøstyrelsen støtter især følgende krav: O6. Selvklæbende lim, som bruges i f.eks. kuverter, skal ikke skade genanvendelses-processen.

Miljøstyrelsen støtter generelt krav, hvor genanvendelighed af tryksagen sikres, bl.a. O6, selvklæbende lim. Ikke desto mindre er der pointmulighed andetsteds, hvor man netop kan gå på kompromis med genanvendeligheden af en tryksag: 2.1. trykfarver, 2.2. Lime.

Kan Nordisk Miljømærkning forklare dette dilemma. Miljøstyrelsen støtter krav til dagligstryksager, reklamer, pjece mm. med kort levetid skal være fuldt genanvendelige, hvad angår trykfarve, lime, lak, folie mm.

Er det tilfældet med kriterierne?

Svar: *Nordisk miljømerking takker for støtte til kravet om at selvklebende lim ikke skal skade genanvendelseprosessen. Årsaken til at det stiller et obligatorisk krav til PSA er at denne limtypen er den mest problematiske når det gjelder egnethet for gjenvinning. Andre limtyper gir mindre problemer. Det er derfor ikke krevet en test for disse, men det gis allikevel forskjellig poeng basert på sannsynligheten for at limtypen kan skape problemer i gjenvinningsprosessen. På den måten vil de limtypene som er forventet å skape minst problemer, bli fremmet.*

Strålfors, Sverige

Allmänt gällande kemikalier så har vi resonerat på det viset att vi förutsätter att ni i dialog med kemikalietillverkare och leverantörer kommer komma fram till rimliga krav, vi har inte den expertkompetens på området som behövs för att uttala oss. Kring limmers eventuella påverkan på återvinningsprocessen har vi vänt oss direkt till två av våra leverantörer för att få deras inspel, detta då just dessa produkter har vissa funktionskrav som gör det svårt att byta ut limmet. Jag har dock inte fått något svar.

Svar: *Nordisk Miljømerking forsøker alltid å stille relevante krav som er mulig å oppnå for bransjen. Kravet til selvklebende lim har tidligere vært en del av*

*kravene til konvolutt, som nå er innlemmet i kriteriene for trykkeri og trykksaker.
Kravet er ikke endret, men dokumentasjonskravet er strammet.
Kjemikalieleverandører er også på høringslisten, og de får dermed mulighet til å
uttale seg om de foreslår kravene.*

O7 Parfymer

Remissmötet (hos Grafiska Industrin), Finland:

- Parfymförbjudet borde gälla Svanenmärkta trycksaker, inte generellt förbud. Problem för tryckerier som säljer till Ryssland, där kunderna kräver parfymerade trycksaker. Parfymprov ska inte behöva vara löstagbara.

Svar: Se felles svar til slutt

Helprint Oy, Finland:

This criterion must be changed so that it is valid for only the printed matters which are eco-labelled with the Nordic Ecolabel, instead of all of the production of the printer (O->M). We at Helprint Oy do print, and will print with fragrances, since there are significant customers, which require this service from us.

Tillägget: Duft:

Helprint Oy som djuptryckeriet har specialiserat sig att trycka duft i trycksaker. Det kan vi inte ändra på grund av svanmärkning.

Svar: Se felles svar til slutt

Grafiska Industrin, Finland:

Användning av parfymer i trycksaker är liten. Parfymer är of kappslade i tryckfärgen och duft avgår endast vid repning.

Vi föreslår att kravet på parfymer borde gälla endast svanmärkta trycksaker.

Svar: Se felles svar til slutt

Stibo Graphic A/S, Danmark

Kravet om, at der ikke må benyttes duftlak, er et tjenestekrav, der vil forringe virksomhedens konkurrencekraft uden for det skandinaviske marked.

Svar: Se felles svar til slutt

Miljøstyrelsen, Danmark

Miljøstyrelsen støtter især følgende krav: O7. Ingen perfume.

Svar: Se dog fælles svar til sidst i dette afsnit.

GFF, Sverige

Vi anser inte att detta bör vara ett obligatoriskt krav som omfattar hela tryckeriet. Kravet skulle innebära att tryckerier måste neka kunder som vill ha doftlack. Ett sådant krav skulle kunna leda till att tryckerier väljer bort en Svanenlicens. Alternativt kan det leda till att kunderna väljer att producera vid annat tryckeri i Sverige som inte är Svanenmärkt eller vid ett tryckeri utanför Sveriges gränser. Detta i sin tur skulle kunna leda till ökade transporter med ökad miljöpåverkan. Detta krav bör istället gälla enbart för de produkter som ska Svanenmärkas. Ett annat förslag är att göra det till ett poängkriterium d.v.s. att tryckeriet får poäng om de inte använder doftlack.

I kriterierna bör det även förtydligas vilken typ av parfymer som menas. Av alla trycksaker som produceras är det en minimal andel som innehåller doftlack. Tryck med doftlack är alltså inget utbrett problem i branschen och det bör därför inte heller vara fokus i kriterierna att förbjuda detta. Framför allt inte eftersom det kan leda till att tryckerier tvingas neka kunder att utföra vissa jobb.

Svar: Se felles svar til slutt

Remissmöten, Sverige

- Vad är en parfym? /Remissmöte
- Detta är mycket hårt att förbjuda på hela tryckeriet. Det kommer att innebära att vi förlorar licensinnehavare eftersom man förlorar kunder när det kräver detta. /Remissmöte
- Detta borde vara ett poängkrav i denna generations kriterier. /Remissmöte
- Definition av parfym efterlystes, det finns så mycket annat i en trycksak, som luktar starkt och kan framkalla reaktioner hos människor, det finns människor som inte kan ta i tidningar på grund av färgerna och eventuellt lackerna. Parfym på trycksaker förekommer men verkar ännu bara utgöra en liten nisch. Att detta skulle utgöra ett O-krav tyckte samtliga var orimligt. Eventuellt ett P-krav alternativt att detta inte får förekomma på en svanenmärkt trycksak. /Remissmöte
- Parfym finns men i väldigt liten omfattning, men kan inte vi göra det så går kunden någon annanstans. Mötet var frågande till varför kravet finns, var går gränsen för en "onödig" produkt. Gillar inte grundtanken att förbjuda. /Remissmöte
- Lite hårda krav. De borde vara krav för svanenmärkt trycksak eller poängkrav. / Remissmöte Göteborg.

Felles svar: På baggrund af høringskommentarerne har Nordisk Miljømærkning ændret kravet så det kun gælder for svanemærkede tryksager. Bruk av parfymerte tryksaker er ikke mye utbredt, og Nordisk Miljømerking ser derfor heller ikke at det er et stort problem å forby perfume i første omgang i svanemærkede tryksaker. Bruk av parfyme i tryksaker er unødvendig og bidrar ikke til funksjonalitet av tryksaken. At vanlige trykkfarger også kan skape problem for sensitive mennesker, er ikke noe miljømerking har styrbarhet på. Bruk av parfymerte kjemikalier er derimot styrbart, og et forbud vil minske

forbrukerens parfymeeksponering. Parfyme kan føre til reaksjoner hos forbrukeren, noe som ikke er ønskelig for en trykksak trykket på et svanemerket trykkeri. En bedre beskrivelse av hva som anses som en parfyme, settes inn i bakgrunnsdokumentet.

Alternativt felles svar dersom kravet kun skal gjelde svanemerkete trykksaker: Nordisk Miljømerking anser at kravet til forbud mot parfyme i lakk, farger og lignende er relevant. Et forbud mot parfyme vil minske forbrukerens parfymeeksponering og dermed minske muligheter for allergiske reaksjoner. Nordisk Miljømerking beholder derfor kravet, men basert på høringskommentarene vil det kun gjelde for trykksaker som skal være svanemerket.

O8 Plastemballage och lamineringsfolier

Nr1 Trykk, Norge

Jeg oppfatter punkt O8 som at det ikke må perforeres når det ikke skal til sluttbruker?

Dvs at pakker/bunter med aviser fortsatt kan pakkes i tett plast.
Vi har erfaring med perforert plast som vi brukte i en kort periode – men dette var ikke forenlig med måten aviser blir distribuert på i Norge.
(pakker kan ligge ute på droppteder for eksempel bussholdeplasser osv i noen timer i all slags vær.) Vi fikk mange klager, på ødelagte og våte aviser.

Svar: Se felles svar til slutt

Remissmötet (hos Grafiska Industrin), Finland:

- Krav om att plast ska vara perforerad är inte bra. Vid test av perforerade plastomslag för tidningar har konstaterats, att dessa inte är tillräckligt hållbara i processen / transporter / posten. Kravet leder till ett större spill från produktion. Kunden har inte problem med att ta bort vanligt plastomslag. Detta krav borde granskas även av avsvärtningsverket i pappersbruket.

Svar: Se felles svar til slutt

Bong Suomi Oy, Finland:

The proposed demand regarding perforation in plastic retail packages (3.2/O8) is not appropriate to envelope retail packages and shall not be applied to them.

Svar: Se felles svar til slutt

Grafiska Industrin, Finland:

Perforering av plastemballage funktionerar inte i praktiken. Perforerade plastförpackningar splittras redan på produktionslinje eller senast vid post. En plastemballage som skulle funktionera vore avsevärt tjockare än vanlig

plastemballage, vilket betyder i praktiken att miljöbelastning skulle öka. I Finland kan man ta bort plast som eventuellt kommer med trycksaker i avsvärningsprocessen, och det stör inte process av paperstilverkning. Vi föreslår att kravet på perforering tas bort.

Svar: Se felles svar til slutt

Stibo Graphic A/S, Danmark

Vi stiller os uforstående over for kravet om, at plastemballager skal være perforerede. Hvis dette krav skal opretholdes i kriteriedokumentet, bør det defineres, at dette udelukkende gælder dybtryk, hvor der kan forekomme en afdampning. I offset har det ikke nogen berettigelse, at emballagen er perforeret. Det skal tages i betragtning, at en perforeret plastemballage ikke er vandtæt, hvorfor brug af en sådan emballage kan beskadige produkterne under visse vejrforhold, hvilket ikke kan betragtes som nogen miljøfordel. Samtidig er det produktionsmæssigt vanskeligere at anvende perforeret folie, og forbruget af folie pr. produkt bliver større, da folien ikke kan strækkes. Samtidig er perforeret folie dyrere. Der er dermed ingen fordele og kun miljømæssige og økonomiske ulemper ved at have dette krav i relation til tryksager fremstillet i offset.

Svar: Se felles svar til slutt

Miljøstyrelsen, Danmark

Miljøstyrelsen støtter især følgende krav: O8. Emballage og kacheringsfolier til brug for tryksager af papir må ikke være af PVC.

Det er uklart hvorfor O8 ikke gælder papirtryksager til udendørsbrug og brug i særlig krævende miljøer (f.eks. autoværksteder). Er det et faktum at ikke-PVC folier ikke kan anvendes udendørs eller på et bilværksted?

Svar: Nordisk Miljømerking takker for støtte til kravet om forbud mot PVC. Når det gjelder bruk utendørs eller i andre krevende miljøer, for eksempel bruksanvisninger på et bilverksted, er det vanskeligere å substitutere PVC blandt annet pga værforhold og stor slitasje.

Arkitektkopia, Sverige

Det står att PVC kan tillåtas i laminat/förpackningar i krävande miljöer, men det står i M8 (s22) att det inte är tillåtet. Motstridigt och om det enligt O8 kan tillåtas, vad är kriterierna för det?

Svar: PVC er i utgangspunktet ikke tillatt, verken til "vanlige" trykksaker som produseres på trykkeriet eller i svanemerke trykksaker. For papirtrykksaker som skal brukes i krevende miljøer, f.eks utendørs, er det tillatt med bruk av PVC for at trykksaken ikke skal bli ødelagt og fordi det ikke fins gode alternativer til PVC. Det påpekes at en slik trykksak ikke kan svanemerkes, ref. M8 i kriteriene.

Det vil bli satt inn en beskrivelse av hva som menes med krevende miljøer i bakgrunnsdokumentet.

GFF, Sverige

Det bör förtydligas i kriterierna vilken typ av perforering som menas. Perforerad plast bör inte vara ett obligatoriskt krav eftersom det råder ovisshet kring vilken perforering som menas och kring plastens hållbarhet vid perforering. Det finns risk för att plasten försvagas efter perforering och går sönder när inplastade produkter staplas på varandra.

Om detta ska vara ett obligatoriskt krav måste man undanta de sorters plast som inte går att perforera, t ex Polypropylene-plast (prasselplast) rivas sönder vid perforering.

Istället för att låta detta vara ett obligatoriskt krav med de osäkerheter som råder anser vi att det istället bör vara ett sätt för tryckerierna att samla poäng.

Svar: Se felles svar til slutt

Posten Meddelande, Sverige

Perforering av plastemballage ger upphov till störningar vid sorteringsmaskiner. Perforerad plast kan fastna och förstöras i Postens sorteringsmaskiner.

Svar: Se felles svar til slutt

Elanders, Sverige

Krav på att enstycksinplastade trycksaker skall vara perforerade känns hårt. Vad svara kunder som har inplastning som väderskydd? Vid kontakt med återvinningsföretag finns det de som har processer där inkommende returpapper rivas innan uppblötning, då rivas all plast sönder och flyter upp till ytan och kan rallas av. Produktionstekniska problem kan också förutses i form av minskad draghållfasthet och risk för fördärvade trycksaker om perforeringen hamnar på framsidan.

Svar: Se felles svar til slutt

OP-Kuvert, Sverige

Vi har en liten serie med inplastade konsumentförpackning, t.ex. 50 st C5-kuvert som privatpersoner köper i handeln. Kunden måste riva upp plasten för att kunna använda kuverten, d.v.s. plasten hamnar inte tillsammans med kuverten i återvinningen. Klarar vi av kravet?

Svar: Se felles svar til slutt

Strålfors, Sverige

Vi vill stryka kravet om att plastförpackningar måste vara perforerade.

- Distributören får problem att sortera dessa försändelser i sorteringsmaskinerna om de perforeras, risken är att förpackningen går sönder i maskinen.

- Vi behöver ha operforerad plast för att säkra integriteten hos vår kunds kund, alltså slutmottagaren av den inplastade försändelsen. Försändelsen innehåller privat information och då emballaget har en större risk att spricka med perforering får vi en ökad risk att sådan information ramlar ut eller plockas ut av obehörig.
- Om vi skall börja perforera plasten behöver vi tillsätta ett extra produktionssteg vilket medför en ökad energianvändning.

Svar: Se felles svar til slutt

Remissmöten, Sverige

- Kan man undanta produkter som man vet öppnas av konsumenten. T.ex. om man prenumererar på en tidning. /Remissmöte
- Vad innebär en perforering? Är det bara hål eller är det okey om man perforerar ett stäck? /Remissmöte
- Detta borde vara ett poängkrav i denna generations kriterier. /Remissmöte
- Om plastning sker av annat företag. Inplastning är ingen kemisk efterbehandling. Den är mekanisk. Gäller kravet? Man kan ju inte komma undan kravet genom att lägga ut inplastningen till underleverantör. /Remissmöte
- Perforering av styckpackade trycksaker. Ingen av deltagarna använder detta. Behöver förtydligas vad perforering innebär/Remissmöte
- Vi måste definiera perforeringen. Hur stora hål skall det vara? Gäller detta även när man plastar in väskor med trycksaker i? T.ex. instruktionsboksväskor till bilar som levereras rätt ut på "bandet". / Remissmöte Göteborg

Felles svar: Nordisk Miljømerking har fjernet kravet til perforering på bakgrunn av kommentarene. Genbrugsvirksomhederne har tilsyneladende udstyr som river plasticen op så at papirfibrerne bliver tilgængelige. En perforert plastemballasje er ikke vanntett og kan skade produktene. Det er også større sjanse for at perforert plast går i stykker og skaper problemer i distribusjonen. Kravet var i utgangspunktet tenkt å gjelde kun for trykksaker som blir emballert enkeltvis og sendt til forbruker og dermed ikke aviser eller konvolutter som pakkes flere sammen i en pakke.

P3 Tryckfärgar, Lacker, toner och bläck

Helprint Oy, Finland:

The solvent of gravure printing ink (toluene) is mineral oil based and the inks in the product have not been known to cause any problems in the recycling process. The toluene is recovered at the printing plant and the ink waste is properly handled and treated (VOC burned) in an external toxic waste treatment plant. The points should be granted accordingly; recyclability of product up to 7 points, metal as drying agent up to 2 points. Are any further tests needed to verify the recyclability of the inks in the product?

Tillägget:

Tryckfärgar: Vi anser att djuptrycksfärger inte stör återvinningsbarhet av produkten. I Bat-dokumenten ger man att djuptrycksfärger är lätt att avsvärtningsbara från trycksaken. Därför borde djuptrycksfärger ge max 7 poäng och 2 poäng av metallhalt. Hittills får djuptrycksfärger bara 2 p.

Svar: *I følge tabell under punkt 2.1 i bilag 1 får "mineraloljebaserte farver, lakker og blæk herunder tilsvarende basert på mineralske opløsningsmidler" 7 poeng for gjenanvendelse, og muligheter for å få opptil 2 poeng basert på metaller som tørremidler.*

Grafisk Arbejdsgiverforening, Danmark

I P3 får maks. point (14), når der ikke anvendes trykfarver, lak, toner eller blæk. Det virker som en underlig pointgivning for trykkerier, som jo bl.a. lever af at påføre disse på papir. Der er ikke mange trykkerier, der leverer blankt papir til deres kunder.

Trykkerier straffes meget hårdt, hvis der bruges ikke godkendt kemi under bagatelgrænsen (ingen point i P3-P6). Samtidig udelukkes nogle former for tryksager, dvs. kriteriedokumentet blander sig for meget i trykkeriets produktion.

Genanvendelsestesten i bilag 1 kan blive så dyr for kemiproducenterne, at der ikke kommer mange produkter at vælge imellem.

Man må formode:

- at nogle kemikalier ændrer point, eftersom pointskalaen for afvaskere er ændret
- at nogle produkter ikke kan godkendes, idet REACH-krav er kommet til.

Svar: *I kriteriene for trykkeri inngår det noen produkter der det ikke er trykt på selve produktet, for eksempel skriveblokker, post-it lapper og konvolutter. Da det er felles kravparametere til alle trykkmetoder, er det ikke alle krav som er relevante for alle trykkmetoder eller produkter. Det må i utgangspunktet ses som positivt at det ikke brukes trykkemikalier, og det gis derfor poeng for at det ikke brukes trykkfarger, lakk, toner eller blekk. Dette gjenspeiles i den totale poengsummen som må oppnås for produksjonen i kap 5 i kriteriedokumentet. Nordisk Miljømerking anser at det ikke er relevant å gi poeng for kjemikalier som ikke er godkjent. Dette er kjemikalier som uansett bør fases ut av bruk på et svanemerket trykkeri.*

Nordisk Miljømerking har endret noe på kjemikaliekravene, og det er naturlig at enkelte kjemikalier som i dag har vært godkjent, kan utelukkes av de nye kravene. I henhold til informasjonen vi har og har fått via høringen, virker det imidlertid ikke som dette er et stort problem.

Kailow A/S, Danmark

I P3 får maks. point (14), når der ikke anvendes trykfarver, lak, toner eller blæk. Det virker som en underlig pointgivning for trykkerier, som jo bl.a. lever af at

påføre disse på papir. Der er ikke mange trykkerier, der leverer blankt papir til deres kunder.

Trykkerier straffes meget hårdt, hvis der bruges ikke godkendt kemi under bagatelgrænsen (ingen point i P3-P6). Samtidig udelukkes nogle former for tryksager, dvs. kriteriedokumentet blander sig for meget i trykkeriets produktion.

Genanvendelsestesten i bilag 1 kan blive så dyr for kemiproducenterne, at der ikke kommer mange produkter at vælge imellem.

Man må formode:

- at nogle kemikalier ændrer point, eftersom pointskalaen for afvaskere er ændret
- at nogle produkter ikke kan godkendes, idet REACH-krav er kommet til.

Svar: Se svar over.

Emballageindustrien, Danmark

I emballagebranchen er vi meget opmærksomme på trykfarvers indhold af mineralsk olie. Dette skyldes at det har vist sig at disse opkoncentreres i papirmassen og efterfølgende kan dette skabe problemer i forbindelse med fødevareemballager, da den mineralske olie kan migrere over i fødevaren. Det giver naturligvis et potentiel stort problem for genanvendelse af papir til karton. Derfor kan det undre, at der gives så relativt høje point til trykfarver indeholdende mineralske olie. Specielt set i lyset af at point på dette område i stor udstrækning gives i forhold til stoffernes påvirkning af genanvendelsesprocessen for papirmasse.

Svar: *Nordisk Miljømerking takker for innspill angående mineraloljeinnhold i trykkfarger til matemballasje. Nordisk Miljømerking er kjent med problemstillingen fra arbeid med andre kriterier, og har oppfattet at det ikke er enighet om problemet er selve trykkfargen som brukes, eller om det kommer fra den gjenvunnete kartongen. Nordisk Miljømerking har imidlertid ikke tenkt på denne problemstillingen i trykkerikriteriene. En mulig løsning kunne være å forby bruk av mineraloljebaserte trykkfarger. Dette ses imidlertid på som en stor endring og innstramming av kravet og det vil i høy grad begrense hvilke trykkfarger som kan brukes i et svanemerket trykkeri. Nordisk Miljømerking ser derfor ikke dette som et mulig krav i denne versjonen av kriteriene.*

Høringsseminar, Danmark

En af deltagerne spurte gtil maxpoint for trykfarver, hvis man ikke bruger trykkerikemikalier. Hun forstod ikke hvad meningen er. Miljømærkning Danmark forklarede, at det er kuverter, post-it og lignende der er tænkt på her. Idet der ikke altid er trykt på sådanne produkter.

Kodak, Norge

On behalf of Eastman Kodak I would like to submit our comments for consideration during this current review opportunity.

Kodak is the world leader in production inkjet printing systems and our products have been used for over 40 years in printing and publishing markets. Additionally our consumer desktop inkjet printers are sold worldwide and growth continues at a rapid pace.

Kodak is a world leader in Sustainability and we are recognized by many organizations for our initiatives that support our people, products and communities. We have consistently met our environmental goals and maintain processes to comply with regulatory needs in every country where we do business.

We strongly support the goals and objectives of the Nordic Swan Ecolabel program. However, there are some comment and concerns we would like to express related to digital printing and specifically production inkjet printing.

1. Reduction of Waste

Production Inkjet Printing is used for many applications from Direct Mail to Books and even lottery tickets. The use of sophisticated software enables not only "distribute and print" models, but also tailored messages in Direct Mail. Digital printing replaces the traditional methods of over-printing and broad mailing campaigns. Our digital customers can pre-determine and sort mailing lists to avoid sending mail to vacant houses and eliminate redundancies created by neighbourhood demographics and non-specific mailings. Digitally printed campaigns can increase response rates of Direct Mail campaigns from traditional 2-3% levels to over 35% response rates.

Our printing systems have been in use for over 40 years in the transactional printing of statements used in utilities, banking, finance and investments and insurance industries. These industries are now incorporating promotional messages onto these same documents and now produce a "transpromo" document. By re-formatting the statements and using both sides of the paper, a highly economical communication document is created. The alternative would be additional printed materials causing more waste and weight to the mailing.

The business model for book printing is rapidly changing as consumer's purchasing options change. The current model of retail distribution of books is essentially a consignment sale to the retail book store. After a period of time, books that do not sell are returned to the publisher, held in stocks for a considerable time and ultimately recycled. Approximately 40% of all printed books are not sold and ultimately recycled. With production inkjet printing, we can print only what the market demands, fulfill within days and eliminate the speculative component of large print runs which creates such waste.

Kodak would therefore recommend that Nordic Swan recognize the tremendous potential of high speed inkjet printing and digital technologies that eliminate printing waste. Printers with these systems are highly efficient and merit incremental points above non-digital printing systems.

2. Water based inks

Kodak production inkjet systems and specifically our continuous inkjet (CIJ) technology uses water based inks. While many ink systems claim to be aqueous based, most aqueous inks include other solvents and VOCs. Our CIJ systems have over 90% water which we believe is the highest in the printing industry. We are virtually VOC free. Our inks are continuously recirculated in the printing press and there is no residual ink for disposal. Emissions from the press are primarily water vapour and this benefits the working environment of people in the printing plant as well as the obvious benefits to air quality and emissions testing.

Additionally the dyes and pigments used in production inkjet printing are highly reactive with light. This gives inkjet printing numerous benefits such as color gamut and optical densities. We can often print in four colors what traditional printing or other digital technologies require six or eight colors to achieve. We have compared the color density of inkjet printing versus offset and electrophotographic and further discovered that the mass of colorants using inkjet inks is significantly reduced. For example, a full colour image printed by each technologies and weighed, will illustrate the large differences each ink system contributes to the total basis weight of the page. Table 1 shows four images printed by three technologies. The inkjet prints give higher densities with up to 84% less ink by weight. Clearly less ink weight has benefits throughout the total chain including freight costs, mailing expenses and recycling.

Table 1, Paper Weight Gain of Images by Print Type.

Print Type	Optical Density (K)	Image Weight Gain (g/sm)			
		Sweater Image	Project Profile	Socks Image	Fishing Tackle
Offset	1.42	5.0	3.9	4.9	6.5

Toner	1.60	2.6	2.7	2.9	7.4
Stream Inkjet	1.85	0.8	0.8	1.2	2.3
Stream vs. Offset	30% more	84% less	80% less	76% less	65% less

We would recommend that Nordic Swan give consideration to inkjet systems that utilize 90%, or a significant portion, of water content in their ink formulations. This would encourage the industry to eliminate and reduce VOCs in printing environments. Additionally, the use of “light weight” printing technology has advantages that benefit all aspects of the print chain including recycling.

3.Recycling of Inkjet Prints

Kodak acknowledges that the Nordic Swan Ecolabel focuses on the printing processes, paper and chemicals used whilst rewarding production processes that facilitate recycling. Very few people would challenge this approach. Consequently Kodak wishes to make some comments in the recycling sections of the reviewed document and the links to testing for recyclability.

Kodak wishes to highlight the EU definition for recycling taken from the EC Waste Framework Directive. *“Recycling means any recovery operations by which waste materials are reprocessed into products, materials or substances whether for the original or other purpose.”* In our opinion this does not mean recycling has to be on a like for like basis and we question referencing a single test method for recyclability in section 3 on page 49 which itself is not representative of commercial recovery processes.

In our view the best available technology should be used to recycle printed papers and the recyclability test methodology should be appropriate to the type of printed material. We encourage all manner of uses for recovered papers whether “up-cycling”, “same-cycling” or “down-cycling”. Market forces should be the determining factor for recycling recovered papers and not an assumed like for like pre-determination.

With respect to deinking, there seems to be significant opinion on whether inkjet prints are flotation de-inkable, Kodak has 40 years of history with inkjet printing of papers with the following observations on deinking:

Inkjet prints are being successfully recycled today.

- To our knowledge there are no commercial deinking facilities unable to recycle inkjet printed materials.
- Production inkjet printed materials in recovered paper streams account for less than 1% of total printed paper. While we intend to grow this share of total print, there is currently no evidence that inkjet printing, at any concentration cannot be successfully processed in commercial deinking systems.
- Most deinking systems are very robust, processing many grades of recovered papers using multiple process steps. Very few, if any, commercial deinking systems exist that are limited to just one flotation cell. A single cell flotation test procedure such as INGEDE Method 11 cannot be extrapolated to represent these multistep commercial systems.
- Almost all commercial deinking systems utilize washing and bleaching process steps to improve the brightness of the deinked pulp (DIP). Very few recycled paper applications exist for DIP pulp with low brightness levels, hence washing and bleaching is common practice. Inkjet jet inks benefit from this process step, perhaps more than flotation itself. In some cases, dye based inkjet inks are successfully deinked in the repulping process, before the flotation step, where in fact we know that dyes don't float. Most residual dye colorants are removed with washing and bleaching.
- Pigments used in inkjet inks are typically hydrophobic and therefore fundamentally flotation de-inkable. Given the lack of complaints from current commercial deinking facilities seems to prove this fact.

Eliminate of INGEDE (European Association of Deinking Processors) Method 11 for ecolabel rating systems.

- INGEDE created Method 11 to assess flotation efficiencies of analog printing inks and specifically address the market entry of flexo printed newspapers. In proper perspective, it is one of many tools that recyclers utilize to assess incoming furnish and deinking process control. We believe that it is inappropriate as the authoritative procedure to predict recycling success of print technologies.
- Method 11 only represents part of the current deinking technology, not commercial multi-step recycling systems, and does not reflect the range of process chemistry used in industry today.
- Simple lab tests (such as Method 11) can be misleading if used for 'pass/fail' deinking decisions, especially since correlation-to-mills studies have focused on analog inks with various types and mix of papers.
- Since DPDA became involved with INGEDE and related technical communities, it became apparent that Method 11 has been flawed

since its inception by operating at incorrect pH. We know that pH has a major factor on deinking efficiencies and this error has now been corrected by INGEDE.

- currently the inkjet printer manufacturers in the DPDA are supporting joint research with INGEDE to better understand deinking technologies far beyond a Method 11 screening test. We are collaborating on investigations of paper, paper components, ink and process conditions to determine fundamental reactions in the event that future growth of inkjet volumes require improvements to commercial deinking facilities.
- We recommend that applicants for Nordic Swan Ecolabel demonstrate that best available technology is being used for their intended recycled product, whether for packaging, paper, thermal management, export, or any other use of recovered paper.

To summarize, Kodak agrees with and endorses the principles of Nordic Swan Ecolabel. We appreciate the opportunity to comment and potentially revise the program criteria. We suggest that production inkjet printing has been underappreciated and perhaps even penalized in the Eco-label rating systems for our customers. Production inkjet printing provides printers and print customers with the ability to:

- Eliminate significant structural waste of traditional print models
- Eliminate use of VOCs in printing inks
- Significantly reduce the amount of colourants in printed materials
- Apply just-in-time printing and limit printing to need based only
- Support distribute and print business models thereby reducing freight and related environmental costs

When one considers the total benefits that production inkjet printing provides to environmental and climate based concerns, it is a highly advantaged print system. We would ask that Nordic Swan Ecolabel recognize these attributes and encourage further adoption of the technology and efficient print principles.

Svar: *Nordic Ecolabelling thanks for the support to our work. Digital printing is a printing method that have a low environmental effect in some categories, like use of chemicals, and a higher impact in others, like a high energy consume during printing. In our criteria, we try to focus on this, and only the digital printing companies that in total have a low environmental impact can get the Swan label. We do not wish to label a digital printing company only due to the use of this printing method. It also need to show that the printing company has a low environmental impact compared to other digital printing companies on the market.*

Regarding promotion of waterbased inks and the reduction of VOC, this is considered two places in the criteria. 5 points are rewarded for inks that are

waterbased. In addition inks with low or no content of VOC will be rewarded for this. Until 20 points are given for the use of chemicals that do not contain VOC.

The criteria refers to INGEDE 11 for testing of recyclability. The criteria however, also says that it is possible to use another test method, if a competent and independent third party can confirm that another test is equal. It is difficult for Nordic Ecolabelling to say that inks are okey regarding recyclability without referring to a test. All printing inks, regardless of what printing method they are used for, need to have tests to gain point for good recyclability.

Remissmöten, Sverige

- Synpunkt framkom att det är svårt att se skillnaden på kemikalieförändringar i kriterierna. Man måste ha både de gamla kriterierna och de tilltänkta nya för att kunna se skillnaden.

Svar: *Nordisk Miljømerking vil prøve å forklare forskjellene mellom de gamle og nye kjemikaliekrevene bedre i bakgrunnsdokumentet.*

Océ Printing Systems GmbH, Sverige

2) Appendix 2 Specific requirements, 3. Test methods, Test methods for recyclability it is stated:

Test methods for recycling must be those specified below or updated publications from INGEDE (see also www.ingede.org). Test methods shown by a competent and independent third party as giving equivalent results may also be used. In the case of printing inks and varnishes, INGEDE 11 "Assessing the Recyclability of Printed Products - Deinkability Test" applies. Testing must be performed on 3 types of paper: uncoated, coated and surface-sized paper. If a type of printing ink is only sold for one or two specific types of paper, it is sufficient to test the paper type(s) in question.

We would suggest the following modifications:

Test methods for recycling **can** be those specified below or updated publications from INGEDE (see also www.ingede.org). Test methods shown by a competent and independent third party as giving **representative results to those obtained in the majority of existing industrial deinking plants** may also be used. In the case of printing inks and varnishes, INGEDE 11 "Assessing the Recyclability of Printed Products - Deinkability Test" **or other methods giving representative results to those obtained in the majority of existing industrial deinking plants, as mentioned above**, apply. Testing must be performed on 3 types of paper: uncoated, coated and surface-sized paper. If a type of printing ink is only sold for one or two specific types of paper, it is sufficient to test the paper type(s) in question.

The motivation behind our suggested modifications is that there are deinking plants ranging from very primitive to state of the art. The INGEDE Method 11 laboratory deinking test tests for a very primitive deinking system. This type of primitive system represents only a very small fraction of the total deinking plants in Europe. Other methods which represent the obtainable results in the majority of industrial deinking plants should also be considered.

Svar: Nordic Ecolabelling approve other test methods than INGEDE 11 according to chapter 3 in appendix 1. The text will be changed to make this more clear.

P4 Lim

P5 Vaskmedel Hewlet Packard, Sverige

3.2	For washing agents and dampening solution additives an alternative triviality limit of 0.1 kg per ton of product applies.	For washing agents and dampening solution additives an alternative triviality limit of 0.1 kg per ton of paper consumed.	What does product mean? There is no definition for product. For consistency reasons the normalizer should remain the same for the different categories. Paper consumed can be used or Paper consumed minus paper waste.
-----	---	--	---

Svar: Product refers to the amount of printed matter that is produced. Product = ton paper used – waste paper

P6 Fuktvattentillsatser

4.3.6. Film- och tryckformframställning -- repro (kap. 3.3)

P7 Film och tryckformframställning på tryckeriet

Remissmötet (hos Grafiska Industrin), Finland:

- Kravvärdet borde vara relaterat till kg, och inte liter
- Hur klassas "low chem" process?
- Det borde preciseras mer noggrannt vad som menas med att inga kemikalier används (är fuktvatten kemikalie?)

Svar: Se gemensamt svar sist i detta kapitel.

Grafiska Industrin, Finland:

LowChem – system av tryckformframställning kan man reducera mängden farligt avfall med 70 % och energiförbrukning med 50% (jämfört med CTP-tekniken). Vi föreslår att i LOWChem system av tryckformframställning där tvättvätska ersätter framkallare ger 2 poäng.

Svar: Se gemensamt svar sist i detta kapitel.

Suomen Lehtiyhtymä, SLY-Lehtipainot, Finland

Det är absolut värdefullt att om man inte använder tryckform i kriteriet får man maximal poäng som 3 poäng. Vid tryckning av stora upplagor genom offset teknologi är tryckform tillsvidare den enda tillgängliga kostnadseffektiva metoden.

Vi föreslår att Low Chem –teknologi får 2 poäng. I LowChem system använder man inte framkallare utan den ersätts med tvättvätska. På grund av fotopolymerfolie som löser sig till tvättvätska levereras den uttjänta tvättvätskan till behandling. Mängden farligt avfall från systemet minskar ca. 70 % och energiförbrukning ca. 50 % jämfört med CTP-tekniken.

Svar: Se gemensamt svar sist i detta kapitel.

Grafisk Arbejdsgiverforening, Danmark

Findes der procesfri CtP uden skyllevand? Er kemi overhovedet et problem i pladefremstillingen?

Svar: Se gemensamt svar sist i detta kapitel.

PrinfoDenmark, Danmark

Spørgsmålet er her, om anvendt kemi i prepress overhovedet er et problem af miljømæssig karakter. Samtidig skal det overvejes, om forbrænding af brugt skyllevand er en mere miljørigtig håndtering end udledning af dette spildevand til kloak med direkte adgang til kommunale rensningsanlæg. Denne mulighed er fjernet fra de nye krav.

Svar: Se gemensamt svar sist i detta kapitel.

Aller Trykk, Norge

7.13 Beregning av kjemiavfall pr produsert tonn. Bra forslag. Dette kan være en pådriver i retning av mindre kjemikaliebruk/ kjemifrie løsninger og filtrering av fuktevannsrester.

Svar: Se gemensamt svar sist i detta kapitel.

GFF, Sverige

Vi anser att tryckerier bör premieras även för lågkemiförbrukande framkallning som ett steg på vägen till framkallningsfri plåt. Plåtleverantörerna (åtminstone Fuji, Kodak och Agfa) arbetar parallellt med att göra framkallningsprocessen kemisnålare. Nuvarande generationens plåtar (på utgående hos flera leverantörer) förbrukar ca 100-150 ml framkallare /kvm plåt. Leverantörerna har lanserat begreppet "läggkemiplåt" som förbrukar mindre än hälften av den tidigare kemimängden (gränsen ungefär vid 50 ml/kvm plåt).

Svar: Se gemensamt svar sist i detta kapitel.

Sachsendruck Plauen GmbH, Sverige

-to expose only chemical-free plates is to expensive and to slow (not feasable)

Svar: Se gemensamt svar sist i detta kapitel.

OP-Kuvert, Sverige

Hur redovisar vi flexotryckning? Film används för att ta fram flexoklichéer.

Svar: Se gemensamt svar sist i detta kapitel.

Remissmöten, Sverige

- Om film förbjuds indirekt bör detta stå tydligt./Remissmöte
- Flexotryck och partiell UV-lackering får problem i samband med klichéframställning etc. /Remissmöte
- Se över 2-poängaren /Remissmöte
- 0-poäng för övrig teknik bör införas/Remissmöte
- Se över 1-poängaren. Här bör vi även premiera kemisnål CTP/Remissmöte
- Ska inte hela stycket under tabellen skrivas om? Ska man verkligen vikta poäng?/Remissmöte
- Licensen bör inte falla på grund av filmframställning/framkallare, fix, däremot inte ge någon poäng. /Remissmöte
- Se över hela P7/Remissmöte

Svar: Se gemensamt svar nedan.

Gemensamt svar: Den nye pointmulighed, hvor der er en øvre grænse for hvor meget kemikalier, herunder fremkaldekemikalier og skyllevand premierer CTP-teknologier med brug af et meget lille forbrug af kemikalier som flere høringsinstanser har været inde på. En konsekvens af en sådan grænse er også at det flydende affald fra trykformfremstillingen bliver mindre. Grænsen er meget skrap og inkluderer skyllevand. Da denne teknologi allerede giver point har Nordisk Miljømærkning ikke ændret under denne pointmulighed.

4.3.7. Lösningsmedel (VOC) (kap.3.4)

O9 Utsug

Remissmötet (hos Grafiska Industrin), Finland:

- Krav O9: Punktutsugningskravet VOC > 9 kg/ton borde vara relaterat till tryckmaskinen. Det är inte bra, om den är relaterad till hela företaget,

eftersom punktutsugningen borde ske vid den maskin som har höga VOC-utsläpp.

- Det borde specificas att tryckmaskiner ska ha punktutsugning eller tryckmaskiner ska vara inkapslade.

Svar: *Nordisk Miljømærkning har efter høringen gjort det tydeligere at VOC skal gøres op per trykmetode. Derudover har Nordisk Miljømærkning indført muligheden at opgøre VOC-udledning per trykmaskine for de trykkerier som ønsker dette. Opgørelsen skal være skriftlig og basere sig på de samme beregningsmåder som gælder i kriterierne for indhold af VOC i kemikalier osv. Derved kan trykkeriet vælge at installere punktudsug på de trykmaskiner hvor VOC-udledningen overskider 9 kg/ton produkt.*

Visse store trykkerier har placeret deres trykmaskiner i særlige rum ofte med glas-vægge så man kan se trykmaskinen udefra. Trykkerimedarbejderne skal dog gå ind til trykmaskinen for at servicere den, og derfor er det ikke relevant at undtage fra kravet om punktudsug på grund af at en trykmaskine er "indkapslet" på den beskrevne måde. Til gengæld er mange digitale trykmaskiner indkapslede som en del af udformningen af trykmaskinen og med udsug inde i maskinen. Nordisk Miljømærkning har indført at man for denne type indkapslede maskiner ikke behøver punktudsug på hvert trykværk så længe der findes et udsug inde i maskinen som dækker alle trykværker.

Da kravet udelukkende er motiveret ud fra arbejdsmiljøhensyn har Nordisk Miljømærkning flyttet kravet til afsnittet om Arbejdsmiljø. Krav-numreringen er derfor ændret i det ændelige forslag.

Grafiska Industrin, Finland:

Kravet på punktutsug bör riktas på sådana processlinjer där stora VOC utsläpp uppstår.

Svar: *Se Nordisk Miljømærknigs svar til Remissmötet hos Grafisk Industrien herover.*

Grafisk Arbejdsgiverforening, Danmark

Krav til ventilation findes allerede i MAL-kode bekendtgørelsen.

Er fortrængningsventilation ikke godt nok?

Svar: *Fortrængningsventilation har ikke den samme effekt som punktudsug. Meningen er at minimere eksponeringen for organiske opløsningsmidler i trykkerier med høje emissioner. Trykkerier med lave emissioner behøver således ikke at have punktudsug.*

PrinfoDenmark, Danmark

Der er mange nyere trykkerier, der har etableret fortrængningsventilation i stedet for punktudsugning fra hvert enkelt trykværk. Disse moderne trykkerier vil blive stillet over for massive investeringer, såfremt dette krav bibeholdes i de endelige kriterier.

Svar: *Nordisk Miljømærkning forventer at alle nyere trykkerier har lav udledning af organiske opløsningsmidler og vil derfor ikke være tvunget at installere punktudsug. Det kan være fordi moderne trykmaskiner typisk har et mindre forbrug af afvaskere og fugtevandstilsætninger. Men det kan også være, at man har formået at substituere VOC-holdige kemikalier til kemikalier med lavere eller inget indhold af VOC.*

Høringsmøde, Danmark

To af deltagerne kommenterede på forslaget om krav til punktudsug over en vis mængde VOC, idet de dog anerkendte, at et sådant krav kan være med til at nedbringe den samlede anvendelse af VOC-holdige produkter.

Svar: *Nordisk Miljømærkning tager kommentaren til efterretning.*

Remissmöten, Sverige

Är digitaltryck ett tryckverk? Gäller det för indigo Våt toner? /Remissmöte

Svar: *Digitaltrykmaskiner har typisk också "trykvärker" hvor der sidder toner/bläckpatroner med hver sin farve. Det samme gælder for HP's Indigomaskiner. Se i øvrigt svar til Remissmöte hos Grafisk Industrien i Finland herover.*

GFF, Sverige

Detta krav bör inte utgöra något problem då de flesta tryckerier inte kommer upp i 9 kg VOC per ton produkt. Av de tryckerier som överskrider gränsen har de flesta redan punktutsug. Gränsen kan dock utgöra ett problem för de tryckerier som har äldre digitaltrycksmaskiner.

Svar: *Nordisk Miljømærkning er glad for at GFF støtter dette krav.*

P8 Flyktiga organiska föreningar -VOC

Aller Trykk, Norge

7.15 Det at det skal regnes på VOC utsipp pr tonn ferdig trykksak er bra.

Svar: *Nordisk Miljømærkning er glad for at Aller Trykk ser positivt på beregningsmåden for VOC.*

Helprint Oy, Finland:

We are delivering the VOC waste to a toxic waste disposal plant to be treated i.e. the VOC being burned in a controlled environmentally accepted method. Because of this we do not release "VOC in waste" to the environment. We ask to be allowed to minus this (as referred O6 in the 1999/13/EC VOC directive) in our VOC release calculation. I.e. the O6 in the VOC release calculation should be considered as 0 (zero) when all of the ink waste has been treated properly. The offset printers burn their VOC as well.

Tilägget:

Färgspill och där omfattande VOC destrueras på verket av farligt avfall. Det borde man beakta i VOC bränningen på samma sätt som vid destillation. Det bränns då det inte mera belastar miljön. Om man destruerar VOC i färspillet ordentligt borde det tillgodoräknas i poängen.

Svar: *Nordisk Miljømærkning har gjort det tydeligere i bilag 7 i kriterierne, at heatset- og dybtrykkerier kan trække fra VOC fra farvespild som bliver forbrændt under kontrollerede former. For dybtrykkerier var der et skabelontal på 0,3% af total mængde toluen som man kunne trække fra uden særlig dokumentation. Dette tal er behold i det endelig forslag og det er gjort tydeligere at man kan bruge et andet tal, hvis trykkeriet kan dokumentere andre mængder.*

Grafisk Arbejdsgiverforening, Danmark

I teksten på side 13 i kriteriedokumentet står 30 point, og i overskriften og i eksemplet i tabel P8 er det max 20 point

Her skærper kriteriet pointkravene. I kriteriedokument 4 kunne man få 30 point.

Svar: *Nordisk Miljømærkning retter fjelen i kriterierne.*

Kailow A/S, Danmark

I teksten på side 13 i kriteriedokumentet står 30 point, og i overskriften og i eksemplet i tabel P8 er det max 20 point

Her skærper kriteriet pointkravene. I kriteriedokument 4 kunne man få 30 point.

Svar: *Nordisk Miljømærkning retter fjelen i kriterierne.*

Sachsendruck Plauen GmbH, Sverige

-why are there less point for VOC now?

Answer: *Nordic Ecolabelling has changed the weight because more weight have been given to energy-related parameters. But the change in weight is undermined by the fact that there has been introduced a compulsory requirement as to local exhaust ventilation on each unit for printers with a high emission of VOC.*

Hewlet Packard, Sverige

3.4 Page 14	The practising company may award a maximum of 30 points	The practising company may award a maximum of 20 points	This category is only 20 points as shown in the title and the equation
3.4 Page 14	Points are calculated on the basis of production and VOC consumption.	Points are calculated on the basis of production and VOC Consumption minus the VOC that can be recorded as incinerated or removed from the press as liquid..	It is very unclear here and even at the definition of VOC consumption that Indigo customers can subtract out the controlled liquid VOC from the press.
VOC consumption Definition	Number of kilograms of VOC purchased on an annual basis. Washing agents, dampening solution additives and printing inks may contain VOC. Some washing agents consists entirely of VOC. Storage differences can be corrected for. The Nordic Print Portal shows how much VOC is present in the various chemicals. Printing companies that clean outgoing air for VOC or printing companies that recycle and sell VOC (typically only heatset and gravure printers) can correct VOC consumption in accordance with Appendix 7. In the case of heatset the correction must take account of the result of measurements of local exhaust emission.	Number of kilograms of VOC purchased on an annual basis minus the VOC that can be recorded as incinerated, or removed from the press as liquid. Can also include Digital LEP	The annual Kg purchased is not a good proxy for emissions due to an onboard printing press or the facility

Answer: *Nordic Ecolabelling will correct the requirement to eliminate errors regarding the maximum point.*

Nordic Ecolabelling has made it more clear that collected and condensed VOC from printing chemicals can be subtracted from the calculation (see answer to Ågrenshuset in the section «Sammanställning av poäng»).

In order not to impose too much administrative burden on the printing companies Nordic Ecolabelling is basing the VOC-emissions on VOC-content of purchased productionchemicals instead of introducing requirements as to measuring the VOC emission on site. Nordic Ecolabelling has made it clearer in the criteriadocument by a more consequent use of VOC-consumption and VOC-emissions.

The release of the VOC inside an onboard press will not change the fact that the VOC is released to the environment unless it is collected and condensed inside the press. This is, as far as Nordic Ecolabelling understands, the case for many HP Indigo machines with a recycling system.

Remissmöten, Sverige

- I tabellen står det VOC (kg/ton produkt). Är det korrekt eller är det pappersförbrukning om står i texten ovan? Vi måste vara konsekventa i kriterierna! /Remissmöte
- Räknar man alla tryckpressar och digitalprintrar tillsammans och hur räknar man tryckverk på digitaltryck? / Remissmöte Göteborg

Svar: *Nordisk Miljømærkning har rettet fejlen med maximumpoint for VOC. Ton papirforbrug er rettet til ton produkt. Hver trykmetode regnes for sig. Hvis der er både ark-offsetmaskiner og digitale trykmaskiner skal VOC opgøres for hver af trykmetoderne for sig. Dette er gjort tydeligere i kriterierne. Beregningen af VOC er uafhængig af hvor mange trykværker der er.*

4.3.8. Energiförbrukning och koldioxidutsläpp (kap.3.5)

O10 Energiförbrukning

Aller Trykk, Norge

De nye kravene sier ikke over 3500 kw/tonn produkt.

Godt forslag, men her kunne vel egentlig kravene strammes til ytterligere.

Svar: *Nordisk Miljømerking takker for støtte til kravet. Da kritierene er bygd opp med felles kravparametere for alle trykkmetoder, har dette ført til at grenseverdien for energi har blitt satt høyt for at alle typer trykkmetoder skal ha mulighet til å oppfylle kravet. Det er stor variasjon i energiforbruket mellom ulike trykkmetoder. Trykkerier som er gode på energi sammenlignet med andre trykkerier innenfor sin trykkmetode, vil bli premiert for dette i poengkravet for energi. Se også forklaring på hvordan poengsystemet er bygd opp i bakgrunnsdokumentet.*

Media Norge Trykk, Norge

Poeng for energi fra vedvarende energikilder er fjernet. Vi synes at dette fortsatt er et relevant punkt som bør opprettholdes.

Vi er enige i at energiforbruket (og øvrige volumavhengige innsatsfaktorer) skal måles pr tonn produkt.

Svar: *Nordisk Miljømerking takker for støtten om at energiforbruk og andre faktorer skal måles i tonn produkt. Når det gjelder poeng for vedvarende*

energikilder premieres dette fortsatt i krav P13 dersom man har sertifikat for kjøp av 100% fornybar el eller varme.

Merkur Trykk, Norge

Energiforbruk er noe vi ikke kan påvirke i særlig stor grad. God eller dårlig isolasjon i lokalene er uten betydning i forhold til strømforbruket til store trykkpresser.

Svar: *Nordisk Miljømerking er ikke enig i at energiforbruket ikke kan påvirkes. Datagrunnlaget vi har viser at det er variasjon innenfor hver enkelt trykkmetode. Det har imidlertid vært vanskelig å skaffe gode data på energiforbruk for alle trykkmetoder. Ved å stille et krav om energiforbruk i denne versjonen, vil Nordisk Miljømerking få mer kunnskap om energiforbruket og vil i senere versjoner ha et bedre datagrunnlag for å stille energikrav.*

NHO Grafisk, Norge

I utgangspunktet er vi positiv innstilt til forslaget til energikrav og grenseverdi. Men vi synes at den foreslalte grenseverdien virker veldig høy. Vi vil også påpeke at forslaget synes ikke å ta hensyn til ulike energiforbruk ved forskjellige trykkmetoder, bedriftens størrelse ogstedets gjennomsnittstemperatur. Hvorvidt kravet er oppfylt kan bli tidkrevende å beregne.

Svar: *Nordisk Miljømerking takker for støtte til innføring av krav om energiforbruk. Det er forståelig at grenseverdien kan oppfattes som høy. For forklaring på dette, se svar skrevet til Aller Trykk. Forslaget tar hensyn til energiforbruk ved ulike trykkmetoder ved at grenseverdien er satt høyt så kun de aller dårligste trykkeriene ikke skal klare kravet, og at det ellers gis poeng basert på hvor mye bedre enn grenseverdien trykkeriet er. En trykkmetode har bedre muligheter for å få poeng enn andre trykkmetoder, og dette er da reflektert i den totale poengsummen som hver enkelt trykkmetode må oppnå for å klare kravene. Det er riktig at det ikke er tatt hensyn til klimarelaterte forskjeller i kravet. Dette har imidlertid vært diskutert under kriterieutviklingen. Lokalt klima kan selvfølgelig påvirke energiforbruket, men Nordisk Miljømerking anser at dette er av mindre betydning, og at det ikke vil få store utslag på hvor mange poeng et trykkeri får. Dette er første gang Nordisk Miljømerking innfører et krav om energiforbruk, og for ikke å gjøre kravet for komplisert og skape mer administrasjon for trykkeriene, er det blant annet valgt å se bort i fra klimarelaterte forskjeller i denne versjonen av kriteriene.*

Nr1Trykk, Norge

Det vil være store teknologiske forskjeller i hvor mye energi en presse bruker. Det bør derfor være mulig å beregne energiforbruk med flere variabler enn forbruk presse * faktor.

Kan man tenke at man kan måle energiforbruk/t pr maskin og gange opp dette med antall driftstimer?

Eksempelvis har vi maskiner i pakkeriet som varierer energiforbruks betydelig ut fra om de brukes i produksjon eller ikke.

Svar: Nordisk Miljømerking er enig i at energiforbruk er komplisert og det er flere faktorer som kan påvirke dette. Det viktigste er imidlertid å vite hva som er det totale energiforbruks i trykkeriet. Dersom energiforbruket varierer med hvor mye en maskin er i bruk, vil dette også reflekteres i det totale forbruket. Dersom man har problemer med å finne ut hva det totale energiforbruks for trykkeriet er, for eksempel fordi man leier lokaler og ikke har en egen måler for trykkeriet, anbefales det at det installeres en egen måler for trykkeriet. Da kan trykkeriet få oversikt over sitt forbruk og det er lettere å igangsette tiltak for å redusere det. Dersom dette ikke er mulig, er det åpnet opp for å måle energiforbruket på annen måte. Dette kan gjøres blant annet på den måten du nevner ved å installere målere, minimum på hver enkelt trykkmaskin for deretter å finne energiforbruket. Det er allikevel også viktig å ta med energiforbruk til andre aktiviteter enn kun trykkingen. Dette er forsøkt gjort enkelt ved å multiplisere med en faktor. Dersom trykkeriet allikevel kan komme fram til mer detaljerte tall ved å måle mer av energiforbruket på en tilfredstillende måte er dette også en mulighet.

Remissmötet (hos Grafiska Industrin), Finland:

- Det borde specifieras vilka utrymmen inte behöver räknas med i energikravet, genom att ge riktlinjer (t.ex. kontor med annan verksamhet än för tryckningen, matsal med externa gäster, garage där gräsklippare mm förvaras, bastu utrymmen)
- Energikravet borde vara relaterat till hela tryckeriet. Det har gjorts ett diplomarbete på att utreda energiförbrukets fördelning på olika tryckmetoder i tryckerier, och den visade att det inte är möjligt att göra en god fördelning. Det är inte heller vettigt att fördela energin på processer, då totalen är det viktiga. Investeringar i energi (tex återvinning av värme) är stora och görs för hela tryckeriet.

Svar: Nordisk miljømerking har i utgangspunktet tenkt at alle aktivitetene som er innenfor trykkeriets vegger og som er relevant for drifta skal tas med i beregning av energiforbruket. Dersom det er andre aktivitetene i samme lokale som trykkeriet og som ikke er direkte knyttet til trykkeridriften, som for eksempel matsal/kantine/lunsjrestaurant, badstu og garage kan dette unntas etter avtale med Nordisk Miljømerking. Forutsetningen for dette er at forbruket knyttet til andre aktivitetene kan måles separat eller at det gjøres kvalifiserte estimater/uppskattninger. Dersom det gjøres estimater/uppskattninger skal metoden for dette godkjennes av Nordisk Miljømerking. Energikravet er relatert til hele trykkeriet. Dersom trykkeriet ikke kan fordele innkjøpt energi per trykkmetode, er det ikke nødvendig. Trykksaksportalen gjør automatisk beregninger basert på gjennomsnittsverdier for hver trykkmetode. Se bilag 7 i kriteriedokumentet for mer informasjon.

Edita Prima Oy, Finland:

Energy requirements should be divided into two sections: electricity and heating. In electricity there should be clear guidance what kind of activities should be include and what should be excluded (for example sales offices or administration in other premises, outsourced administration, personnel restaurants, warehouses for printed products, exercise rooms, saunas). In heating the consumption should be compared to cubic meters (m³) not the production quantities.

Svar: *It is the total energy consumption that is important. A printing company that is not so good on energy consumption for heating, have to be better on the use of electricity so that the total enery consumption is low. It is also difficult to distinguish between energy used for heating and energy used for drift, as the energy sources used for heating varies. Sometimes electricity is used both for drift and heating. We do not have information on the need for heating related to m³, and this will not be changed in this criteria version.*

Helpoint Oy, Finland:

In our opinion 3500 kWh per/product ton is quite a high value for company's "energy efficiency". The more energy efficient the printing method is, the less the carbon footprint is per paper ton. The limit value for this criterion could be significantly lower in our opinion. However, even if the limit could not be set to a lower value, the more energy efficient printing methods should be rewarded more for this criterion. We suggest that maximum points for Energy efficiency should be set to 25 points instead of 18 points. The formula could stay the same, but having this correction (18p->25p).

Tilägget: Kravgränsen har ställts på mycket höga nivån men det torde vara nödigt att mindre energieffetiva tryckmetoder kunde få svanpoängen. Vi anser att energieffektiva tryckmetoder borde premieras mera. Det är också nödigt på grund av reducering av carbon footprint per papperston. Vi föreslår att maxpoäng höjas från 18 p till 25 p.

External finishing (O3, O10)

Using other companies for "external finishing" should have more accurate definition, since external finishing can be saddle stitch binding, perfect binding or e.g. just plain post folding and/or packing.

Svar: *Nordic Ecolabelling understands that the energy requirement could be considered as high. The reason for this, is that the criteria have the same requirements for all the printing methods, and since the energy consumption varies between the printing methods, the obligatory requirement is set quite high. The point system is addressing the differences within a printing method. If a company is better than the average on energy consumption, it is awarded more points on the energy parameter. For more information on how the point system is built up, see the background document. Energy is of course important, but it is also important to look at other parameters that affect the environment. It is the*

total environmental burden that is essential. The total number of points possible to achieve related to energy have increased from 5 to 18 in this version of the criteria.

Regarding definition of external finishing, Nordic Ecolabelling have tried to clarify this in the criteria and the background document.

Grafiska Industrin, Finland:

Det är motiverat att kriterierna omfattar energikravet, eftersom energianvändning förorsakar betydande miljöbelastningar. Kriteriet i förslaget är särskilt komplicerat och omfattar beräkning vilket är svårt att motivera, eftersom energimätning på de flesta tryckerierna sker av en elmätare.

Vi föreslår att krav på energiförbrukning riktas på tryckeriet och att man stryker beräkningar av underleveranser från kriteriet.

I kriteriet ska man berätta tydligt vilka aktiviteter inte omfattas i kravet.

Vi föreslår att energikravet riktas endast på produktionsverksamhet.

Värmeförbrukning beror på volymer (m³) inte på ytor (m²). Vi föreslår att detta ändras i kravet.

Svar: *I utgangspunktet er det elforbruket som måles av elmåleren som trykkeriet skal bruke. Kun hvis trykkeriet ikke har denne informasjonen, skal det gjøres beregninger sammen med installering av elmålere. Det er flere aspekter som kompliserer oppgjørelse av energiforbruk. En av dem er at det kan inngå mange ulike aktiviteter i energiforbruket, som både er knyttet direkte til driften eller som ikke er det, for eksempel kantine/matsal eller badstu. Nordisk Miljømerking har prøvd å fortydlig hvilke aktiviteter som skal regnes med i kriteriet og bakgrunnsdokumentet. Vi har valgt å beholde kravet om at det skal legges til energiforbruk dersom det brukes underleverandører fordi dette er mest rettferdig overfor de trykkeriene som gjør alt etterarbeidet selv.*

Nordisk Miljømerking har ikke informasjon om varmeforbruk per m³, og vil ikke endre på beregningsmåten i denne versjonen av kriteriene.

Grafisk Arbejdsgiverforening, Danmark

Det er usikkert, hvordan der er fundet frem til grænsen på 3.500 kWh pr. ton produkt. Der tages heller ikke højde for store og små trykkerier eller forskellige trykmetoder, dvs. nogle bliver foretrukket frem for andre.

For avstrykkerier laver Nordisk Miljømærkning en individuel vurdering, så der ikke er ens regler/krav.

Det obligatoriske krav virker administrativt tungt.

Svar: *Grensen på 3500 kWh/tonn produkt er basert på innsamling av informasjon fra svanemerke trykkerier og på litteraturstudier. Dette står beskrevet i bakgrunnsdokumentet, se blant annet figur 7.16a. Grenseverdien er satt høyt, da den skal være representativ for alle trykkmetoder. Det er stor*

variasjon i energiforbruket mellom ulike trykkmetoder, og grenseverdien er satt for å utelukke de aller verste trykkeriene. Nordisk Miljømerking mener derfor at grenseverdien tar hensyn til både små og store trykkerier, samt ulike trykkmetoder. For avstrykkerier er det kun en avvigelse fra kravet dersom redaksjonen til selve avisene sitter i samme bygg der trykkeriet er. For at et slikt avstrykkes ikke skal bli belastet med energiforbruket til redaksjonen, var det i høringsutkastet laget en løsning der slike avstrykkes kan trekke fra en %-andel av sitt eget forbruk. Dette var blant annet basert på litteraturstudier som viser at en redaksjon betydelig øker energiforbruket. Da andre trykkmetoder ikke har samme type redaksjon som en avisredaksjon, er det valgt å beholde muligheten for fratrekk, men det er innført at energiforbruket til en redaksjon skal måles eller eventuelt estimeres på en måte godkjent av Nordisk Miljømerking.
Det er viktig at trykkeriene kjenner sitt eget energiforbruk. Dette anses som viktig for å redusere miljøbelastningen fra trykkerivirksomhet, og da må trykkeriet selv gjøre en innsats for å finne ut av dette. Alle beregninger gjøres imidlertid i basen når trykkeriet har fastet inn sitt energiforbruk. Nordisk Miljømerking anser derfor at administrasjonen knyttet til kravet er akseptabel.

Kailow A/S, Danmark

Det er usikkert, hvordan der er fundet frem til grænsen på 3.500 kWh pr. ton produkt. Der tages heller ikke højde for store og små trykkerier eller forskellige trykmetoder, dvs. nogle bliver foretrukket frem for andre.

For avstrykkerier laver Nordisk Miljømærkning en individuel vurdering, så der ikke er ens regler/krav.

Det obligatoriske krav virker administrativt tungt.

Svar: Se svar over til GA

Miljøstyrelsen, Danmark

Miljøstyrelsen har ingen data for energiforbrug ved trykning og transport, men støtter krav hertil.

Svar: Nordisk Miljømerking takker for støtten.

PrinfoDenmark, Danmark

Store trykkerier med mange trykværker og dertilhørende ventilation har et stort strømforbrug. I tilfælde af produktionsnedgang, vil der stadig være et fast forbrug af strøm til maskiner og ventilation. Dette betyder, at et stort trykkeri, der år 1 overholder dette krav, kan opleve en risiko for, at det ved år 2's produktionsfald ikke kan dette krav, da produktionen er faldet mere, end forbruget af strøm er faldet. Dette vil give et højere nøgletal og dermed risiko for, at licenshaveren ikke overholder dette krav længere.

Svar: Dersom opplag går ned, er det naturlig at også energiforbruket går ned selv om det alltid vil være forbruk av el til ventilasjon og lignende. Det er alltid en fare for at et trykkeri kan miste sin lisens under kriteriets gyldighetstid dersom det ikke oppfyller kravene. Ett av poengene med Svanen er at trykkeriet skal ha kontroll over sin miljøprestasjon også etter at lisens er gitt.

Hewlet Packard, Sverige

3.5 Page 14	Energy consumption at the practising company must not exceed a maximum of 3 500 kWh per ton of product and year.	Energy consumption at the practising company must not exceed a maximum of 3 500 kWh per ton of paper consumed per year.	What does product mean? There is no definition for product. For consistency reasons the normalizer should remain the same for the different categories. Paper consumed can be used or Paper consumed minus paper waste.
3.5 page 15	None	Printers that produce renewable energy and use the energy in-house are exempt from reporting this energy use.	
P9 Page 16	Calculate points for energy consumption in kWh per ton of product on an annual basis.	Per ton of paper consumed	

Energy consumption	<p>Energy encompasses all consumption of electricity, district heating, fuel for stationary combustion plant etc. at the printers calculated as kWh of purchased energy on an annual basis per ton of product. This encompasses the entire production process in the form of pre-press, printing And- finishing, as well as other subprocesses/ functions at the printers such as e.g. chemical stores, paper and product stores, ventilation, lighting, internal treatment of water and emissions as well as support functions such as offices, toilets, changing rooms and other common areas. This parameter does not include fuel used for the printer's own vehicles. Nor is the editorial office at the newspaper printers included, and this can accordingly be subtracted in the form of a standard value, where applicable. On the other hand, external finishing is included. Energy that is sold off may be deducted.</p>	<p>Energy encompasses all consumption of electricity, district heating, fuel for stationary combustion plant etc. at the printers calculated as kWh of purchased energy on an annual basis per ton of paper consumed.</p> <p>Paper consumed</p> <p>Energy produced via renewable methods (eg. Wind, solar) should be exempt from the Energy consumption values.</p>	
--------------------	--	---	--

Svar: Nordic Ecolabelling do not distinguish between energy produced with renewable or non renewable resources. The most important is to reduce the total energy used. If the energy that comes from renewable resources should be exempted, it means that the printing company can use as much of this energy as they want without any focus on saving energy. This is not in accordance with our policy regarding energy and climate. Even though you use energy from renewable resources, it is important to reduce the energy consumption. This doesn't mean that Nordic Ecolabelling do not encourage use of renewable energy. In the criteria for printing companies renewable energy is indirectly encouraged by the printers use of paper with a good environmental profile. In the Nordic and European criteria for paper there are requirements as to CO2-emissions.

Federation of Icelandic industries, Island

The energy criteria is changed substantially. Less focus is on renewable energy but more focus is on energy efficiency. Again this might hit smaller businesses with less monotone production harder than the larger ones. Apart from that energy in Iceland is nearly 100% renewable and concerns on energy efficiency are not as large as in neighbour countries. We like to stress the importance of renewable energy.

Svar: *The obligatory energy requirement is set high, and there should not be a big problem for either small nor big printing companies to fulfil this criteria. The limit is set so that only the worst companies will fail to pass. Nordic Ecolabellings policy concerning energy cosumption and energy sources, is that the most important is to reduce the total energy consumption. The most environmentally friendly energy is the one that is not used. After this, it is also important to focus on energy source, trying to award the use of better sources, especially renewable sources. For the use of 100% renewable electricity and/or heating, the printing company can get points.*

Otti Printing Company, Island

The maximum usage of energy per tonne of raw material (paper) is not a problem for us. However, if we need to draw our offset printed packaging production (due to lack of available approved raw materials on the market) from the equation, it will be impossible for us to allocate the energy consumption to our other offset printed production. This is because we use the same machines for all our offset printing as stated before.

Svar: *There is a possibility to calculate the energy consumption related to each printing method even if the company only has the total energy consumption. This is done by looking at the average energy consumption for the different printing methods. See appendix 7 in the criteria document for example on calculation. However, the calculations will be done in the printing portal when the total amount of bought energy is listed.*

Arkitektkopia, Sverige

Effekten av energiförändringarna har jag inte hunnit beräkna.

GFF, Sverige

Det är bra att det införs krav på att tryckerierna måste mäta sin energiförbrukning. Vi anser att gränsen 3 500 kWh/ton produkt är väl tilltagen och att de flesta tryckerier bör klara denna gräns. Bara genom att mäta tror vi att fler kommer att arbeta för att minska sin energiförbrukning. Dock kan det bli svårt för vissa tryckerier som hyr sina lokaler att erhålla siffror från hyresvärdens på energiförbrukning i samband med uppvärmning/kylning.

Det är ett rimligt krav att sätta in elmätare om företaget inte kan redovisa sin elförbrukning med utgångspunkt från direkta betalningar till energibolag. Kostnaden för en elmätare på enskilda maskiner eller grupper är cirka 1000-2000 kr plus installationskostnader. Det kan dock vara svårt att identifiera de områden

som ska mätas. Det är alltså ett rimligt krav att sätta in en mätare men det är inte säkert att man mäter samma sak som på elräkningen.

Svar: *Nordisk Miljømerking takker for støtte til kravet. Vi er enige i at det er en utfordring å finne ut hva som skal tas med. Dette er første gang vi har et energikrav med grenseverdi i kriteriene, og det er forsøkt å ta hensyn til og beskrive ulike situasjoner som kan oppstå. Allikevel er det ikke sikkert at Nordisk Miljømerking har tatt alle aspekter med. Vi håper at innføring av kravet i denne versjonen vil gi oss mer kunnskap til å stille enda bedre energikrav i fremtiden.*

Karolinska Institutet, Sverige

Energieffektiviseringsåtgärder ger poäng i poängberäkningssystemet och ventilation, fläktar och belysning pekas ut som några av de mest energiförbrukande aktiviteterna. En god ventilation minskar exponeringen för kemikalier. Därför ser vi en risk med att poäng ges för sparande av energi om inte samtidigt krav ställs på en god ventilation

Svar: *Nordisk Miljømerking ser ingen direkte motsetninger mellom disse to. Det er selvfølgelig veldig viktig at arbeidernes helse ivaretas. Nordisk Miljømerking antar at et trykkeri ikke vil endre ventilasjonen og dermed utsette arbeiderne for et dårlig arbeidsmiljø for å redusere energiforbruket. Dette er også til dels regulert av myndigheter, og et svanemerket trykkeri kan miste sin lisens dersom myndighetskravene ikke oppfylles. Dersom det skulle vise seg at energikravet fører til slike uheldige situasjoner, må det vurderes en endring av kravet. Vi ser derimot ikke dette for sannsynlig.*

Elanders, Sverige

Egen energimätare dyrt om detta inte finns i fastigheten från början. Vi talar flera 10-tusentals kronor. Med tanke på att man får så många poäng på sin energiförbrukning är bara det skäl för de som kan att skaffa mätare. Med andra ord inga poäng för energiförbrukningen om inte produktionselen kan mätas. Värme och kontorsel bör man väl kunna ta per yta.

Svar: *Nordisk Miljømerking kjenner ikke til at det er spesielt dyrt å installere egen elmåler, men det kan selvfølgelig være spesielle situasjoner der dette er tilfelle. Alternativet er derfor å installere målere på hver enkelt maskin/gruppe av maskiner. Dette er ikke kostbart, jamført også andre høringskommentarer.*

Strålfors, Sverige

Vi föreslår att ni funderar över att mäta energieffektivitet på ett annat vis än det föreslagna, framförallt för digitaltryck.

- Den föreslagna metodiken, med att mäta energi i relation till producerad vikt kan komma att leda till oönskat beteende ur ett större miljöperspektiv. Om man väljer att printa dubbelsidigt kommer man få i princip den dubbla energianvändningen per vikt, att printa enkelsidigt kommer således ge ett mycket bättre utfall och en

högre poäng. Detta blir såklart inte bra i slutändan då tillverkningen av papper står för en mycket högre del av totalenergianvändningen än själva printningen.

- Blanketter levereras från våra grafiska verksamheter och förädlas sedan på printanläggningarna. När utvecklingen går mot att istället göra allt jobbet i färgprintrar kommer energianvändningen gå upp jämfört med idag (om man tittar enbart på printanläggningen) men i gengäld kommer man helt slippa det grafiska steget. Dessa borde därför räknas samman på något vis för att man skall kunna bedöma färgprint direkt på vitt papper.

Svar: Nordisk Miljømerking setter stor pris på å få forslag til andre måter å stille krav på. Det er imidlertid vanskelig å gjøre endringer i krav dersom det ikke gis mer konkrete forslag til hvordan dette skal gjøres. Det settes imidlertid fokus på et viktig aspekt som Nordisk Miljømerking ikke har tenkt på. Det er usikkert for oss om energiforbruket er vesentlig forskjellig dersom det trykkes dobbeltsidig fremfor enkeltsidig. Vi anser at dette først og fremst er en hypotetisk problemstilling, da det i de fleste tilfeller trykkes dobbeltsidig direkte i maskinen, og vi har vanskelig for å se hvordan vi skal ta hensyn til dette ved kravformulering.

Remissmöten, Sverige

- Ta bort koldioxid ur rubriken det är vilseledande eftersom vi knappat har krav på det! /Remissmöte
- Ska energiförbrukningen räknas totalt på tryckeriet eller per tryckmetod? Det är otydligt. /Remissmöte
- I texten ang. extern efterbearbetning ska det förtydligas att det gäller ton "utlagd produkt" och inte ton produkt. /Remissmöte
- Premiera dem som kan mäta olika funktioner separat. /Remissmöte
- Hur hanteras el och vent när det inte ingår i ordinarie elförbrukningen. /Remissmöte
- Vi får vara uppmärksamma på att inte slå ut digitaltryck. /Remissmöte
- Energiförbrukning – ev kan kravet på att kunna redovisa energi (el) vara ett problem. **Hur fördelas energin i förhållande till tryckmetod?** /Remissmöte
- Ingela uppmanar besökarna att komma in med kommentarer senare. / Remissmöte Göteborg

Svar: Overskriften til kravet O10 er kun "Energiforbruk". I overskriften til P9 og P10 omhandler kravene både energiforbruk og utslipp av CO₂. Nordisk Miljømerking syns derfor overskriften er beskrivende for kravene. Nordisk Miljømerking har forsøkt å tydeliggjøre eventuelle uklarheter både i kravteksten og bakgrunnen.

P9 Energiförbrukning

A.C.Schmidt A/S, Danmark

Det er et virkelig godt tiltag, at dette punkt er hævet. Vi mener der skal tilgodeses specifikke forhold der kan animere til individuelle forbedringer vedrørende energi og dermed CO₂ og klimaforbedringer, og dermed opnå "svanepoint":

- Hvis man er ejer eller medejer af en vindmølle (Ikke at man køber el fra vandkraftværker).
- Hvis man anvender energibesparelser til sin belysning (eks. – 42% ved anvendelse af Wattguard)
- Hvis man anvender bevægelsesfølere der tænder og slukker lys i 10 – 20 - 30% af virksomhedens produktions-areal.
- Hvis man ikke har dampbefugtning men højtryksdyssebefugtning, som kun bruger 5% energi ift, damp.

Svar: *Nordisk Miljømerking takker for støtten og forslag til forbedringer av kriteriene. Det er en mulighet å sette mer spesifikke krav til hva som kan gi poeng innen energiredusering. Nordisk Miljømerking har derimot valgt å sette en obligatorisk grenseverdi for energi som må oppfylles for deretter å gi poeng for hvor mye bedre trykkeriet er. Trykkerier som har gjort gode tiltak, som for eksempel bruk av lavenergipærer, vil dermed bli premiert ved at de oppnår flere poeng.*

Grafisk Arbejdsgiverforening, Danmark

I kriteriet er der lagt større vægt på energi, og at der indføres en mulighed for at opnå point for et lavt energiforbrug på trykkeriet og point for en lav CO₂-udledning.

Svar: *Nordisk Miljømerking bekrefter at det er lagt større vekt på energi og CO₂ i den nye versjonen av kriteriene. Dette var ett av hovedmålene med revisjonen.*

Kailow A/S, Danmark

I kriteriet er der lagt større vægt på energi, og at der indføres en mulighed for at opnå point for et lavt energiforbrug på trykkeriet og point for en lav CO₂-udledning.

Det er vist umuligt for et arkoffset at få max point. Kailow vil få ca. 10 point.

Svar: *Poengsystemet er lagt opp på den måten at ikke alle trykkmetoder har mulighet til å få max poeng på alle parametere. Dette reflekteres i totalt antall poeng som må oppnås. For arkoffset er det derfor vanskelig å få max poeng på energi. Den gjennomsnittlige poengsummen som arkoffset oppnår på energi, er derfor satt lavere enn maxgrensen på energi, og brukes for å fastsette hvor det totale kravnivået på poeng skal ligge. Se mer informasjon om poengsystemet i bakgrunnsdokumentet og bilag 1 for informasjon om gjennomsnittsverdier.*

Emballageindustrien, Danmark

At indføre energikrav til trykkerier ser vi som en god måde at udvikle yderligere på miljøprofilen af trykkerier. Det er dog umiddelbart svært at se om de opsatte grænser ikke er uholdbare for emballageproduktion.

Svar: Nordisk Miljømerking takker for støtten. Når det gjelder emballasjeproduksjon har Nordisk Miljømerking begrenset med data tilgjengelig på energiforbruk. Det burde allikevel ikke være noe problem å oppfylle det obligatoriske kravet, da dette er satt høyt.

Canon Svenska AB, Sverige

Denna beräkningsmodell är tveksam. Till exempel gynnas enkel sidiga utskrifter i jämförelse med dubbelsidiga, vilket inte bör vara syftet.

Beräkningsmodellen kan även göra att digitaltryck kan missgynnas i jämförelse med traditionellt tryck, då man enbart fokuserar på energiförbrukning i för hållande till vikten utskrivet material.

En mer övergripande syn är önskvärt t.ex. så torde digitaltryck ge totalt sett mindre miljöpåverkan, då man skriver ut i anpassade mängder, det blir mindre spill osv.

Ett exempel på detta kan vara ett utskick:

Traditionell t trycks en stor volym och distribueras till många mottagare.

Med personifierat digitaltryck så kan en mindre volym produceras och distribueras. Effekten av utskicken blir likvärdig, tack vare den höga träffsäkerheten med personifierade utskick.

Om beräkningsmodellen med energikonsumtion per ton papper skall kvarstå i kriteriedokumentet bör effekten av det först utredas. Finns det risk att ny teknik utesluts från Svanen?

Vi tycker det är viktigt med Svanen märkning för digitalt tryck.

Kanske är det att föredra att de kriterierna är helt separerade från traditionellt tryck?

Svar: Nordisk Miljømerking tar gjerne i mot forslag på hvordan kravene kan endres og forbedres. Det er imidlertid vanskelig å gjøre endringer uten at det er foreslått mer konkrete endringsforslag. Det er usikkert for oss om energiforbruket er vesentlig forskjellig dersom det trykkes dobbeltsidig fremfor enkeltsidig. Så lenge det ikke fins noen energitall som kan vise dette, er det også vanskelig å ta hensyn til dette ved kravformulering. Som nevnt har digitaltrykk ofte mindre avskjær og det brukes mindre kjemikalier. Dette er parametere som bidrar til en lavere miljøbelastning. Digitaltrykk har imidlertid et høyt energiforbruk i produksjon. Det er den totale miljøbelastningen som er viktig, og Nordisk Miljømerking ønsker å merke de beste trykkeriene innen hver trykkmetode. Grenseverdien er satt høyt, i hovedsak pga det høye energiforbruket til digitaltrykk. Verdien er satt for å utelukke de aller verste som har et høyt energiforbruk. For at spare administration har Nordisk Miljømerking samlet krav til trykning med alle trykmetoder i et kriteriedokument. Det ville være administrativt tungt for trykkerier med forskellige trykmetoder at skulle ansøge efter forskellige kriteriedokumenter og have flere licenser.

Energimyndigheten, Sverige

Energimyndigheten kan inte bedöma om angivna schablonberäkningar, faktorer, avdrag, pålägg och poängberäkningar gällande energianvändningen är rimliga, men förutsätter att branschen får möjlighet att yttra sig om dess lämplighet.

Energimyndigheten anser att det finns nackdelar med att sätta ett samlat gränsvärde för användning av energi. Användning av ett energislag kan innebära en större eller mindre användning av primärenergi (ursprunglig energi). Detta innebär att en minskning av till exempel elanvändning (i kWh) ofta bör värderas högre än en minskning av till exempel varme (i kWh), beroende på hur den respektive värmens har producerats.

I bakgrundsdokumenten framgår att egenproducerad energi inte ska räknas in i tryckeriets totala energianvändning. Om det övergripande syftet med energikravet är att verka för en effektivare energianvändning bör *all* använd energi räknas med (inköpt såväl som egenproducerad), enligt Energimyndighetens synsätt. Effektivisering/minskning av användning av egenproducerad energi är ur ett systemperspektiv också värdefullt, eftersom en minskad energianvändning i en viss verksamhet oftast kan ha ett alternativt användningsområde någon annanstans.

Svar: *Dette er første gang Nordisk Miljømerking innfører energikrav i kriteriene for trykkeri. Da vi har begrenset med informasjon om energiforbruk oppdelt i elforbruk, varmeforbruk og energikilder, har det vært vanskelig å sette krav basert på primærenergi. Nordisk Miljømerking er imidlertid helt enig i at det er viktig å regne på primærenergi, og dette er vanlig i flere av kriteriene for andre produktgrupper. Ved neste revisjon av kriteriene har vi mer informasjon, og da vil energikravet bli vurdert.*

Nordisk Miljømerking er enig i at all energi som trykkeriet selv genererer fra f.eks. sol- og vindkraft burde regnes med. Dette energibidrag kan dog være svært at opgøre og er derfor af praktiske grunde ikke omfattet i denne udgave af kriterierne.

V-TAB, Sverige

Vi har ju mätt detta länge, och vi märker att ju mindre vi kör desto högre siffra får vi. Alltså, när vi förbrukar mindre papper och energi så får vi ett "sämre" resultat. Det beror ju på att den energi som huset i sig drar får större betydelse. Exempelvis om vi bara skulle köra 10 ton papper skulle vi få en väldigt hög siffra. Så jag tycker inte det är ett bra mått.

Svar: *Både produksjon og lokaler har påvirkning på energiforbruket. Det er det totale energiforbruket som er viktig, og dersom energiforbruket øker mye til tross for redusert produksjon, er det viktig å sette i gang tiltak som kan redusere*

forbruket, for eksempel vurdere størrelsen på lokalet i forhold til produksjonen. Nordisk Miljømerking tar gjerne i mot forslag på hvordan kriteriene kan endres.

P10 Energieffektivisering och koldioxidutsläpp

Aller Trykk, Norge

7.17 Poenginsentiv ved gjennomgang av bedriftens totale CO₂ belastning (Carbon footprint) OK forslag, men burde vært et krav.

Svar: *Nordisk Miljømerking takker for støtte til kravet. Energiforbruk og CO₂-utslipp er sterkt koblet. Det anses derfor for viktigst å redusere energiforbruket. Kartlegging av CO₂ er derfor et poengkrav.*

Merkur Trykk, Norge

Kartlegging av CO 2- utslipp.

Hvordan dette skal kunne registeres og håndteres er utenfor det jeg fatter.....

Svar: *Nordisk Miljømerking er enig i at dette er komplisert. Ulike organisasjoner og bransjeforeninger jobber med å utarbeide standarder på hvordan dette skal gjøres. Det henvises derfor til metoden som har blitt utarbeidet av Intergraf da dette er en metode som har blitt tatt fram i samarbeid med bransjen. Dette er kun poengkrav, og trykkeriet kan velge å hente poeng på andre parametre.*

Remissmötet (hos Grafiska Industrin), Finland:

- Det borde specificeras vem som får göra en energianalys (kompetenskrav).

Svar: *Nordisk Miljømerking har presisert bedre i bakgrunnsdokumentet hvem som kan utføre en slik analyse.*

Edita Prima Oy, Finland:

CLIMATE ISSUES

The biggest weakness with the new proposal is how small role climate issues ("carbon foot print") have. These requirements will be valid for several years, so there should be the most important environmental impacts. Climate change is the greatest single threat to sustainable development. Global warming is the first ecological crisis to affect the whole world. That is why climate issues play a big role in sustainability standards (for example GRI or ISO 26000). Why in this proposal climate issues do have such a small role?

There are no requirements for example for scope 1 emissions (according to GHG-protocol). If we look at the printing company's own emissions, the biggest impact has source of electricity. Now use of electricity from renewable sources gives only 2 points out of 124. This means that in these requirements its value is under 2 %! Other own emissions sources in printing companies are business travels, transportations and commuting. No requirements regarding these emissions.

There are also no requirements regarding carbon offsetting. This can be done by using “climate neutral paper” or “climate neutral transportations” or offsetting company’s own emissions. In climate work this is very natural and general way of helping the environment. It is really strange that this has been excluded from the criteria.

It is strange attitude that only one way of doing carbon calculations (integraf method) is accepted. Why PAS or GHG are not accepted?

Svar: *Nordic Ecolabelling are focusing on the total environmental affect a printing house have. In this context, all the parameters, like what kind of paper that is used, waste handling, use of chemicals and energy consumption are important. It is important not to forget other environmental problems when there is much focus on climate change. Nordic Ecolabelling has two main requirements that are related to energy consumption and climate change. This is the requirement to paper and the requirement to energy use. Paper that is approved by Nordic Ecolabelling have documented a low energy consumption in the production, and has therefore indirect effect on the printing companies energy and climate performance. Regarding renewable resources, it is Nordic Ecolabellings policy that the most important initiative to reduce the climate impact, is to reduce the energy consumption, as these two parameters are closely linked. The most environmentally friendly energy, is the energy that has not been used, regardless if the energy is renewable or not. Even though you use renewable energy, you cant use as much as you want, just because it is renewable. Therefore the main focus in the criteria are on energy use. Buying quotas is not necessarily the best way to reduce the climate impact. It can for instance be as effective to use the money spent on buying quotas, on getting the building more energy efficient and reduce the energy consumption.*

Grafiska Industrin, Finland:

Vi föreslår att man tillägger kravet vem som får göra energikartläggning för att det garanterar trovärdighet av energikartläggningen.

Vi föreslår att kartläggning av koldioxidutsläpp skulle ge 3 poäng och energikartläggning 1 poäng.

Svar: *Nordisk Miljømerking takker for forslag til endringer i kriteriene. Nordisk Miljømerking anser at det viktigste er å redusere energiforbruket framfor å fokusere kun på CO₂-utslipp, da redusert energiforbruk også vil gi lavere klimagassutslipp. Poengfordelingen beholdes derfor.*

Emballageindustrien, Danmark

Der gives point for at have en CO₂ kortlægning jf. Intergraf. For emballageproducenter med kartontryk bør kravet, med samme pointsats, være at kortlægningen skal være udarbejdet jf. CEPI's Framework for the development of Carbon Footprint for paper and board products.

Svar: Nordisk Miljømerking har valgt å holde seg til Intergrafs metode, da Intergraf er en felles europeisk bransjeorganisasjon, og utviklingen av metoden er gjort i samarbeid med bransjen.

Høringsmøde, Danmark

En af deltagerne foreslog, at man skulle kunne få point for at gøre noget ekstra, f.eks. at bygge en vindmølle. Han mente også, at kriteriene hellere skulle belønne konkrete tiltag, hvor et trykkeri gør noget for at nedbringe energiforbruget de steder det er muligt. Frem for forslaget forslagets tilgang, hvor der tages udgangspunkt i at man får point i forhold til et bestemt energiforbrug i kWh. Miljømærkning Danmark forklarede, at det er bevidst at Nordisk Miljømærkning har fjernet alle de muligheder der var for at få point for konkrete tiltag og erstattet det med en parameter som giver point i forhold til det konkrete energiforbrug på trykkeriet. Hvis man har gennemført et relevant tiltag vil det give udslag i et reduceret energiforbrug på trykkeriet og man vil derved få flere point på energiforbrugsparameteren.

GFF, Sverige

Att kartlägga energiförbrukning och koldioxidutsläpp enligt rekommendation från Intergraf är väldigt omfattande och bör därför ge mer än två poäng. Få tryckerier i Sverige lever upp till Intergrafs kriterier idag. Det finns flertalet tryckerier i Sverige som kommit långt i arbetet med att beräkna sina koldioxidutsläpp, men som inte räknat enligt Intergrafs rekommendationer. Även dessa företag bör premieras i kriterierna. Vi anser att det är viktigt att klimatfrågan får stor betydelse i dessa kriterier, speciellt eftersom det dröjer flera år innan kriterierna revideras igen.

Enligt rekommendationen från Intergraf ska 13 definierade parametrar inkluderas vid beräkning av klimatgaser från ett tryckeri eller en tryckt produkt. Beräkningarna ska ha ett livscykelperspektiv, grunda sig på standarden GHG Protocol (WBCSD och WRI, 2004) och inkludera alla sex grupper av klimatgaser som definierats i Kyoto protokollet. Beräkning enligt GHG Protocol görs i tre olika delar (Scopes) där Scope 1 och 2 är obligatoriska. Scope 1 är direkta utsläpp av klimatgaser, Scope 2 är indirekta utsläpp till följd av inköpt energi (förutom inköpta bränslen) och Scope 3 är övriga indirekta utsläpp till följd av inköpta varor och tjänster. Vi anser att det bör vara möjligt att dela upp denna punkt så att tryckerierna kan erhålla delpoäng om de visar att de genomför t ex antingen Scope 1 eller Scope 2.

Svar: Nordisk Miljømerking takker for endringsforslag. Vi er enige i at kartlegging af CO₂ –utslipp er omfattende og komplisert, og har valgt å henvise til Intergrafs metode. Vi vil derimot ikke gjøre endringer i poengtildelingen og vil ikke tillate andre metoder på nuværende tidspunkt. Hvis der kommer internationalt accepterede standarder på dette område, som er på linje med Nordisk Miljømærknigs principper på energi- og kuldioxidområdet kan det dog være aktuelt at ændre kriterierne, så de tillader brug af sådane standarder.

Elanders, Sverige

Energi väger tyngre i förslaget än i de nuvarande kriterierna. Men när klimatfrågan, med koldioxidutsläpp, är den globalt sett viktigaste miljöfrågan är det konstigt att man tagit bort alla poäng för förnyelsebar energi. Att få poäng för att ha kartlagt sina koldioxidutsläpp, men inte för att minimera dem är fel signaler.

Svar: *Energiforbruk og klimagassutslipp er tett knyttet sammen. Ved å redusere energiforbruket reduseres også klimagassutslippene. For å se på hvilke muligheter som fins for både å redusere energiforbruk og klimagassutslipp knyttet til andre parametere, er det først viktig å vite hva man forbruker og slipper ut. Da kan man sette i gang effektive tiltak og gjøre endringer. Det gis poeng for trykkerier med lavt energiforbruk og tiltak premieres der. Det gis også poeng for bruk av fornybare energikilder. Dette kravet var flyttet til P13 i høringsforslaget, men er nå flyttet tilbake til energikapitlet.*

Energimyndigheten, Sverige

Energikartläggning är ett mycket bra verktyg för företag som önskar få bättre kunskap om sin energianvändning och som mer systematiskt vill söka efter förbättringsmöjligheter. Energimyndigheten ser därför mycket positivt på att företag på olika sätt uppmuntras att kartlägga sin energianvändning, till exempel så som föreslås i detta kriterium.

Generellt gällande energi, vill Energimyndigheten påpeka att det numera finns en europeisk standard för energiledningssystem, EN16001, som också går att certifiera sig emot. Inom kort kommer även en ISO-standard för energiledningssystem, ISO50001. Genom att använda någon av dessa standarder får företag en struktur och ett kontinuerligt förbättringsarbete kring energianvändningen. Detta har visat sig mycket värdefullt i företags arbete med att mäta, kontrollera och styra energianvändningen.

Svar: *Ulike sertifiseringssystem, enten det gjelder miljøledelse, energiledelsesystem eller andre sertifiseringer kan være nyttig fordi foretak har bedre oversikt og kontroll på sitt arbeid. Et energiledelsessystem vil gjøre det lettere for et foretak å hente fram de opplysninger som trengs for å dokumentere Miljømerkings krav. Nordisk Miljømerking ønsker imidlertid ikke å premiere bruk av slike system direkte, da slike system blant annet er kostbart, og ikke nødvendigvis gir en stor miljøgevinst, da foretaket i stor grad selv kan bestemme forbedringsmålene.*

Strålfors, Sverige

Vi föreslår att man tar bort möjligheterna att få poäng för att genomföra energiutredning och utredning av koldioxidutsläpp i leveranskedjan.

- En plan är enbart en plan och leder inte per definition till en förbättring. Det är

först när planen används och implementeras som förbättringen sker och detta kan man då räkna hem i form av poäng för en bättre energieffektivitet.

Svar: For å se på hvilke muligheter som fins for både å redusere energiforbruk og klimagassutslipp knyttet til andre parametere, er det først viktig å vite hva man forbruker og slipper ut. Da kan man sette i gang effektive tiltak og gjøre endringer. Det gis poeng for trykkerier med lavt energiforbruk og tiltak premieres der.

Remissmöten, Sverige

- Sista alternativet ang. intergraf borde ge mer än 2p eftersom det är mycket omfattande. /Remissmöte
- Borde vi splittra poängen för att få några tryckerier att försöka ta poäng? Detta är mycket omfattande och dyrt och ger bara 2p. /Remissmöte

Svar: Nordisk Miljømerking har vurdert kravet, men ønsker ikke å endre på dette. Hovedfokuset er på energiforbruk og det viktigste er å redusere dette. Et redusert energiforbruk vil også redusere klimagassutslippene.

4.3.9. Avfall (kap.3.6)

O11 Avfallsplan

A.C.Schmidt A/S, Danmark

I h.t. det nye affaldsdirektiv der trådte i kraft sidste år, skal der kildesorteres netop for at øge genbrugsmulighederne på et højere niveau. Ikke mange opfylder dette krav, og når der nu er en affaldsplan med i kriterierne mener vi, at der skal tages mere hensyn til hensigten med den nye affaldsplan. Vi har foreslået en skrappere selektering:

1. 0 – 10% betrykt hvidt papir/karton
2. 10 – 100 % betrykt hvidt papir/karton
3. Kulørt papir/karton
4. Metalbelagt papir/karton
5. Bølgepap
6. Plast
7. Brændbart affald

Grunden til at netop denne selektering foreslås, er, at den er udarbejdet i samarbejde med oparbejderen således den er mest optimal.

Svar: Nordisk Miljömärkning anser att föreslagen nivå på källsoreteringen är rimlig så kravet ändras inte. Detta utesluter naturligtvis inte att företaget själv väljer att dela fraktionerna ytterligare upp. Avfallssortering är också i stor grad

avhengig av både land og den enkelte kommune, og hvilke fraksjoner det er mulig å sortere i varierer.

P11 Avfallsminimering

Media Norge Trykk, Norge

Kildesortering av avfall er et viktig miljøtiltak – viktigere jo mer miljøskade et restprodukt kan forvolde. Det burde gis flere poeng for høy sorteringsgrad av farlig avfall, noe som sikrer at avfallet gjenvinnes eller destrueres etter forskriftene.

Svar: *Farligt avfall måste enligt lag källsorteras så av den anledningen ger inte Nordisk Miljömärkning poäng för detta.*

Stibo Graphic A/S, Danmark

Det virker ejendommeligt, at man kan få 2 point for en ikke klart defineret filtrering af fugtevand og afvaskervand, mens man ikke kan få point for opsamling af disse fraktioner til destruktion. En filtrering sikrer ikke nødvendigvis, at der ikke er miljøskadelige stoffer i det vand der udledes.

Svar: *Filtrering med kulfILTER vil fange polære opløselige stoffer i vandet som udledes og partikelfILTER vil fange farverester i vandet. Opsamling til destruktion medfører transport og det er derfor bedre at begrænse forureningen ved kilden.*

Høringsseminar, Danmark

Herefter spurgte Miljömärkning Danmark, om der var øvrige emner, som deltagerne ønskede at diskutere. En deltagere spurgte, om det ikke kunne overvejes at give point for affaldssortering.

Svar: *Nordisk Miljömärkning anser att kravnivån är rimlig som den är i kriterieförslaget.*

Arkitektkopia, Sverige

För avfallsminimering tycks det som den tillverkare som inte ens har tryckfärgspill, skölvatten, tvättvatten etc här går miste om poäng eftersom man då fölaktligen inte heller kan hantera avfall från tryckfärg etc på ett poänggivande sätt? Bör då inte 5 p gå direkt till den som undvikit dessa produktionskemikalier?

Svar: *Nordisk Miljömärkning har i kriterierna tagit hänsyn till detta i slutändan. Tekniker som inte kan få poäng här behöver inte lika många poäng på slutet för att klara kraven.*

Remissmöten, Sverige

- Gäller kraven enbart tryckhallen eller bara repro?/Remissmöte

Svar: *Kravet gäller på hela tryckeriet.*

P12 Fast avfall

Remissmötet (hos Grafiska Industrin), Finland:

-Energianvändning av sorterat avfall borde inte bestraffas i kravet.

Svar: *Nordisk Miljømærkning har valgt at ikke premiere energigenvinding i forbindelse med affaldsbortskaffelse, da baggrunden for pointmuligheden er at minimere affald, herunder premiere kildesortering. Jo lavere mængde blandt affald der er jo mere kildesortering og jo mindre affald er der. .*

Grafiska Industrin, Finland:

Vi föreslår att kravet riktas på produktionsavfall.

Vi föreslår att kravet specificeras på att sorterat avfall till energianvändning inte betraktas som blandat avfall.

Svar: *Nordisk miljömärkning har för avsikt att premiera materialåtervinning och forbrenning av avfall regnes ikke som återvinning. Det viktigste er å materialåtervinne mest mulig af avfallet, så mengden usortert affall blir minst mulig. För att göra största möliga miljövinst ställs krav på hela verksamheten.*

Grafisk Arbejdsgiverforening, Danmark

I version 4 gav en affaldsmængde under 10 kg 3 point. Nu kan man også få point over 10 kg. Man kan også få flere end 3 point, hvis man er under 10 kg.

Svar: *Det stämmer. Poengskalaen er utvidet fordi Nordisk Miljømærkning har set at der er en stor spredning mellem forskellige typer trykkerier. Den totale mulige point er forhøjet, da affaldsmængde er en vigtig miljøparameter.*

Kailow A/S, Danmark

I version 4 gav en affaldsmængde under 10 kg 3 point. Nu kan man også få point over 10 kg. Man kan også få flere end 3 point, hvis man er under 10 kg.
Her får Kailow ikke point.

Svar: Se svar ovan.

Remissmöten, Sverige

- "Fast avfall" bör ändras till osorterat avfall/Remissmöte
- Finns möjlighet att räkna bort del av avfall precis som med el?
Hushållsliknande avfall/monopolavfall./Remissmöte
- Hur hanteras sorterat brännbart T.ex. kuvert i Sverige? /Remissmöte
- Fast avfall borde byta namn till osorterat avfall. / Remissmöte Göteborg

Svar: *Nordisk Miljømærkning har ændret begrebet til usorteret affald.*

4.3.10. Miljömärkta produkter (kap.3.7)

P13 Miljömärkta varor och tjänster

KLIF, Norge

Her gis 2 poeng hvis 100 % av varmeforbruket er vedvarende energikilder. Dette er et meget strengt krav. Et trykkeri bruker fornybar fjernvarme til oppvarming av lokalene, men det kan bruke elektriske varmekabler i gulvet på en dusj. Kan man til enhver tid og i alle aktuelle land være forvisset om at denne el-energien stammer fra fornybare kilder?

Svar: Se svar under remissmötet Finalnd.

Remissmötet (hos Grafiska Industrin), Finland:

- Värme från 100 % förnybara energikällor är inte tillgängligt särskilt beroende på kalla dagar på vintrarna. Värme från 90 % förnybara energikällor borde ge 2 poäng. Det vore motiverat att ge 1 p för 50 % förnybara energikällor.

Svar: Nordisk Miljømærkning mener at det er svært at opgøre og garantere miljøgevinsterne med grøn el og derfor er vægten på dette mindsket i den nye udgave af kriterierne.

Grafiska Industrin, Finland:

Poäng som ges för produkter och tjänster i tabellen är disproportionella jämfört med uppkommande miljönytta. Det saknas energimärkta produkter från listan. Vi föreslår att kravet ställs endast på produkter och tjänster som används vid produktion.
Vi föreslår att 90 % av el och värme från förnybara energikällor skulle ge 2 poäng och 50 % skulle ge 1 p.

Svar: Nordisk Miljömärkning har valt att endast premiera heltäckande miljömäken som har livscykelperspektiv. Se svar til remissmötet Finland herover.

Canon Svenska AB, Sverige

I dokumentet står det att "must be by Swan labbeled printers". Det finns ett problem med detta krav.

Produkter med andra likvärdiga miljömärken än Svanen eller som klarar kraven för dessa miljömärken bör också accepteras. T.ex. i kriteriedokumentet för Svanen märkning av kontorsmaskiner står följande " I version 5 av kriteriedokumentet har fullständig harmonisering uppnåtts med kriterierna för Eco Mark och Blå Ängeln. Ytterligare beskrivning av harmoniseringen finns i avsnitt 1 och bilaga 2 och 3." Detta innebär att produkter som klarar samma krav bör accepteras på samma villkor. Vi föreslår därför att kravet tas bort.

Svar: Det ges poäng för produkter märkta med Eco Mark och Blå Ängeln, da disse merkene er likeverdige som Svanen akkurat på områdene kontorsmaskiner

og tonerkassetter. Utover dette gis det ikke poeng til produkter med andre merker, da de ikke har tilsvarende krav som Svanen eller Blomsten.

Miljöförbundet Jordens Vänner, Sverige

Intyg från leverantör av el och värme från förnybara energikällor bör kompletteras med det fall då tryckeriet själv äger kraftproduktionen. Det kan mycket väl inträffa snart, eftersom tryckeriet då slipper betala energiskatt på egen elförbrukning, dvs det blir väldigt lönsamt. Ägandet kan både vara ensamt eller i form av andelar i någon form av bolag tillsammans med partner eller driftorganisation. Om det är andelar, så borde det gå att få intyg från det bolag man har andelar i, men om man är ensam ägare kanske det är lämpligast att begära intyg på mottagna elcertifikat. Sådana får man ju som elproducent, och det är väl ett verifikat gott nog. Tryckeriet kan förstås också skriva ett eget intyg på sin egen förbrukning också.

Svar: Pointmuligheden dækker miljøbevidste indkøb og derfor falder forslaget lidt ved siden af. Indtil videre er energikravene fokuserede på det totale energiforbrug.

Remissmöten, Sverige

- El i uppvärmning? Direktverkande el?. Får man 4 p för direktverkande el om den är förnybar? /Remissmöte
- Ursprungsmärkning av el. Vad är det för dokumentationskrav/Remissmöte
- Elmätare är obligatoriskt. Bör förtysligas/Remissmöte
- Synpunkt på att miljömärkta tonerkassetter endast omfattas av renoverade och återfylda kassetter och därigenom får poäng. /Remissmöte
- Skriv EU ecolabel konsekvent i hela dokumentet/Remissmöte
- Förnybar el. Stämmer dokumentationskravet med övriga tjänster? /Remissmöte

Svar: Se svar ovan.

4.3.11. Arbetsmiljötenologier (kap.3.8)

P14 Arbetsmiljöteknologier

Aller Trykk, Norge

Innføring av nye krav, f.eks. til vannforbruk og arbeidsmiljø: Krav om mer kontroll på vannforbruk er et godt forslag. Ekstra poeng for å gjennomføre ekstern arbeidsmiljøundersøkelse er mer tvilsomt.

Forutsatt at de som bruker mye energi på bedriftsinterne HMS runder og arbeidsmiljøundersøkelser i regi av eget BHT kan bruke disse er forlaget godt. Mener man derimot med dette at man må inn med en tredjepart er det et dårlig og dyrt forslag.

Svar: Nordisk Miljømerking anser at arbeidsmiljø også er viktig, og vil derfor beholde poengkravet om arbeidsmiljøgjennomgang. Kravet er at det skal være en ekstern gjennomgang. Dette kan blant annet være en gjennomgang av Arbeidstilsynet eller man kan benytte seg av bedriftshelsetjenesten. Ved å benytte seg av bedriftshelsetjenesten forutsettes det at personene som skal gjennomføre de ulike vurderingene i henhold til kravet har kompetanse til dette.

Media Norge Trykk, Norge

Det fokuseres på teknologier som reduserer forurensninger av arbeidsatmosfæren. Når dette punktet tas med, burde det også omfatte flere viktige forhold av betydning for de ansattes helse og arbeidsmiljø.

Etter vår mening kunne det også gis poeng til virksomheter som har gjennomført tiltak innenfor de områdene som listes opp i det siste punktet, og flere poeng enn om de bare har foretatt en arbeidsmiljøvurdering av dem.

Svar: Gjennomgangen skal inneholde planer for gjennomføring, og dersom det ikke finns en slik oppfölgingsplan med tiltak og når de skal iverksettes, vil Nordisk Miljømerking ikke gi poeng. Dersom noen av tiltakene allerede er iverksatt er dette selvfølgelig bra. Nordisk Miljømerking har valgt ikke å skille mellom planlagt iverksetting og utførte tiltak. At planen følges opp, vil kunne sjekkes ved etterkontroll av lisensen. Dersom det viser seg at oppfølging av planen ikke gjennomføres, vil trykkeriet miste sine poeng.

Remissmötet (hos Grafiska Industrin), Finland:

- En extern arbetsmiljöutredning borde ge 1 p, för mycket med 2
- Certifierat arbetsmiljösysteem (OHSAS) borde ge förhållandevis mer poäng (2 p)
- Det är gratispoäng att ge 4 p för luftfuktning, alla tar poäng. 4 p är för hög för luftfuktning (jfr. max 2 p för den totala vattenförbrukningen)
- Det är väldigt lätt att ta full poäng (5 p) från detta krav
- Totala poängen är för mycket (5 p), hellre fördela dessa poäng på områden som ger direkt miljönytta
- Det borde speciferas vem som får göra en arbetsmiljöredogörelse (kompetenskrav).

Svar: Nordisk Miljømerking gjør en samlet vurdering av kravnivå og hvor mange poeng som kan oppnås på ulike tiltak. Poeng for ekstern arbeidsmiljøgjennomgang er vurdert som viktig, og det gis derfor 2 poeng i denne kriterieversjonen. Det vil bli tydeligere beskrevet i bakgrunnsdokumentet hvem som kan utføre en arbeidsmiljøgjennomgang.

Dersom bedriften har et sertifisert miljøledelsessystem som OHSAS, kan dette anvendes som dokumentasjon på at punktet om arbeidsmiljøgjennomgang er oppfylt, under forutsetning av at det kan bekreftes at punktene som er nevnt i kravet er en del av sertifiseringen.

Når det gjelder poeng for luftfuktighet, er Nordisk Miljømerking enig i kritikken mot poengforslaget, og vil fjerne muligheten for å få poeng. Dette fordi luftfuktighetsregulering først og fremst er viktig for å opprettholde papirets kvalitet, og da det er noe de aller fleste innen bransjen har, er det dermed lite potensial for å skille mellom trykkerier.

Grafiska Industrin, Finland:

Man får väldigt lätt poäng på tabellen. Tekniker som reducerar miljöpåverkningar mest borde ge de största poängen. Luftfuktighetsreglering använder man främst på processgrunder. Det saknas automattvättare av tryckmaskiner på listan som minskar personalens exponering mot lösningsmedel (vaskmedel).

Vi föreslår att ett certifierat OHSAS18001 system skulle ge 2 poäng.

Vi föreslår att man ställer kravet på personer som genomför arbetsskyddsgenomgång, vilket garanterar trovärdighet av genomgången.

Svar: *Nordisk Miljømerking har gjort en vurdering av kravet og vil fjerne mulighetene for å få poeng for å ha luftfuktighetsregulering og noen typer punktutsug, mens kravet til arbeidsmiljøgjennomgang og det obligatoriske kravet om punktutsug dersom det anvendes mye VOC beholdes. Mulighetene for å få poeng dersom man har teknikker for å redusere støv og partikler beholdes også. Nordisk Miljømerking er enig i at det er viktig at arbeidsmiljøgjennomgangen gjøres av kompetente personer og vil gi noen eksempler på hvem som kan utføre en slik gjennomgang i bakgrunnsdokumentet.*

Mediearbejdsgiverne, Danmark

Emnet certificeret Arbejdsmiljøledelsessystem. Det kan jeg ikke se har nogen relevans i relation til Svanemærkningen. Hvis et firma producerer i DK skal de overholde landets lovgivning, også gældende arbejdsmiljølovgivning. Dette tilføjer desuden ikke større værdi miljømæssigt set.

Svar: *Nordisk Miljømerking anser også arbeidsmiljø, særlig med tanke på bruk av helsekadelige kjemikalier, som viktig. Ansatte i trykkeribransjen er utsatt for påvirkning fra kjemikaliebruk og det gis derfor poeng for tiltak som kan redusere dette og andre relevante arbeidsmiljøproblemer i et trykkeri. Vi krever ikke et sertifisert arbeidsmiljøsystem. Kravet er at det skal gjøres en ekstern arbeidsmiljøgjennomgang av kvalifiserte personer.*

Grafisk Arbejdsgiverforening, Danmark

Hvordan defineres punktudsugning eller lignende?

Ingen af forslagene giver mening.

Hvis man har et lavt VOC-tal, bruger man som regel produkter med en lav MAL-kode. Og hvis man bruger produkter med en MAL-kode på 00- eller 0- eller 1- er der ikke nævneværdig afdampning til omgivelserne.

I arkoffset er trykfarver ofte 00-, og mange kører uden alkohol. Der findes mange vandlakker, der også har lave MAL-koder (00-, 0-).

Hvis der køres med en afvasker i automatisk afvaskersystem, kræves der ifølge MAL-kodebekendtgørelsen først ventilation, når MAL-koden er 1- eller derover.

Der synes ikke at være belæg for at præmierer virksomheder, der har overdimensioneret deres ventilationsanlæg.

I branchen er der en overkapacitet af trykkerier, og mange trykmaskiner er ikke udnyttet 100 %. Det kan ikke være rigtigt, at en miljøordning vil mene, at det skal præmieres, at der investeres i punktudsugning, hvis der ikke er behov.

Fordi der findes en ekstern arbejdsmiljøgennemgang i trykkeriet, betyder det ikke, at arbejdsmiljøet er bedre dér end i det trykkeri, som ikke har en ekstern arbejdsmiljøgennemgang.

Svar: Nordisk Miljømerking har vurdert kravene til arbejdsmiljø og besluttet å fjerne poeng for luftfuktighetsregulering og noen typer punktutsug, men beholder kravene til arbejdsmiljøgjennomgang og punktutsug ved høyt VOC-utslipp. Dette fordi Nordisk Miljømerking anser at arbejdsmiljø også er viktig, særlig med tanke på bruk av helseskadelige kjemikalier. Det har vært mye fokus på kjemikaliebruk i trykkeribransjen, og det brukes fortsatt kjemikalier som kan være problematiske.

Kailow A/S, Danmark

Hvordan defineres punktudsugning eller lignende?

Ingen af forslagene giver mening.

Hvis man har et lavt VOC-tal, bruger man som regel produkter med en lav MAL-kode. Og hvis man bruger produkter med en MAL-kode på 00- eller 0- eller 1- er der ikke nævneværdig afdampning til omgivelserne.

I arkoffset er trykfarver ofte 00-, og mange kører uden alkohol. Der findes mange vandlakker, der også har lave MAL-koder (00-, 0-).

Hvis der køres med en afvasker i automatisk afvaskersystem, kræves der ifølge MAL-kodebekendtgørelsen først ventilation, når MAL-koden er 1- eller derover.

Der synes ikke at være belæg for at præmierer virksomheder, der har overdimensioneret deres ventilationsanlæg.

I branchen er der en overkapacitet af trykkerier, og mange trykmaskiner er ikke udnyttet 100 %. Det kan ikke være rigtigt, at en miljøordning vil mene, at det skal præmieres, at der investeres i punktudsugning, hvis der ikke er behov.

Fordi der findes en ekstern arbejdsmiljøgennemgang i trykkeriet, betyder det ikke, at arbejdsmiljøet er bedre dør end i det trykkeri, som ikke har en ekstern arbejdsmiljøgennemgang.

Svar: Se svar over gitt til Grafisk Arbeidsgiverforening, Danmark.

Stibo Graphic A/S, Danmark

Siden midten af 90'erne har vi som virksomhed arbejdet målrettet på at substituere brugen af VOC fra rotationstrykmaskinerne. Der tilsættes således ikke alkohol til fugtevandet længere, og der anvendes ikke flygtige afvaskningsmidler. Der er af den grund ikke behov for procesventilation på trykmaskinerne. Det forekommer derfor ikke rimeligt, at man kan få point for at opsætte energiforbrugende procesventilation, når der ikke er behov for det. Samtidig opfordrer man indirekte virksomhederne til at ventilere sig ud af problemerne frem for at foretage substitution, hvor man går efter kilden. Kravene til ventilation er i øvrigt allerede defineret via arbejdsmiljølovgivningen.

Svar: Nordisk Miljømerking har vurdert kravene til arbejdsmiljø og besluttet å fjerne poeng for luftfuktighetsregulering og noen typer punktutsug, men beholder kravene til arbejdsmiljøgjennomgang og punktutsug ved høyt VOC-utslipp. Bedrifter som har substituert sine VOC-kjemikalier vil bli premiert for dette i P8, der det gis poeng for lavt VOC-forbruk.

PrinfoDenmark, Danmark

Generelt er det fint med at inddrage arbejdsmiljø i kriterier for Svanemærket. Dog er der ved ovenstående pointmuligheder om udsugning ved trykmaskinerne ikke taget højde for, at mange moderne trykkerier har fortrængningsventilation i stedet for punktudsugning – dette afskærer disse trykkerier for at kunne opnå point på dette område.

Hvem skal foretage den eksterne arbejdsmiljøgennemgang? Der er lovkrav om gennemførelse af en arbejdspladsvurdering hvert tredje år indeholdende løbende opfølgning på denne APV i årets løb. Derfor synes det ikke at være relevant specifikt at gennemføre en ekstern arbejdsmiljøgennemgang i forbindelse med overholdelse af krav til Svanemærket.

Svar: Nordisk Miljømerking takker for støtten for innføring av arbejdsmiljøkrav. Nordisk Miljømerking har vurdert kravene til arbejdsmiljø og besluttet å fjerne poeng for luftfuktighetsregulering og noen typer punktutsug, men beholder kravene til arbejdsmiljøgjennomgang og punktutsug ved høyt VOC-utslipp. Arbeidsgjennomgangen skal omfatte de punkter som er nevnt i kravet, og gjennomgangen skal gjøres av kompetente personer for de ulike områdene.

Dersom det kan bekreftes at en arbejdsplassvurdering omfatter punktene i kravet, det er gjort av kvalifiserte personer og det fins en oppfølgingsplan, vil Nordisk Miljømerking kunne godkjenne en slik gjennomgang.

Høringsseminar, Danmark

En af deltagerne kommenterede, at det ikke giver mening at give point for arbejdsmiljøteknologier – som f.eks. etablering af punktudsug. MAL-koden på produktet foreskriver hvornår der skal være punktudsug og kravet betyder, at trykkerier etablerer punktudsug for at få point selv om det ikke er krævet i forhold til MAL-koden. Og det er spild.

Svar: Se svar over gitt til PrinfoDanmark

Arkitektkopia, Sverige

Är denna helt ny?

Svar: Krav til arbeidsmiljø er nytt i denne versjonen av kriteriene.

GFF, Sverige

Eftersom denna punkt maximalt kan ge 5 poäng känns det orimligt att företagen erhåller fyra poäng för utrustning för reglering av luftfuktigheten i tryckerilokalen. Idag har i princip alla trykkerier luftfuktare då det krävs för optimalproduktion. Innehav av luftfuktare skulle kunna göras till ett obligatoriskt krav. Det verkar väldigt generöst att få 4 poäng för luftfuktare men till exempel bara 2 poäng för att beräkna koldioxidutsläpp (P10 enl. Intergrafs kriterier) som är mycket omfattande.

Vi anser att den sista av punkterna under P14 som kräver en arbetsmiljörevision är mest omfattande och viktigast ur arbetsmiljösynpunkt. Den bör därför ge flest poäng. Det borde även vara möjligt att dela upp denna punkt i flera delpunkter för att kunna samla delpoäng.

Svar: Se svar over gitt til PrinfoDanmark

Karolinska Institutet, Sverige

Arbetsmiljön i tryckerier är ofta dålig med hög exponering för lösningsmedel och andra kemikalier. I förslaget ger arbetsmiljön maximalt 5 poäng av ca 100 möjliga poäng i poängberäkningssystemet. Detta innebär i praktiken att tryckerier kan bli miljömärkta utan att några som helst ökade krav ställs på arbetsmiljön.

Svar: Krav til arbeidsmiljø er nytt i denne versjonen av kriteriene, og kravene er innført fordi Nordisk Miljømerking anser at arbeidsmiljø, i tillegg til miljøkrav, også er viktig. I tidligere versjon ble det stilt mer indirekte krav til arbeidsmiljø, blant annet ved å premiere kjemikalier med et lavt VOC-innhold. Poengsystemet er fleksibelt og trykkeriet kan velge ikke å ta poeng her. Allikevel vil det bli vanskelig for et trykkeri å få nok totalpoeng dersom de for eksempel bruker kjemikalier med høyt VOC-innhold. I tillegg er det et krav om obligatorisk punktutsug dersom

utslippet av VOC er over 9 kg/tonn produkt hos trykkeriet. Det stilles også krav til klassifisering av kjemikaliene som brukes på et trykki, for eksempel er CMR kjemikalier forbudt. Nordisk Miljømerking mener derfor at kriteriene har fokus på arbeidsmiljø.

Remissmöten, Sverige

- 5p alternativet måste omformuleras. Vad är kravet egentligen???
/Remissmöte
- Alla får 4p för luftfuktare (i Sverige). Dessutom har det mer med tryckkvaliteten att göra än arbetsmiljön så det borde flyttas till P16.
/Remissmöte
- Vid skärning och efterbearbetning så kan upplagan ibland "damma", den avger alltså överskottet av sprutpulver. Sprutpulver har en egenskap av uttorkning och kan i vissa fall medföra besvär för människan. /Remissmöte
- Reglering av luftfuktighet i lokalerna, finns nästan överallt men främst för produktkvalitetens skull. /Remissmöte

Svar: Se över

4.3.12. Vatten (kap.3.9)

P15 Vattenförbrukning

Aller Trykk, Norge

Innføring av nye krav, f.eks. til vannforbruk og arbeidsmiljø: Krav om mer kontroll på vannforbruk er et godt forslag.

Svar: Se gemensamt svar sist i detta kapitel.

Merkur Trykk, Norge

Vannforbruk er noe vi ikke kan styre. Vi har et osmose anlegg som bruker store mengder vann. Dette er vi avhengig av for å kunne lever den beste og mest stabile kvaliteten. Enkelte steder i landet er man ikke avhengig av slikt utstyr, eller at ikke kvalitetskravene er på maks nivå.

Svar: Se gemensamt svar sist i detta kapitel.

NHO Grafisk, Norge

Vi har ingen innvendinger til innføring av krav til vannforbruk. Vi er imidlertid usikre på om det bare er vannforbruket i forbindelse med produksjonen som skal tas med.

Svar: Se gemensamt svar sist i detta kapitel.

Remissmötet (hos Grafiska Industrin), Finland:

- Hur definieras vilket vatten ska räknas med? Vad om det finns en simbassäng? Borde gälla processvatten. Men det är sällan det finns mer än 1 vattenmätare.
- Kravet om låg vattenförbrukning är i konflikt med kravet om att få poäng från luftfuktnings.
- Lite tveksamt varför Svanen har krav till arbetsmiljö och tryckkvalitet, bör motiveras väl

Svar: Se gemensamt svar nedan.

Grafisk Arbejdsgiverforening, Danmark

Hvordan defineres vandforbruget: Kan befugtning og sanitet og køkken trækkes fra?

Gemensamt svar:

Vanligen har tryckeriet en vattenmätare för mätning av total vattenförbrukning hos tryckeriet. Om andra aktiviteter utanför produktion kan mätas, får dessa frånräknas. Det görs preciseringen i kravtexten.

4.3.13. Tryckkvalitet (kap.4)

P16 Tryckkvalitet

Aller Trykk, Norge

7.23 Poeng for trykkvalitet. Dette anser jeg som helt irrelevant i miljøsammenheng.

Svar: Se gemensamt svar sist i detta kapitel.

Remissmötet (hos Grafiska Industrin), Finland:

- Varför bara en standard angiven (-2)? Det finns också -1 och -3 som används i olika tryckmetoder. Borde vara bara en allmän hänvisning till ISO 12647 (standardserie).
- Lite tveksamt varför Svanen har krav till arbetsmiljö och tryckkvalitet, bör motiveras väl

Svar: Se gemensamt svar sist i detta kapitel.

Helprint Oy, Finland:

The certified OHSAS 18001 and ISO 14001 standards are really more relevant for the environmental labelling criteria than ISO 12647. We find it at least odd that these standards have no room in the criteria for the Nordic Ecolabel, but printing

quality standard has. We suggest that the Nordic Ecolabel secretariat allows OHSAS 18001 and ISO 14001 standards each 2 points, when a company has certified them. You could name the P16 as "Certified management systems".

Tillägget: Det är intressant att svanmärket vill belöna standardiserad tryckkvalitet, man inte ger i kriteriet ingenting om miljö- eller hälsosäkerhetsledningssystem, som visar att tryckeriet handlar och ledar dessa på systematiskt sätt. I Bakgrundsdokumentet skriver man ändå i många ställen beteckning som "occupational health and safety". Om man vill inkludera ledningssystem ska man ta hänsyn till mera omfattande synvinkel där ISO14001 och OHSAS 18001 ska omfattas i granskningen.

Svar: Se gemensamt svar sist i detta kapitel.

Grafiska Industrin, Finland:

Vi föreslår att ett certifierat tryckkvalitet enligt standardserie ISO 12647 skulle ge poäng och att man inte avgränsar till några tryckmetoder.

Svar: Se gemensamt svar sist i detta kapitel.

Mediearbejdsgiverne, Danmark

Hvordan skal et certificeret trykkvalitetssystem kunne forbedre miljøet, giver ikke mening.

Svar: Se gemensamt svar sist i detta kapitel.

A.C.Schmidt A/S, Danmark

Vi mener at en certificering efter ISO 12647 ikke har noget med svanemærkekriterierne at gøre, men derimod kunne være et delkrav for nogen i ISO 9001.2008. Vi har derfor den opfattelse at ISO 12647 ikke giver nogen mening i denne sammenhæng.

Hvis man skulle foreslå noget som kunne give mening for at fange fejl kunne dette være:

- Har man proceskontrol (egenkontrol) pr. proces i virksomheden, og er denne dokumenteret får man xx point. (Minimerer spild efterfølgende)

EKS. Er trykarket kontrolleret for: Korrekt farvevalg, mispasning, pletter, farvesving over arket, pussere, tekst o.s.v. Proceskontrol under og efter skæring, stansning, falsning, klammehæftning, limning o.s.v. følger naturligt med det ene formål, at få stoppet og evt justeret, i værste fald kasseret inden der lægges resourcer og dermed strømforbrug og materialer i de efterfølgende processer. (Omslag, spiralering, lim m.v.)

Svar: Se gemensamt svar sist i detta kapitel.

Høringsseminar, Danmark

FS spurte også, hvorfor der gives point for trykkvalitet. Dette mener han ikke er relevant. Og hvis det skal med bør andre standarder også medtages – og der kunne også være mulighed for point for, at der er proceskontrol per proces. Det sidste sikrer både kvalitet og minimerer spild. AM kommenterede dette med at pointere, at ISO 9001, 14001 og OHSAS giver mere effekt på kvalitet end standarden i kriterieforslaget.

Svar: *Se gemensamt svar sist i detta kapitel.*

Grafisk Arbejdsgiverforening, Danmark

Pointtildeling giver ikke mening, idet det ikke er et miljøspørgsmål, om man har denne standard. Der ville utvivlsomt kunne opnås større miljø- og sundhedsfordel ved, at virksomheden indførte ISO 14001 eller OHSAS 18001.

Svar: *Se gemensamt svar sist i detta kapitel.*

Kailow A/S, Danmark

Pointtildeling giver ikke mening, idet det ikke er et miljøspørgsmål, om man har denne standard. Der ville utvivlsomt kunne opnås større miljø- og sundhedsfordel ved, at virksomheden indførte ISO 14001 eller OHSAS 18001.

Svar: *Se gemensamt svar sist i detta kapitel.*

Stibo Graphic A/S, Danmark

Det forekommer ikke rimeligt, at der gives point for en certificering efter ISO 12647, der måske kun følges på meget få produktioner, mens der ikke gives point for en certificering efter ISO 14001 og EMAS.

Svar: *Se gemensamt svar sist i detta kapitel.*

Emballageindustrien, Danmark

EmballageIndustrien mener ikke at ISO standard 12647 relevans i forbindelse med Svanemærkning af trykkerier.
I branchen er der udpræget krav til GMP, specielt på fødevare- og medicinalområdet, hvorfor disse systemer i givet fald også burde vægte med point.
ISO 12647 er således ikke relevant for emballagebranchen, der stilles overfor mange andre standarder og krav til trykkvalitet og sikkerhed, hvorfor disse ville være mere relevante at inddrage.

Svar: *Se gemensamt svar sist i detta kapitel.*

Hewlet Packard, Sverige

Print quality: We do not believe that this is relevant to issues of reduced environmental harm. Therefore, it should be out of the scope of the criteria.

Svar: Se gemensamt svar sist i detta kapitel.

Arkitektkopia, Sverige

Känns ovidkommande här med tanke på alla övriga krav som bör göra detta krav överflödigt ur miljösynpunkt. Dessutom ett krav som skulle favorisera de 11 offsettillverkare som drivit igenom detta, då de har ett större behov av det än andra aktörer. Känns som en partsinlaga.

Svar: Se gemensamt svar sist i detta kapitel.

GFF, Sverige

Att vara certifierad enligt ISO 12647-2 innebär inte bara att tryckkvaliteten är hög utan även att miljöpåverkan minskar genom bland annat mindre makulatur. Denna punkt bör därför ge fler än ett poäng som är föreslaget i remissförslaget idag.

Svar: Se gemensamt svar sist i detta kapitel.

Strålfors, Sverige

Vi ställer oss frågande till att dela ut poäng för certifiering enligt ISO 12647 - Att syfte med detta är att säkra en viss kvalitet förstår jag, men är det garanterat så att man genom certifiering får en högre kvalitet? Jag känner inte till denna standard speciellt noga, och inte heller de kollegor jag talat med känner till den.

Svar: Se gemensamt svar sist i detta kapitel.

Remissmöten, Sverige

- Stor tveksamhet uttrycktes inför att detta skulle ge miljövinster. Det handlar mer om ett kvalitetskrav och standardisering. Auditoriet tyckte det var ett konstigt poängkrav. Det är ännu så länge inte så många tryckerier som har certifierat sig efter denna standard, eftersom det är ganska dyrt och omständligt, men det kommer så sakteliga. Kanske därför denna reaktion. En var certifierad av deltagarna. /Remissmöte
- Alla deltagare förstår inte riktigt vad den standarden har med Svanen att göra. ISO 14000 borde i så fall vara bättre att ge poäng för. Standarder är inte bra att ge poäng för pga att dom har så stora spann för vad som anses vara "godkänt". /Remissmöte
- Medverkande frågar om vi kommer att premiera tryckerier som är certifierade enligt ISO 14001 nu eller i framtiden? / Remissmöte Göteborg

Svar: Se gemensamt svar nedan.

Gemensamt svar:

Några kritiserar att kravet ställs på tryckkvalitet som anses att det inte förbättrar miljön. Nordisk Miljømærkning mener at kvalitet er viktig, så at ikke miljøvenlige

produkter har dårligere kvalitet og derved ikke får udbredelse. Flera kommenterar att kravet bør ges för ISO 14001, OHSAS18001 och ISO9001. Disse standarder dækker ikke specifikt trykkvalitet og er derfor ikke relevante i denne sammenhæng.

4.3.14. Sammanställning av poäng (kap.5)

NHO Grafisk, Norge

Det er gjort skjerpelser både i de obligatoriske kravene og i poengsum som må oppnås for å få lisens. Grense for andel svanemerket trykking synes altfor for høy (90 %), tidligere var det 50 %.

Svar: Se svar under Trykkerileverandører.

Edita Prima Oy, Finland:

Reel printing with UV-inks (direct marketing or forms) is missing in the list.

Answer: *Most formprinters do print with UV-inks and that is therefore already reflected in the point contribution for printing inks in form-printing. Therefore a separate printing method for form printing with UV-inks is not needed.*

Remissmötet (hos Grafiska Industrin), Finland:

Serityck: metoden används ännu lite.

Svar: *Der har dog ikke været nogle trykkerier som har haft licens med denne trykmetode. Metoden er også mest almindelig i forbindelse med andre trykmateriale end papir. Derfor valgte Nordisk Miljømærkning at fjerne den.*

Bong Suomi Oy, Finland:

The total points score requirement for envelope offset is too high compared to sheet offset.

Answer: *That is correct. The point for digital printing was confused with point for envelope offset. That has been corrected.*

Helprint Oy, Finland

The background document does not have clear statement on how this minimum point criterion has been set. And why Gravure printing point limit has been increased to 82 points (+34%)? It becomes clear that Gravure printing method has been set to meet much higher demands than most other printing methods. It should become more transparent how the point limits in chapter 5 have been set, and based on what arguments? Only then it would be possible for anyone to estimate the objectivity of the criteria.

Note: It seems to us that very little emphasis has been set to energy efficiency of different printing methods. We suggest you to increase the max points given based on these criteria O10 and P9. See below for more information.

Tillägget:

Poänggräns för djuptryckeri:

Det har inte kommit till min känndedom från bakgrundsdokumentet varför har man ökat poänggränsen för djuptryckeriet från 60 p till 82 p? Varför kvarstår poäng för heatset på så låg nivå. Är teknologi eller krav på heatset inte ändrade? Vi vill ha transparens på det eftersom Svanmärket kan också ha styrande påverkan på marknaden.

Svar: *Energy consumption (efficiency) have got increased weight in the new criteria. In old criteria maximum point for energy was 5 point and moreover there were no numeric parameter for energy consumption but only point for energysaving technology. In the proposal for review the point for energy was increased to 20 point, where 18 of those point are related to an energy parameter in kWh/ton product. In the lifecycle most of the energy is consumed in the paperproduction. Therefore energy is indirectly also part of points given for selecting environmentally friendly paper (maximum 25 points).*

Nordic Ecolabelling acknowledge that the method for how point limits are calculated can be more clearly expressed in the background document. Therefore Nordic Ecolabelling will introduce more references to Appendix 1 where the data used for calculating the point limits are reported.

Nordic Ecolabelling have reported how point limits in the criteria chapter 5 have been set in the background document. In chapter 7 the background and motivation for each parameter is explained as well as the weight. In chapter 7.24 it is explained how the point limit for each printing method is calculated based on contribution from each parameter and an increase in point of 5-10% to pinpoint the best printers on the market. In Appendix 1 in the background document the observed market average value for each parameter for all the printing methods are reported. These data are used to calculate the average point sum for each printing method. The average point sum for each printing method is added a 5-10% increase to get the final point limit. All those calculation are shown in Appendix 1.

The differences in the increase in point limit between the printing methods is not based on discrimination of some printing methods. The determination of point limits for all printing methods is made according the very same procedure described above. The differences can be because of different dataquality for data that was used in the old generation of the criteria compared to the data used for the new criteria. It can also arise from introduction of new parameters where different printing methods will end up on different places on the scale.

Suomen Lehtiyhtymä, SLY-Lehtipainot, Finland

Kriterieförslaget har skärpts väldigt mycket i helheten. För att kunna uppnå totalpoäng ska tidningstryckeriet behöva även många poäng för papper. I beräkningen i den 3. tabellen i bilaga 1 av bakgrundsdokumentet beräknas det att man uppnår 87 totalpoäng då man använder nästan 100 % godkända tidningspapper (17 p, 95 %). Totalpoängkravet är dock ännu strängare som 93 p (som vi inte realistikt att uppnå för tidningstryckerier i Finland som behöver olika papperssorter från olika leverantörer).

Svar: *Det er meningen at totalpointkravet er strængere end gennemsnittet på markedet. Dette er et vigtigt princip da Nordisk Miljømærkning vil kunne sige at det kun er de bedste trykkerier på markedet som kan klare kravene. Nordisk Miljømærknings gennemsnit for andel godkendt papir bygger på 34 svanemærkede avstrykkerier i Norden og giver således et godt billede af det typiske niveau. Se også svar til Stibo Graphic under generelle kommentarer.*

Mediearbejdsgiverne, Danmark

Pointsummen bliver strammet fra 56 til 68. Det kan være relevant med en form for overgangsordning.

Svar: *Der er allerede en overgangsordning i det de gamle kriterier er gyldige i godt 1 år efter at de nye kriterier er vedtaget.*

Forbrugerombudsmanden, Danmark

Forbrugerombudsmanden takker for muligheden for at komme med kommentarer til forslaget til de reviderede kriterier for Svanemærkning af Trykkerier og Tryksager - herunder kuvertproduktion.

Vi har af ressourcemæssige grunde ikke mulighed for at gennemgå kriterierne som sådan, men skal påpege, at det fremgår, at fokus på kriterierevisionen har været at udarbejde nye krav til energiforbrug og kuldioxidemissioner og at skærpe den samlede pointsum for at opnå licens.

Under "Reviderede krav" anføres, at pointsummen, som skal opnås for trykkeriets proces, er skærpet. Det hedder videre, at Nordisk Miljømærkning forventer, at de nye krav kan opnås af 40-45 % af trykkerierne på det nordiske marked.

Under forhandlingerne om vejledningen om brug af miljømæssige og etiske påstande mv. i markedsføringen har Forbrugerombudsmanden fra repræsentanter for Miljømærkning Danmark fået opfattelsen af, at kriterierne for svanemærkede produkter mv. blev fastsat således, at de alene kunne opfyldes af den bedste tredjedel af produkterne på markedet tilhørende den produkttype, som kriterierne blev fastsat for. Visse afsnit i Forbrugerombudsmandens vejledning er bygget op på denne forudsætning, hvorfor vi finder det uheldigt, at

der i den foreliggende sammenhæng arbejdes med et niveau, der blot ligger i nærheden af den bedste halvdel.

Svar: Ved beregningen af den pointsum som skal opnås før et trykken kan få licens benytter Nordisk Miljømærkning summen af det observerede markeds gennemsnit for hver enkelt parameter i pointsystemet for hver trykmetode og lægger derefter til et tillæg på 5-10% afhængig af hvor stor den "gennemsnitlige" pointsum er. Af bilag 1 fremgår hvilke data der ligger til grund for gennemsnittet for hver enkelt parameter for hver enkelt trykmetode. Nogle data baseres på et gennemsnit af mange trykkerier, mens andre på få og andre igen er estimerede.

På baggrund af kommentaren har Nordisk Miljømærkning brugt yderligere ressourcer på at analysere konsekvenserne af nævnte tilgang og fundet at ca. 20-30% af trykkerierne vil kunne opnå licens uden af ændre i deres produktionsforhold. Dette fordi den totale pointgrænse man skal have for at opnå licens bygger på summen af et gennemsnit for hver parameter. De fleste er gode på nogle parametre og dårligere på andre og derfor er det svært af være god på alle parametre.

Derfor er de 20-30% et estimat. Nordisk Miljømærkning kan af praktiske grunde ikke have et præcist billede af hvor mange point hver enkelt trykken opnår med de nye krav og ud fra dette beregne, hvor mange som faktisk vil klare kravene.

Grafisk Arbejdsgiverforening, Danmark

Der er byttet om på point for digitaltryk og kuvertoffset.

Det er svært at gennemskue, hvordan man er kommet frem til de nye minimumpoint. Fx er kravet til arkoffset steget 21 %, mens kravet til digitaltryk kun er steget 6 %. I baggrundsdokumentets bilag 1 tales der om et procenttillæg, selvom det er et pointtillæg. Tillægget er åbenbart fundet tilfældigt.

Svar: Nordisk Miljømærkning retter de forkerte point. Vedrørende hvordan man har kommet frem til de forskellige pointgrænser se svar til Helprint herover. Her fremgår bl.a. at beregningen af pointtillæget er forklaret i afsnit 7.24. Det er rigtigt at det er tale om et pointtillæg, men det beregnes som et procentuelt tillæg ved hjælp af en fastlagt formel. Derfor tillægget gjort på samme måde for alle trykmetoder. Tillægget er konstrueret så det er forskelligt afhængigt, af hvor mange point en metode får i gennemsnit (på baggrund af data i bilag 1). Med gennemsnitspoint på 50 bliver tillægget 10 point og med gennemsnitspoint på 100 bliver det 5 point. Dette for at tage hensyn til at tillægget får større konsekvens jo flere point branchegennemsnittet ligger på.

Kailow A/S, Danmark

Der er byttet om på point for digitaltryk og kuvertoffset.

Det er svært at gennemskue, hvordan man er kommet frem til de nye minimumpoint. Fx er kravet til arkoffset steget 21 %, mens kravet til digitaltryk kun er steget 6 %. I baggrundsdokumentets bilag 1 tales der om et procenttillæg, selvom det er et pointtillæg. Tillægget er åbenbart fundet tilfældigt. Kailow vil ikke kunne få nok point efter det nye kriterium.

Svar: Se svar herover til Grafisk Arbejdsgiverforening. Nordisk Miljømærkning modtager gerne detaljeret information hvilket niveau forskellige trykkerier kan klare, dvs. en opgørelse af hvor mange point man opnår på hver enkelt parameter. Derved kan Nordisk Miljømærkning eventuelt justere de data som ligger til grund for beregningen af point-grænsen.

Hewlet Packard, Sverige

A related comment was that a print shop only using digital print technology, most likely could not meet the revised criteria. We believe this is a significant disadvantage for digital-only shops and will restrict unnecessarily the number of print service providers that can qualify for the NS Ecolabel license and slow the progress to environmentally preferable technologies. We understand that NS will consider again the number of points that could be given to digital print technology.

Answer: See how the point limit for each printing method is calculated in the answer to Helprint above. The procedure for calculating point is the same for all printing methods. That means that only printers with the same printing methods are compared. In the process of finding data for the digital printing method Nordic Ecolabelling has only used data that are from printers that only have digital printing machines. Printers with for instance both sheet fed offset and digital printing have not been used.

All the data that have been used for calculating the point limits are reported in the Appendix 1. If there are some of the data that are insufficient Nordic Ecolabelling will be happy to know.

Please note that the point limit for digital printing has been confused with that for envelope offset (see comment from Grafisk Arbejdsgiverforening above). This will be corrected.

Sachsendruck Plauen GmbH, Sverige

-to increase the number of criteria from 56 to 89 is to much

Answer: That is correct. Please note that the point limit for digital printing has been confused with that for envelope offset (see comment from Grafisk Arbejdsgiverforening above). This will be corrected. Data for envelope offset is 81 point.

Strålfors, Sverige

Angående de nya poänggränserna har det varit svårt att utvärdera då jag inte riktigt vet vilka poäng vi kan tänkas få för kemikalierna. Jag skulle behöva en uppdaerad variant av inrapporteringssidan för att kunna göra ordentlig kontroll, men generellt ställer vi oss positiva till att kraven skärps.

Svar: *Nordisk Miljømærkning har ikke haft ressourcer at opdatere den elektroniske ansøgningshjælp i forbindelse med høringen. Når det gælder kemikalier, må man vurdere ud fra de ændringer som er angivet i baggrundsrapportens afsnit om point for Type kemikalier. F.eks. er der ikke indført ændringer for point for offset-trykfarver. Heller ikke for UV-farver.*

Ågrenshuset, Sverige

Jag bifogar fil på vad jag baserat siffrorna på ang. färgspill och mängden Imaging Oil.

Sen till din fråga på hur vi ser på möjligheten att skapa en "buffert" till poänggränsen, där är mitt svar:

OMÖJLIGT!

Jag anser att det näst intill är omöjligt att nå den gräns som är satt idag, så någon buffert känns som en orimlighet så länge vi har och är i behov av en HP indigo.

Det känns väldigt tokigt att det ska behöva vara på det viset, Print Center bolaget känns trots allt som den del som är mest "miljövänlig", då tänker jag bl.a. på att det trots allt är en väldigt "kemikaliesnål" teknik, den kemi som är i HP: n byts inte, (4 färger, imaging oil, conduktivitetsmedel) det behövs ingen starspray, antitork, rengöringsmedel osv. det går väldigt lite makulatur, trycket kan dessutom (snabbt) levereras efterbehandlat och klart osv. Sen har vi även satsat på bergvärme i huset, den gör att vi effektivt kan värma upp samt kyla huset.

Fördelarna för Print Center, som jag ser det, är många. Alla våra "miljövänliga" Xeroxmaskiner glöms nästan pga. HP: n, trots att Print Center mest består av dessa, skulle behovet från våra kunder inte styra vår vardag så skulle vi byta ut HP:n mot Xerox.

Men många av våra kunder är reklambyråer och för att klara deras krav på snabba leveranser med offsetkvalitet så går det inte att vara utan en HP i dagsläget.

Xerox kan inte ersätta den, HP:s teknik med de våta färgerna gör att trycket håller "offsetkvalitet", särskilt de jobb som trycks på obestrukna papper, HP: n fyller igen det glapp som idag finns mellan offset och kopiering.

Med tanke på att Ågrenshuset verkligen jobbar för att alla "bolag" ska vara så "miljövänlig" som möjligt så känns det tungt att inte klara kraven bara för att offsetdelen av tryckeriet är i ett bolag och den digitala delen i ett annat.

Vi kanske måste tänka om?

Det är kanske mer realistiskt att fokusera på Svanen enbart i offsetdelen istället för att satsa på att fler av våra bolag ska kunna certifieras.

Svar: *Hvis man har meget få kemikalier premieres man med mange point i kriteriernes pointsystem. F.eks. fordi man så heller ikke har meget VOC. Det samme gælder med makulatur og hvis man bruger meget lidt el- eller varmeenergi.*

Kravene er konstrueret så at man skal overholde hver trykmetode for sig. Dette var fordi man tidligere kunde ”forbedre” sin miljøperformance ved at f-eks. tælle ark-offset sammen med digitaltryk. Derfor har alle de samme forudsætning uanset om man sammenligner flere virksomheder med forskellige trykmetode i hver virksomhed eller der er flere trykmetoder i samme virksomhed.

På baggrund af kommentar fra HP bliver det gjort tydeligere, at man kan trække fra VOC (fra trykfarve og imaging oil) som er opfanget og kondenseret f.eks. inde i en HP Indigo maskine. Flere af HP Indigos maskiner har et effektivt recirkuleringsssystem. En forudsætning for dette er at man foretager en manuel beregning af VOC på baggrund af mængde bortskaffet kondensat. Dette har hele tiden været meningen, men nu står det altså mere klart i bilag 7.

4.3.15. Övriga krav (kap.6)

M1 Lagstiftning och myndighetskrav

Miljøstyrelsen, Danmark

Kap 6. Lovgivnings - og myndighedskrav: Det bør tilføjes, at lovgivning der vedrører kemiske stoffer, produkter mv skal overholdes. Herunder bl.a. REACH og landenes særløvgivning.

Svar: *Miljömärkning förtydligar i kriterierna att även lagstiftning gällande kemiska ämnen ska uppfyllas*

M2 Organisation och ansvar

Dokumentationskravet bör kunna vara att fylla i portalen. Alla uppgifter från bilagan bör finnas i portalen/Ingela

M3 Dokumentation av ansökan

M4 Journalföring och årsredovisning

M5 Utbildning

M6 Marknadsföring

4.3.16. Extra krav när svanloggan placeras på trycksaker (kap.6.1)

M7 Papper

Mediearbejdsgiverne, Danmark

Man tildeler nu Blomsten mærket papir 50% af de point som svanemærket papir får. Dermed signalerer man at EU-Blomsten ikke er så godt et papir miljømæssigt set som svanen. Dette kan der argumenteres for, men ikke i en grad, der som her signalerer at Svanen er dobbelt så godt som Blomsten.

Svar: Se gemensamt svar sist i detta kapitel.

Miljøstyrelsen, Danmark

Selvfølgelig skal en svanemærket tryksag også kunne trykkes på blomstmærket papir. Krav M7 er ikke acceptabelt som det er fastlagt nu.

Svar: Se gemensamt svar sist i detta kapitel.

Emballageindustrien, Danmark

For emballageproduktion, er dette et urimeligt krav, da der ikke findes Svanemærket karton.

Ligeledes er der et problem i forhold til at mange kunder kræver en bestemt kvalitet, der eventuelt ikke er svanemærket. For medicinalindustrien kan man ikke ændre change controle da selve papiret er af vital karakter for produktet. Dette gælder alle former for levering til pharmaindustrien dvs. indlægssedler, booklets og emballage. Er produktet ikke svanemærket eller godkendt, vil en change controle for at opnå en godkendelse tager op til 2 år – en proces der sandsynligvis ikke vil blive gennemført af mange da den er omkostningstung.

Dette krav er således en indblanding i produktionsforholdene, der meget ofte sættes af kunderne og deres ønsker til emballagen og konsekvensen kan være at en emballageproducent må sige nej til en ordre, fordi kunden ikke vil have svanemærket eller at virksomheden mister licensen fordi de har sagt ja og ikke kan leve op til procentkravet efterfølgende.

På emballageområde bør der således ikke indføres et minimumskrav om mærket papir/karton eller andel af produktionen der skal være svanemærket.

Svar: Se gemensamt svar sist i detta kapitel.

Suomen Lehtiyhtymä, SLY-Lehtipainot, Finland

Vi föreslår att EU-blommamärkta paper kan användas på svanmärkta trycksaker.

Svar: Se gemensamt svar sist i detta kapitel.

Grafiska Industrin, Finland

Vi föreslår att man tillåter att använda EU-blommapapper i svanmärkta trycksaker.

Svar: Se gemensamt svar nedan.

Gemensamt svar:

*Kan Eu-miljömärkta papper användas till svanmärkta trycksaker ?
Fordel med ikke å kunne bruke blomstmerket, er at det ikke er en oversiktlig liste over blomstmerket papir databasen (svanemerket/godkjent ligger i vår trykkeri/papirdatabase). Eu-märkta papper finns dock på Komissionens hemsida. Nordisk miljömärkning tillader ikke at bruge papir med EU Ecolabel (med mindre papiret også er kontrolleret eller svanemærket). Baggrunden er at kravene til papir med EU Ecolabel er ikke er lige skrappe som Svanens krav.*

M8 PVC

Arkitektkopia, Sverige

Det står att PVC kan tillåtas i laminat/förpackningar i krävande miljöer, men det står i M8 (s22) att det inte är tillåtet. Motstridigt och om det enligt O8 kan tillåtas, vad är kriterierna för det?

Svar: PVC i M8 gælder kun svanemærkede tryksager. Derfor står det i for sig.

M9 Tryckerileverantörer och efterbehandlare

M10 Spårbarhet

4.3.17. Efterkontroll

Grafisk Arbejdsgiverforening, Danmark

Hvad skal en årsopgørelse fra trykkerier eller leverandører bruges til?

Svar: Årsopgjørelse är mycket viktiga och säkerställer att kraven i kriterierna är uppfyllda under hela licensen giltighetstid. Det är trykkeriets ansvar å ha kontroll på att kravene til enhver tid oppfylles. Et krav om årsopgjørelse setter fokus på dette, og Nordisk Miljømerking kan gjennomføre etterkontroller.

4.3.18. Miljömärkets utformning

Nordisk Miljømærkning har efter høringen erfaret, at det fortsat er relevant at kræve tillægsteksten «kuvert» når kuverter bliver svanemærket.

Remissmötet (hos Grafiska Industrin), Finland:

Emballagetryck: mycket viktigt att det inte blir förväxling, så att man kan tro att innehållet i en förpackingen skulle vara miljömärkt.

Svar: Nordisk Miljømærkning er enig i at det är mycket minimera risken att förväxla vad som är svanenmärkt. Derfor er det som udgangspunkt ikke muligt at sætte svanelogoet på emballager.

Strålfors, Sverige

Möjliggör för att trycka Svanenmärket i samma färg som den produkt man skall trycka den på.

- Vi har sedan tidigare fått lov att göra detta på en specifik produkt genom att ansöka om undantag från reglerna för märket (Måste varit före min tid på företaget men jag har fått det berättat för mig). Om man inte får lov att göra detta måste man i en del fall tillsätta en extra färg i processen, med allt vad det innebär i utökad resursanvändning och miljöpåverkan.

Svar: Av varumärkessjäl kan Miljømærkningen ikke acceptera andre färger på loggan än de som anges i regelverket.

4.3.19. Hvor længe gælder licensen

Ingen kommentarer.

4.3.20. Ordförklaringar och definitioner

Remissmöten, Sverige

VOC har fel hänvisning. Det skulle stå 1999/13/EC. Ska vi uppdatera de reviderade kriterierne med en referens till en nyare lagstiftning? Kanske borde vi hänvisa till den nya utgåvan av IPPC-direktivet (2008/1/EF) om VOC-reglerna är inskrivna där? /Remissmöte

Svar: Nordisk Miljømærkning retter den forkerte henvisning.

4.3.21. Bilagor

Bilaga 1 Kemikalier och material

Indledning

Ingen kommentarer.

Klassificerede kemikalier (1.1)

KLIF, Norge

Det er forbud, med visse unntak, for løsemidler klassifisert som Xn med R65. Dette gjelder løsemidler som kan forårsake kjemisk lungebetennelse hvis de kommer ned i lungene. Det kan særlig skje hvis noen drikker stoffet og så brekker seg slik at stoffet kommer ned i lungene. Slike ulykker skjer særlig ved bruk av tennvæske eller lampeolje hvis noen drikker det i den tro det er noe til drikke, særlig kan dette skje barn. Men er dette et relevant krav i et trykkeri? R65-stoffer er gjerne gode upolare løse- eller avfettingsmidler som white spirit.

Svar: Trykkerier bruger typisk afvaskningsmidler som er klassificeret R65 i produktionen. Det er tale om brug i professionelle sammenhænge og derfor er det relevant med en undtagelse da det har vist sig svært at substituere disse.

Miljøstyrelsen, Danmark

Under reprotoksk i tabellen bør tilføjes "Rep 1 og Rep 2" efter ordet "reprotoksk" i det øverste linie, og tilsvarende "Rep 3" i næste linie. Så opbygningen i tabellen svarer til den, der er for Car og Mut.

I linien med "Andre toksikologiske egenskaber" kunne tilføjes i parentes efter "Børns sundhed ved amning" og "Ophobning i kroppen" som forklarende tekst.

Svar: Nordisk Miljømærknings tilføjer Rep1 , Rep 2, Rep 3 og forklaringerne til R-sætningerne som foreslået.

Karolinska Institutet, Sverige

Vidare är vaskmedel undantagna från kravet om klassificering enligt R65. Detta är olyckligt eftersom rengöring är den process som innebär högst kemikalieexponering för arbetare.

Svar: Nordisk Miljømærknin har undtaget disse kemikalier på baggrund af manglende substitutionsmuligheder og på baggrund af at de forventes at kunne håndteres uden af årsage skade på medarbejderne på trykkeriet. R65 indikerer at skade kan opstå hvis man drikker kemikaliet. Kemikalier er dog VOC'er og bliver derfor også reguleret via dette krav.

Océ Printing Systems GmbH, Sverige

1) Appendix 1 General requirements for chemicals, 1.1 classified chemicals:

The class of materials with the Risk Phrase R65 are being included. This would be fitting in home printing, however prohibiting the use of such materials in an industrial printing environment seems unnecessary and unappropriate.

Answer: As far as the information Nordic Ecolabelling has collected only some washing agents may be classified as R65. Because the specific group of washingagents are difficult to substitute they have been exempted from the requirement. Other chemicals in printing will normally not be classified with R65. The requirement is set to be consistent with the idea of prohibiting all the chemicals with the worse classification. If Nordic Ecolabelling receives new information regarding problems with substituting other chemicals classified with R65, further exceptions may be considered.

Særlig problematiske indholdsstoffer (1.2)

EUKALIN, Spezial-Klebstoff Fabrik GmbH, Tyskland

we are supplier of adhesives for envelope production and have two comments:

-We do not have problems with fulfilling the requirements of REACH SVHC Listed Substances

Answer: Your comment has been noted.

Miljøstyrelsen, Danmark

Miljøstyrelsen støtter generelt tilgangen til kemikalier i bilaget, afsnit 1.1, 1.2, og 1.3. Ftalater bør i det hele taget ikke tillades anvendt på et svanemærket trykkeri. Miljøstyrelsen vil gerne sikre sig, at bisphenol A ikke kan anvendes på et svanemærket trykkeri.

Det er rigtig godt, at kriterierne til kemikalier i Svanemærket er udvidet som foreslået, og at de desuden tilpasses kriterierne for SVHC-stofferne i REACH-lovgivningen, og tilmeld lidt strengere ift at CMR-stoffer i kategori 3 også er omfattet.

Svar: Nordisk Miljømærkning er glad for at Miljøstyrelsen ser positivt på de generelle kemikaliekav. Ftalater er typisk kategoriseret som hormonforstyrrende og er derfor ikke tilladt i henhold til kravene om forbud mod særlig problematiske stoffer. Bisphenol A er også kategoriseret som hormonforstyrrende og er derfor også forbudt.

Hewlet Packard, Sverige

In Section 1.2 of Appendix 1, PFAS need to be more clearly defined to facilitate review of chemicals against this criteria. It is recommended that the definition be consistent with those referenced in Section III of the US EPA's Action Plan for Long-Chain Perfluorinated Chemicals, see:
<http://www.epa.gov/opptintr/existingchemicals/pubs/actionplans/pfcs.html>.

Answer: *Nordic Ecolabelling's definition of PFAS is built on the definition used in OECD, but it is broader in order to cover the whole range of possible problematic poly- and perflourinated substances (also shorter chainlength homologes not covered in the US-EPA definition). In order not to confuse the abbreviation PFAS (normally used for perfluoroalkyl sulfonate) is deleted from the criteria.*

Canon Svenska AB, Sverige

In Canon's view, it is very important to harmonize the revised criteria, where applicable, with the German Bluer Angel eco-label criteria and to aim for consistency with the outcome of the discussions around the EU eco-label. Some of the criteria described under 1.2. Particularly problematic substances, are almost identical to the proposal for the new EU eco-label, which now is sent for comments to the stakeholders. To avoid inconsistency, these comments should be considered before finalizing the criteria for printing companies. Specifically this applies to SVHC, as these are added to the list non-regularly by ECHA based on its hazard.

- 1) There is a limit in knowing which substances would become listed as SVHC in advance. Therefore, chemicals which were not listed as SVHC at the time of designing a compound/product may become listed at the time of marketing. This kind of undefined requirement cannot be managed and lacks feasibility.
- 2) The assessment is performed according to the procedures under REACH to determine whether an SVHC has substantial risk to be restricted or not, and when it is concluded to be restricted in use in the articles, the necessity of the exempted applications would be studied and determined. Restrictions in use of more than thousand of possible SVHC may lead to the creation of a "black list" and if so all the procedures under REACH are neglected. We strongly doubt whether such rough restrictions would really have environmental benefits, if restrictions are enforced only 2011-05-26 on hazard-base and not on risk-base and without any consideration of exemptions and environmental risk assessment relating to its substitution.
- 3) In general for restriction of substances, maximum tolerated concentration should be defined, to avoid misinterpretation and to ensure equal treatment of applications for the eco-label.

Answer: 1) Nordic Ecolabel refer to official lists of substances that already now are known to fulfill the requirements for SVHC. That means that the substance doesn't have to be on the Candidate list in order for it to be forbidden in Nordic

Ecolabelled printing companies. In the criteria Nordic Ecolabelling also mention the Intention-list for substances under evaluation in order for companies to be able to follow the development. The criteria for SVHC properties are open and transparent. Therefore it will be possible to design a chemical product with a long lifetime. If a new substance enters one of the lists the requirement is based on the printing companies will have time to substitute the substance in question.

2) The reason for Nordic Ecolabelling to formulate requirements as to chemicals based on inherent properties is to have well defined and verifiable criteria. The substances excluded are known to be in the group of the most hazardous of all chemicals. When selecting and formulating the criteria Nordic Ecolabelling is having the risk perspective in mind and as a result of that some exemptions have been formulated in the criteria already. Nordic Ecolabelling have not received examples of other SVHC substances that cannot be substituted and therefore should be exempted.

3) Maximum tolerated amount of chemicals containing SVHC-substances, the so called triviality limits, have already been formulated in the draft for public review. However the triviality limits have been changed. See joint answer regarding triviality limits in the section above.

Karolinska Institutet, Sverige

Toluen i vaskmedel och tryckfärgar är undantaget från kravet att särskilt problematiska innehållsämnen inte får förekomma i kemikalier och material (bilaga 1, 1.2). Detta är olyckligt eftersom rengöring är den process som innehåller högst kemikalieexponering för arbetare.

Svar: Nordisk Miljømærknin har undtaget toluen på baggrund af manglende substitutionsmuligheder. Toluen er dog VOC'er og bliver derfor også reguleret via dette krav. Se i baggrunds dokumentet om de forsøg der har været at substituere toluen i dybtryk i afsnittet om Kemikalier og materialer og baggrunden for VOC-kravet i dybtrykkerier.

Kemikalieinspektionen, Sverige

Att ämnen som betecknas som SVHC inte är tillåtna i produkter och processer som utmärks som särskilt miljövänliga förefaller självklart. Det är i linje med Giftfri miljös mål att nedbringa exponeringen för särskilt farliga ämnen i arbetsmiljön till nära noll.

Bilaga 1, 1.2 används begreppet Särskilt "hälsovådliga" produkter. Ordet hälsovådligt används sedan decennier inte i kemikalielagstiftningen. Produkter och ämnen med riskfraser som anges under rubriken betecknas i kemikalielagstiftningen som "Särskilt farliga".

Svar: Nordisk Miljømærkning vil kontrollere den svenske oversættelse.

Flygtige organiske forbindelser VOC (1.3)

Grafisk Arbejdsgiverforening, Danmark

Værdien på 50 % indhold af mineralolie er for høj som en vejledende værdi. Ifølge VDI 2587-1: Emission control Heatset web offset presses (s. 22) er indholdet af mineralolie i heatset trykfarver 30-40 %. De gange, hvor Grafisk Arbejdsgiverforening har bedt farveleverandører oplyse det præcise indhold af mineralolie i heatset trykfarver, er denne blevet angivet til ca. 35 %.

Svar: *Det er Nordisk Miljømærknings vurdering at mineralolieindholdet i trykfarver ligger på 30-50%. Dette er data fra Constantine et al 1991 (se referencelisten i baggrundsdokument). De fleste oplyser indholdet og derfor er det meget sjældent at worst-case værdien på 50% mineralolie i trykfarven bliver brugt.*

Tungmetaller (2.1)

Miljøstyrelsen, Danmark

Krav om samlet max grænse på 100 ppm for 4 tungmetaller (bly, cadmium, kviksølv, krom m oxidationstrin 6): For cadmium er grænsen 75 ppm i den danske bek. Denne grænse kan principielt blive overskredet med Svanemærkekravene, hvis der er cadmium i de nævnte produkter og samtidig ikke nogen af de 3 andre tungmetaller. Grænsen bør derfor sættes ned til 75 ppm for alle stoffer tilsammen.

Svar: *Nordisk Miljømærkning har forstået at den danske bekendtgørelse 858 om forbud mod import, salg og fremstilling af cadmiumholdige varer begrænser Cadmium indhold i varer til 75 ppm. Ifølge oplysninger Nordisk Miljømærkning har fået efter kontakt med Miljøstyrelsen gælder dette forbud ikke trykfarver og lakker brugt i trykkerier. Tilsvarende begrænsninger af tungmetaller i den danske lovgivning begrænser andre metaller såsom bly og krom og Nordisk Miljømærknings krav ligger på samme niveau eller lavere end myndighedskravene. Da Nordisk Miljømærknings krav går på et samlet indhold af 100 ppm er vurderingen at kravet sikrer et tilstrækkeligt miljø- og sundhedsmæssigt niveau. Nordisk Miljømærkning har i forbindelse med efterkontrol fået foretaget analyse af de 4 tungmetaller i trykfarver indsamlet på trykkerier og analyserne har vist at det ikke er muligt at detektere selv meget små mængder langt under grænseværdien.*

Karolinska Institutet, Sverige

I bilaga 1 anges att halten av tungmetallerna bly, kadmium, kvicksilver och krom sammantaget inte får överstiga 100 ppm i tryckfärgar, toner, bläck, samt metall- och lamineringsfolie. Det finns dock ingen beskrivning på om detta baseras på miljö- och hälsoeffekter. Självklart bör nivån av dessa starkt toxiska ämnen vara så lågt som möjligt och sammanslagning av dessa riskerar att leda till oacceptabelt hög halt av en enskild metall.

Dessutom ska alla nyproducerade varor vara fria från kadmium och bly enligt miljömålet Giftfri miljö.

Svar: Se svar herover til Miljøstyrelsen. Se om motivering til kravet i baggrundsdokumentet.

Rester af aromatiske aminer

Ingen kommentarer.

Metaller som tørremidler i trykfarver, lakker, toner og blæk

Ingen kommentarer.

Nordisk Miljømærkning har på baggrund af erfaringer høstet sideløbende med høringen valgt at fjerne muligheden at få point for metaller som tørremiddel, da coboltsikkativerne har kræftfremkaldende egenskaber og derfor ikke ville være tilladte på grund af forbudet mod særlig problematiske stoffer.

Vegetabilsek eller vandbaserede trykfarver, lakker, toner og blæk

Stibo Graphic A/S, Danmark

Mineraloliefarver til brug i heatset får relativt få point. Det forekommer ikke rimeligt, når der ikke findes vegetabiliske alternativer på markedet. Der har igennem flere år været arbejdet på at fremstille vegetabiliske heatsetfarver, men disse har endnu ikke de samme tørreegenskaber som de mineraloliebaserede heatsetfarver og kan derfor ikke anvendes ved de hastigheder som moderne heatset-presser kører med.

Svar: På baggrund af bl.a. de skitserede forhold har Nordisk Miljømærkning valgt kun at sammenligne heatset trykkerier med heatsettrykkerier. Dvs. heatset trykkerier bliver i kravene ikke sammenlignet med andre trykmetoder. Det betyder at alle heatsettrykkerier har de samme forudsætninger for at overholde kravene. Se Bilag 1 i baggrundsdokumentet for hvilke point der ligger til grund for den samlede pointsum indenfor hver trykmetoder.

Genanvendelighed, vegetabilsk, vandbaseret (trykfarver, lakker, toner og blæk)

Miljøstyrelsen, Danmark

Miljøstyrelsen støtter generelt krav, hvor genanvendelighed af tryksagen sikres, bl.a. O6, selvklæbende lim. Ikke desto mindre er der pointmulighed andetsteds, hvor man netop kan gå på kompromis med genanvendeligheden af en tryksag:
2.1. trykfarver, 2.2. Lime.

Kan Nordisk Miljømærkning forklare dette dilemma. Miljøstyrelsen støtter krav til dagligstryksager, reklamer, pjece mm. med kort levetid skal være fuldt genanvendelige, hvad angår trykfarve, lime, lak, folie mm.

Er det tilfældet med kriterierne?

Svar: Krav til selvklæbende lim er inspireret af kuvertkriterierne og således en stramning af genanvendelseskavene for lim. Selvklæbende lim hører til de lim-typer som er mest problematiske i genanvendelsesprocessen. Når det gælder øvrige lim-typer og genanvendelighed af trykfarver har Nordisk Miljømærkning sat point i forhold til bl.a. hvor meget problem kemikaliet giver i genanvendelsesprocessen. F.eks. er gennemsnits genanvendelsesanlægget konstrueret for at håndtere bl.a. offset-farver og derfor får disse relativt høje point. Derfor er der ikke er absolut krav at der skal være en test for disse. Da mange dagligtryksager bliver trykt med offsetfarver betyder det i praksis at alle disse tryksager er egnede til genanvendelse.

Hewlet Packard, Sverige

We do not accept the implication (table in Appendix 1) that wet toners and ink jet are the only digital inks with issues of deinkability.

Appendix 1 (Page 47)	Dry Toner	Dry toner documented not to cause problems in the recycling process in accordance with the test methods in Appendix 1	There are dry toners that have been shown to cause issues in recycling. Wet toners were separated into two categories and to be consistent , dry toner should be separated into two categories.
-------------------------	-----------	---	---

Answer: According to INGEDE inkjet ink and wet toner are problematic in the recycling process. According to the same organisation dry toner is no longer to be considered problematic in the recycle process and INGEDE have not reported a need for separation of dry toner in two groups.

Genanvendelig hed (lim)

Miljøstyrelsen, Danmark

Miljøstyrelsen støtter generelt krav, hvor genanvendelighed af tryksagen sikres, bl.a. O6, selvklæbende lim. Ikke desto mindre er der pointmulighed andetsteds, hvor man netop kan gå på kompromis med genanvendeligheden af en tryksag: 2.1. trykfarver, 2.2. Lime.

Kan Nordisk Miljømærkning forklare dette dilemma. Miljøstyrelsen støtter krav til dagligstryksager, reklamer, pjece mm. med kort levetid skal være fuldt genanvendelige, hvad angår trykfarve, lime, lak, folie mm.

Er det tilfældet med kriterierne?

Svar: Se svar herover til Miljøstyrelsen under trykfarver osv.

Bioakkumulerbarhed (algemidler og fugtevandstilsætninger)
Ingen kommentarer.

Allergi (fugtevandstilsætnigner)
Ingen kommentarer.

Afvaskerpoint
Ingen kommentarer.

Prøvemetoder

INGEDE, Tyskland

Recently I received the draft for this ecolabel. For chapter 3 "Test methods" we are able to provide some updates and comments.

The deinkability assessment is up to date. It is ok to name INGEDE but if you want to refer to an INGEDE method, please use the term "INGEDE Method 11" (or the corresponding number) – like a brand. Strictly speaking, the reference to the method is not necessary because the ERPC Deinkability Score refers to INGEDE Method 11 anyway. On the other hand, it does not hurt to mention it, because many readers will immediately know the technical background of the Scorecard.

Removability of adhesive applications:

In April, ERPC adopted a second scorecard with the name "Assessment of Printed Product Recyclability – Scorecard for the Removability of Adhesive Applications". This assessment is based on INGEDE Method 12. I received the final layout one week ago; ERPC still has to place it on their website. I attach a copy of the document. For the citation of INGEDE Method 12, the same as mentioned above applies.

As a consequence of these two European scorecards, the German Technical Committee Deinking at its meeting on 16 May 2011 officially withdrew the "Orientation Values" of November 2006. They became obsolete due to the said ERPC documents.

Answer: *The criteria document will be updated with the new references.*

Grafisk Arbejdsgiverforening, Danmark

Det er meget omfattende og dyrt at få godkendt kemikalier og materialer, og der vil derfor nok ikke være så mange at vælge imellem for trykkerierne. Dette skal også ses i sammenhæng med, at kriteriedokumentet skærper kravene til bagatelgrænsen, idet et trykkeri får færre point, hvis det benytter kemikalier, selvom de er under bagatelgrænsen.

Svar: *Nordisk Miljømærkning vurderer ikke at det er meget dyrt og omfattende at udfylde ja-nej-formularet for at få et kemikalie godkendt. Test af genanvendelighed af et kemikalie er efter Nordisk Miljømærknings vurdering ikke dyrt og testen er ikke nødvendig for de fleste trykfarver.*

Kailow A/S, Danmark

Det er meget omfattende og dyrt at få godkendt kemikalier og materialer, og der vil derfor nok ikke være så mange at vælge imellem for trykkerierne. Dette skal også ses i sammenhæng med, at kriteriedokumentet skærper kravene til bagatelgrænsen, idet et trykkeri får færre point, hvis det benytter kemikalier, selvom de er under bagatelgrænsen.

Svar: *Nordisk Miljømærkning vurderer ikke at det er meget dyrt og omfattende at udfylde ja-nej-formularet for at få et kemikalie godkendt. Test af genanvendelighed af et kemikalie er efter Nordisk Miljømærknings vurdering ikke dyrt og testen er ikke nødvendig for de fleste trykfarver.*

Hewlet Packard, Sverige

Regarding test methods for recyclability: Comment was made that the following is appreciated: ‘Test methods shown by a competent and independent third party as giving equivalent results may also be used. We appreciate the fact that the Digital Printing Deinking Alliance (DPDA) views on this point will be taken into account. We wish to emphasize that deinking is not a binary “pass/fail” metric. Research results show that ink formulations, paper design, paper manufacturing and print recycling processes all have significant effects on digital print deinkability. In this connection, we believe you will find helpful the information posted at <http://www.hp.com/go/deinking>.

Answer: *Nordic Ecolabelling criteria require to use the European Recovered Paper Council ERPC’s point-system to evaluate deinking test results. Deinking results must get 51 points which corresponds to "Good" or "Fair" deinking. Nordic Ecolabelling acknowledge that a number of parameters influence recyclability and assess that the INGEDE test methods and the point system takes this into account in to achieve reproducibility. The criteria state that the test-method must be performed for three different types of paper to make the test-results useful in a broader context and to avoid testing of each single print-job that is going to be swan-labelled. Nordic Ecolabelling recognize that the results from deinking is not a binary "pass/fail", but have to set a limit that is possible to handle with reasonable amount of resources in the verification process. That is done with the help from the ERPC point-system.*

The laboratory test is developed for giving a representative and reproducible picture of the deinkability. The criteria don’t give other possibilities such as a full scale mill trial because it is not feasible for Nordic Ecolabelling to develop clear

criteria for selecting representative candidate mills as well as test conditions for this kind of test.

Bilaga 2 Avfallsplan för företaget
Bilaga 3 Rutiner och instruktioner
Bilaga 4 Intyg från efterbehandlare

För att spara på administration har Nordisk miljömärkning erfärit att det är relevant att ändra i kriterierna så att bagatelgränsen för gamla kemikalier inte ska gälla för externa efterbehandlare. Desuden har Nordisk Miljömärkning fjernet kravet om att efterbehandlaren skal opgøre mængde af kemikalierne i forbindelse med kontrol.

Bilaga 5 Godkänt papper

Ingen kommentarer.

Bilaga 6 Intyg tryckeriet

Ingen kommentarer.

Bilaga 7 Beräkningar och exempel

Grafisk Arbejdsgiverforening, Danmark

Der bør her tilføjes en bemærkning som ved de andre forhold vedrørende VOC: ”med mindre trykkeriet kan påvise andre tal”

Svar: *Nordisk Miljømærkning har tilføjet muligheden at anvende andre dokumenterede tal ved fradrag for VOC i klude for både heatset og dybtryk.*

Hewlet Packard, Sverige

It is not made sufficiently clear in the VOC consumption definition nor in Appendix 7 that Indigo customers can subtract out the controlled liquid VOC from the press (see additional VOC comments in the attached table).

App 7	If the printer sells recycled VOC or removes VOC from outgoing air with the aid of, for example, incineration (e.g. heatset) or removes or sells VOC by some other controlled means , these quantities may be deducted from the quantities purchased, the heatset printer must measure of emitted VOC and add the results of these measurements to purchased quantities.	For example incineration (e.g. heatset) or removes or sells VOC by some other controlled means such as condensation (e.g. wet toner)	To make it clear that wet toner customers may also subtract controlled VOC in liquid form from the VOC consumption.
App 7	Condensation	Taking stock into consideration Wet toner Digital Technology with capture and control using condensation	This is a treatment category mixed in with technology categories. Instead, state the Technology category.

Answer: Nordic Ecolabelling have changed the criteria according to the suggestions.

Miljöförbundet Jordens Vänner, Sverige

Energifaktorn för biogas i tabellen är inte korrekt. Uppgraderad och renad biogas, dvs ren metan, har 9,8 kWh/Nm³, 10 % lägre än naturgas. Den biogas som leds ut på naturgasnät och/eller säljs som fordonsgas är uppgraderad, dessutom tillsätts någon längre kolkedja, t.ex. i form av gasol, för att nå upp till samma energivärde som naturgas har.

Värdet borde alltså i tabellen vara samma som för naturgas, eftersom det i praktiken är sådan biogas som säljs i dag i Sverige i alla fall. Det gäller nog till en del i alla fall även för Danmark och Finland.

6,4 kWh/m³ är ett godtyckligt värde för "rä" biogas, det kan variera kraftigt mellan 5 och 8, eller ännu mer. Och som sagt är det svårt att köpa biogas i det skicket.

Svar: Nordisk Miljømærkning tillader i forvejen at man bruger mere specifikke værdier og har derfor valgt at ikke ændre værdien for biogas. Den værdi bliver også brugt i kriterierne for teknikservice.

4.3.22. Excelfiler til beregninger

Vestjysk Rotation, Danmark

Jeg prøvede lise som et forsøg at indtaste i excel-arket med de kendte forbrug fra sidste indberetning, så ændrede tallene sig en hel del, så det må ændre pointberegningen en hel del. Det vil glæde mig meget.

Men ellers synes jeg, at arket var nemt at bruge (når man lige vænnede sig til det svenske).

Svar: *Nordisk Miljømærkning er glad for at Vestjysk Rotatin oplever at excel-arket fungerer.*

5. Kommentarer til bakgrunden fra instansene

Helprint Oy, Finland:

Bakgrundsdokumentet ansluter till kriteriedokumentet där man hänvisar till många referenser. Det vore synnerligt om viktiga referenser skulle vara identifierade på sidorna så att de kan hittas genom länkar till originala sidor eller på dokumentets sidor. Minst de viktigaste referenser i bakgrundsdokumentet borde kunna fås även av utomstående evaluerare. Listan av länkar till referenser skulle ha mycket underlättat evaluering av kriteriet.

Svar: *Ikke alle referencer er fra internettet. Hvis interesserter ønsker tage del af rapporter som ikke er tilgængelige på nettet kan man henvende sig til Nordisk Miljømærkning.*

Miljøstyrelsen, Danmark

Det bør tilføjes at PFOA og PFOS samt parfumestoffer er på Miljøstyrelsens liste over uønskede stoffer (LOUS).

Der refereres til at VOC er defineret "som myndighederne gør" s 50:
Det fremgår ikke tydeligt, at der henvises til VOC-direktivet (1999/13/EF) og ikke VOC-produkt direktivet (2004/42/EF), som har forskellig definition af VOC. Af ordlisten i "Svanemærkning af trykkerier og trygsager" fremgår det, at det er 1999/13/EF, der henvises til. Det bør præciseres i baggrundsdokumentet også, selvom det godt kan udledes, hvis man kender direktiverne.

Svar: *Nordisk Miljømærkning har opdateret baggrundsdokumentet på baggrund af kommentaren.*

Hewlet Packard, Sverige

A question was raised about the background for the point system for different print technologies. NS responded that a lot of information is available in their background report (in Danish only). We would like to understand if this important document is available in English as well.

Svar: *Nordic Ecolabelling provided an English translation of the background document during the public review period.*

Remissmöten, Sverige

- Hur kommer det att vi har med flexotryck för wellpapp när det inte finns möjlighet att få tag på godkänt eller miljömärkt wellpapp?

Svar: *Det har vist sig at det ikke er muligt at få godkendt materiale til bølgepap, da hverken Blomstens eller Svanens kriterier dækker dette materiale. Derfor er denne trykmetode fjernet.*

6. Diskusjon og konklusjoner

De inkom en hel del utförliga om omfattande remissvar till föreslagna kriterier. Remissvaren täckte i princip de flesta kravområden. Nordisk Miljömärkning är tacksam för alla remissvar och har värderat justeringar av kraven med tanke på information som inkommit under remissen.

De flesta remissvaren rörde spørgsmålet om de reviderede kriterier ville blive for administrativt tunge at håndtere. Många remisser ansåg att det er svært eller meget svært at opgøre kravene for hver trykmetode og nogle mente at det ville være bedre hvis man skulle opgøre f.eks. makulatur, energiforbrug og papirforbrug for hele trykkeriet i stedet for per trykmetode.

Nordisk Miljömärkning har bearbejdet kriteriforslaget så det fremgår tydeligere at trykkeriet kan bruge data for makulatur og energiforbrug for hele trykkeriet. Dette var allerede indført i høringsforslaget, men fremgik ikke tydeligt alle steder. I det opdaterede kriterieforslag fremgår det derudover tydeligere at Nordiske Tryksagsportal beregner en fordeling af makulaturen og energiforbruget på de trykmetoder trykkeriet har angivet baseret på den typiske fordeling på det nordiske marked. Hvis trykkeriet ønsker kan trykkeriet selv måle den faktiske fordeling på trykkeriet og bruge det i ansøgningen.

Nordisk Miljömärkning har også gjort det tydeligere at point for lim kan beregnes for hele trykkeriet. Dette var allerede indført i høringsforslaget, men fremgik ikke tydeligt alle steder.

Nordisk Miljömärkning har også ændret følgende med henblik på at undgå unødvendig administration:

- Et trykki med arkoffset og digitaltryk som skærer en del af papirkvaliteterne i arkoffsetformat så de passer til digitaltrykmaskinerne kan estimere hvordan mængderne af disse papirkvaliteter fordeler sig til de begge metoder
- Bagatelgrænser for overholdelse af kemikaliekravene kan opgøres som en samlet optælling for de aktuelle trykmetoder, hvis det samme kemikalie bruges i mere end en trykmetode
- Point for type kemikalier kan beregnes som en samlet optælling for de aktuelle trykmetoder og den aktuelle point tildeles alle trykmetoderne, hvis det samme kemikalie bruges i mere end en trykmetode

- Hvis det samme kemikalie (f.eks. en VOC-holdig afvasker) bruges i mere end en trykmetode eller i forbindelse med efterbehandlingen skal trykkeriet som skabelon fordele mængderne af dette kemikalie i forhold til mængderne brugt papir til de aktuelle metoder med mindre trykkeriet laver egne separate registreringer
- Kravet om at der maksimalt må være 5% gamle kemikalier hos eksterne efterbehandlere er fjernet. Desuden er kravet om, at man skal beregne et gennemsnit af point for lime eller lakker hos de efterbehandlere som har forskellige lime eller lakker, fjernet – i stedet skal man bruge de lime eller lakker med lavest point

På baggrund af disse modificeringer regner Nordisk Miljømærkning med at der ikke vil være mere administration forbundet med at opnå licens i henhold til de reviderede kriterier.

Därtill ansåg flera tryckerier att kravene var blevet skærpet for meget. Nogle trykkerier mente at skærpeningen af kravene var positiv. Blandt trykkeriernes brancheorganisationer var der eksempler på både den ene og den anden holdning. Når det gælder enkelte krav var der også eksempler på både den ene og den anden holdning blandt trykkeriene. Dette gjaldt f.eks. kemikaliekravene og tilhørende bagatelgrænser. I sær blandt myndigheder med kemikalieansvar var der tilfredshed med de skærpede kemikaliekrav og der var flere eksempler på ønsker om yderligere skærpning.

Da høringen meldte synpunkter i begge retninger vedrørende kravniveauet for den totale pointgrænse har Nordisk Miljømærkning valgt at ikke ændre dette. Nordisk Miljømærkning har heller ikke ændret i kemikaliekravene på nær at der er indført undtagelser for kemikalier som bruges i cylinderfremstillingen i dybtryk og som ikke lader sig substituere og at pointmuligheden for cobolt-fri trykfarve er ændret. Cobolt er ikke længere tilladt, da det er blevet kategoriseret som et særlig problematisk stof. Bagatelgrænsen er ændret fra en absolut grænse på 10 kg for nogle af kemikalierne til 1% af brugte kemikalier i samme kategori for at undgå en skævvridning for større trykkerier. Denne grænse svarer i gennemsnit til at maksimalt ca. 0,01 vægt-% af trykfarverne ikke overholder kravene regnet i forhold til produktionens størrelse på årsbasis.

Der var mange instanser som mente at der var en mangel på transparens når det gjaldt kravniveauet for totalpointsummen. Ifølge disse instanser var det ikke muligt at se på baggrund af hvilke data Nordisk Miljømærkning var kommet frem til den pointsum trykkeriet skal opnå for at få licens. Nordisk Miljømærkning har for hvert krav i baggrundssdokumnetet gjort det tydeligere at disse data fremgår af bilag 1.

Et par høringsvar fra papir-producenter og -grossister og en stor gruppe af trykkerierne kommenterede, at der ikke burde være en forskel i vægtning mellem blomstenmærket og svanemærket papir eller at forskellen ikke burde være så stor. Grunden er at Blomsten forventes at være det miljømærke som skal bruges i Europa og at Norden er et lille marked i denne branche. Dog mente den papirgrossist, der kommenterede, at det er ok at Svanens krav er skærpert i forhold til Blomsten, så længe der er en forklaring. Denne

standpunkt stod alene, da øvrige instanser mente, at der ikke skulle være forskel i vægtning selv om der er forskel i kravniveauerne i de forskellige kriterier.

Nordisk Miljømærkning mener det er relevant med en vægtning for at illustrere de miljømæssige forskelle der er og for derved at opnå størst mulig miljø gevinst. Brugen af point i kriteriernes pointsystem er i forvejen en etableret og enkel metode at illustrere forskellig miljøbelastning i livscykussen. Desuden vurderer Nordisk Miljømærkning, at der fortsat vil være en tilstrækkelig stor interesse for Svanens kriterier for godkendt eller miljømarked papir på markedet selv om Blomsten også bliver mere og mere etableret. Vægtningen kan derfor styre valget af papir over til de mest miljøvenlige alternativer.

Nordisk Miljømærkning havde allerede i høringsforslaget til baggrundsdokument forklaret hvordan vægtningen er fremkommet. Vægtningen baserede sig på det forslag til Svanens papirkriterier, der var i høring lige før trykkeri-høringen og Blomstens kriterier, der var vedtaget i efteråret 2010. Vægtning er justeret på baggrund af de endelige vedtagne reviderede svane-kriterier fra juni 2011 fra 0,5 til 0,7. Baggrunden for forskellene mellem de forskellige kriterier er blevet uddybet.

På bakgrund av remissen och det efterföljande arbete föreslog Nordisk Miljömärkning följande viktiga ändringar i kraven:

- Forenklinger i måden at opgøre forbrug af papir og kemikalier nævnt herover for lette administrationen
- Pointgrænserne er regnet om da
 - point for coboltfri trykfarver er fjernet
 - der er fjernet pointmuligheder under arbejdsmiljø (se herunder)
 - der var sket en regnfejl i forhold til makulaturpointen
 - den gennemsnitlige markedsværdi for makulatur i dybtryk er ændret fra 9 til 12 på baggrund af nyere og bedre data
 - gennemsnitsvärdien för VOC i digitaltryk är ändrad från 0,28 till 2 på baggrund av en förväntning om att våd toner blir mer vanlig
 - pointgränsen för kuvertoffset och digitaltryk är bytt, då de tidigare var forvekslet
 - den gennemnitlige markedsværdi for energiforbrug for digitaltryk er ændret fra 2592 til 2799 kWh/ton produkt på baggrund af fejl i tidligere data og fremskaffelse af nye data
- Bagatelgrænsen på 10 kg per kategori for kemikaler og materialer som bliver siddende i tryksagen er ændret til 1 vægt-% af kemikalierne i kategorien
- Mængden svanemærket trykning er ændret fra 90% til 75% i O₂
- Mængden godkendt efterbehandling er ændret fra 95% til 90% i O₃
- Der er indført en egen trykmetode for kuvertproduktion med flexo, da kuvertproduktion typisk genererer mere makulatur end gennemsnitlig flexo
- Trykmetoden bølgepap-fexo er fjernet, da det viste sig at materiale til bølgepap ikke var omfattet af Blomstens eller Svanens papirkriterier
- Vægtningen af blomstenmærket papir er ændret fra 0,5 til 0,7 i P2
- Navnet «godkendt papir» er ændret til «kontrolleret papir»

- Kravet til parfume er ændret fra at gælde hele trykkeriet til at gælde kun de svanemærkede tryksager (krav O7 i høringen)
- Kravet om af plastfolier til emballering skal være perforerede er fjernet (krav O8 i høringen)
- Point for forskellige arbejdsmiljøteknologier er fjernet på nær dem for minimering papirstøv i efterbehandlingen i P14.
- Kromtrioxid og kobbersulfat som bruges i forbindelse med at fremstille dybtrykcylindre er blevet undtaget fra de generelle kemikalieknav, da de ikke kan substitueres. Til gengæld er der indført krav om maksimal udledning af krom og kobber til vand, maksimal udledning af krom til luft. Toluen er også undtaget de generelle kemikalieknav og der blev efter høringen indført et krav til minimum recirkulering af toluen.